

Вимушені переселенці: стан, проблеми, перспективи

(10 – 16 листопада 2025 р.)

ОФІЦІЙНА ІНФОРМАЦІЯ.....	3
Центральні органи влади	3
Місьцеве самоврядування	15
ОГЛЯД ПУБЛІКАЦІЙ ЗМІ	33
Центральні.....	33
Регіональні.....	68
МІЖНАРОДНІ ТА ВІТЧИЗНЯНІ НЕДЕРЖАВНІ ОРГАНІЗАЦІЇ.....	73

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського

Центр досліджень соціальних комунікацій

Національна юридична бібліотека

**Вимушені переселенці:
стан, проблеми, перспективи
(10-16.11.2025 р.)**

Інформаційно-реферативний бюлетень

(Додаток до журналу «Україна: події, факти, коментарі»)

Ідентифікатор медіа R30-01101)

Заснований у 2022 р. Видається щотижнево

Укладальник ***А. Березельський***

Відповідальна за випуск ***Н. Іванова***

Адреса редакції:

НБУВ, Голосіївський просп., 3, Київ, 03039, Україна

© Національна бібліотека України імені
В. І. Вернадського, 2025

ОФІЦІЙНА ІНФОРМАЦІЯ

Центральні органи влади

10.11.2025

Міністерства розвитку громад та територій України

<https://mindev.gov.ua/news/rezultaty-roboty-prohramy-ievidnovlennia-stanom-na-ranok-10-lystopada-2025>

Результати роботи програми «Відновлення станом на ранок 10 листопада 2025»

Державна програма компенсацій «Відновлення» активно продовжує свою роботу. У її рамках українці вже понад 2 роки отримують виплати для проведення ремонтів пошкодженого внаслідок російської агресії житла, або ж для придбання нової оселі на заміну зруйнованій.

Станом на ранок 10 листопада компенсації отримали 145 226 родин на загальну суму 52,33 мільярди гривень. З них:

За пошкоджене житло – понад 116 500 тисяч родин на загальну суму 11,4 мільярди гривень. Загальна кількість поданих заяв за весь час – понад 179 тис.

Цей тип компенсацій включає дві категорії – виплати за дрібні (категорія А) та капітальні ремонти (категорія В). За ними середні суми компенсацій склали 70 800 гривень та 341 500 гривень відповідно.

Нагадаємо, компенсації реалізуються в рамках проєкту Світового Банку «Ремонт житла для відновлення прав і можливостей людей (НОРЕ)».

За знищене житло — понад майже 28 тисяч родин отримали житлові сертифікати для придбання житла замість знищеного на загальну суму 40 мільярдів гривень. Загальна кількість поданих заяв за весь час – понад 78 тис.

При цьому вже придбали нове житло понад 18 600 тисяч сімей. З них більше 8,6 тисяч – родини внутрішньо переміщених осіб. На напрямок компенсацій для ВПО, на початку цього року, Уряд окремо перерозподілив 15 мільярдів гривень.

Також тривають виплати для відбудови на власній ділянці. Вони стартували на початку цього року. Кошти першого траншу отримали 704 родин на загальну суму 850,2 млн гривень. А також 63 родини вже отримали кошти другого траншу на загальну суму 81,1 млн грн.

Нагадаємо, ці компенсації є частиною проєкту “HOME”, який реалізує Банк розвитку Ради Європи.

Сервіс «Відновлення» та Реєстр пошкодженого і знищеного майна реалізуються Міністерством розвитку громад та територій України та Міністерством цифрової трансформації України у межах проєкту “Цифровізація для зростання, доброчесності та прозорості” (UK DIGIT), що виконується Фондом Євразія та фінансується UK Dev. Партнер проєкту – Фонд Східна Європа.

14.11.2025

Міністерства розвитку громад та територій України

<https://mindev.gov.ua/news/stan-evakuatsii-naselennia-iz-pryfrontovykh-terytorii-na-14-lystopada>

Стан евакуації населення із прифронтових територій на 14 листопада

Дані щодо евакуації по областях:

- Донецька область — евакуйовано понад 86,7 тис. людей, з них майже 9,6 тис. дітей та понад 600 маломобільних осіб;
- Дніпропетровська область — евакуйовано близько 25,4 тис. людей, з них більше 4,5 тис. дітей та майже 950 маломобільних осіб;
- Сумська область — евакуйовано понад 4,1 тис. людей, з них майже 370 дітей та понад 700 маломобільних осіб;
- Херсонська область — евакуйовано понад 3,5 тис. людей, з них майже 350 дітей та понад 230 маломобільних осіб;
- Харківська область — евакуйовано понад 5,7 тис. людей, з них майже 440 дітей та більше 1,6 тис. маломобільних осіб;
- Запорізька область — евакуйовано понад 1 тис. людей, з них більше 160 дітей та майже 20 маломобільних осіб.

Сьогодні в Україні працює 20 транзитних центрів у кількох регіонах. Найбільше їх у Дніпропетровській області — вісім, у тому числі в містах Павлоград, Дніпро та селах Степове і Волоське.

П'ять транзитних центрів функціонують у Сумській області, два — у Харківській, три — на Волині, один — у Миколаєві та один — в Запоріжжі.

З початку серпня 2024 року транзитний центр у Павлограді прийняв понад 36,7 тис. людей. У Лозовій з 19 серпня цього року пройшло понад 12,2 тисячі осіб, у Волоському з 23 серпня цього року — більше 5,3 тисячі людей.

У транзитних центрах люди отримують комплексну допомогу: гуманітарну, медичну, психологічну, юридичну та соціальну. Їм допомагають відновити документи, оформити виплати та соціальні послуги, а також отримати фінансову підтримку від держави та гуманітарних організацій.

Після транзитного центру евакуйовані можуть скористатися послугами безоплатних місць тимчасового перебування (МТП). В Україні їх діє 1 111. Вони забезпечують понад 80,5 тис. ліжко-місць для ВПО. Нині вільними залишаються більше 7,7 тис. місць. Для осіб з інвалідністю та маломобільного населення створено понад 3,5 тис. місць, з них вільно 76.

Найбільше МТП створено у таких областях як: Дніпропетровська – 135; Закарпатська – 111; Харківська - 78; Кіровоградська 77; Львівська – 68; Полтавська – 64; Чернівецька – 63; Вінницька та Івано-Франківська по 60; Рівненська – 58; Хмельницька – 57.

Евакуація населення відбувається у тісній взаємодії між Державною службою з надзвичайних ситуацій, Національною поліцією, місцевих громад, волонтерами та міжнародними партнерами. Безпосередньо на прифронтових

територіях працюють спеціалізовані підрозділи — групи ДСНС «Фенікс» та Нацполіції «Білий Янгол».

Вони оснащені броньованими машинами, медичними засобами й обладнанням для транспортування людей усіх груп населення. Одночасно Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності спільно з місцевими громадами організовує перевезення маломобільних громадян до лікарень і спеціалізованих закладів одразу після їх евакуації.

Головним завданням залишається забезпечення належних умов проживання для вразливих груп населення та відкриття нових пунктів тимчасового розміщення у безпечніших регіонах країни.

15.11.2025

Міністерства розвитку громад та територій України

<https://mindev.gov.ua/news/fokus-na-zhytli-enerhetytsi-ta-infrastrukturi-delehatsiia-minrozvytku-provela-nyzku-zustrichei-na-poliakh-rebuild-ukraine-2025>

Фокус на житлі, енергетиці та інфраструктурі: делегація Мінрозвитку провела низку зустрічей на полях ReBuild Ukraine 2025

Делегація Міністерства розвитку громад і територій України під головуванням Першої заступниці Міністра Альони Шкрум провела низку важливих зустрічей і обговорень на полях конференції ReBuild Ukraine 2025, сфокусованих на залученні інвестицій та поглибленні міжнародної співпраці. До складу делегації також увійшли заступники Міністра Марина Денисюк та Артем Рибченко.

Відбулася двостороння зустріч з Міністром державних фінансів Шотландії Іваном Пол Маккі. На зустрічі обговорювалися загальні пріоритети Міністерства, вибудова співпраці з Шотландським міжнародним агентством розвитку (SDI) та залучення шотландського досвіду й інвестицій у ключові сфери відбудови України.

Зокрема йшлося про можливу співпрацю в енергоефективному та модульному житловому будівництві для забезпечення тимчасовим житлом ВПО, розвиток відновлюваних джерел енергії та модернізацію транспортної інфраструктури.

Українська сторона провела перемовини зі Спеціальним посланником з питань допомоги та відбудови України у Франції паном П'єр Гейльбронном щодо нових можливих угод та визначення ролі міністерства у них.

Поточні проекти, етапи та прогрес їх впровадження українська делегація обговорила зі Світовим банком та Європейським інвестиційним банком (ЄІБ), а також — шляхи посилення роботи JASPERS.

JASPERS — консультативна програма ЄІБ та Єврокомісії, що з 2022 року підтримує Україну в інтеграції транспортної інфраструктури до стандартів ЄС. З 2025 року програма значно розширила програму підтримки.

Для забезпечення максимально ефективного використання експертного ресурсу Мінрозвитку посилить моніторинг і стане спостерігачем на комітетах програми і банку.

Також відбулася зустріч з керівником групи Політика реконструкції та UIF DG ENEST Європейської комісії Габріелем Бланком, де було сфокусовано увагу на реформі управління публічними інвестиціями.

На Інвестиційній конференції ЄС–Україна на ReBuild Ukraine 2025 оголосили нові інвестиційні програми у рамках механізму Ukraine Investment Framework (UIF) на загальну суму 722 млн євро, схвалених на п'ятому засіданні Керівної ради. Серед схвалених — три проєкти під координацією Мінрозвитку у сферах соціального житла, відновлення водопостачання та водовідведення за підтримки ЄІБ та відновлення залізничних шляхів, портів Дунаю та прикордонних пунктів пропуску за підтримки Світового банку.

На полях ReBuild 2025 Марина Денисюк та Артем Рибченко провели зустріч з представниками швейцарського бізнесу та відвідали їхній павільйон. Сторони обговорили подальше розширення міжурядової співпраці у наступному році.

Ключовою умовою укладення угод та успішної реалізації проєктів на території України є вимога щодо локалізації виробничих потужностей. Кожен із швейцарських бізнесів, представлених на виставці ReBuild 2025, вже активно працює над відкриттям своїх представництв та налагодженням локальних ланцюгів постачання.

16.11.2025

Міністерства розвитку громад та територій України

<https://mindev.gov.ua/news/koordynatsiia-zarady-liudei-minrozvytku-rozshyriuie-partnerstva-u-sferi-humanitarnoi-pidtrymky>

Координація заради людей: Мінрозвитку розширює партнерства у сфері гуманітарної підтримки

Заступник Міністра розвитку громад та територій України Олексій Рябикін провів робочу нараду з представниками БО “Координаційний гуманітарний центр”. Під час зустрічі обговорили актуальні виклики для прифронтових територій, питання евакуації, логістики, роботи транзитних пунктів та канали комунікації для людей, які перебувають у небезпеці.

За результатами робочої наради Олексій Рябикін та керівник КГЦ Євген Коляда підписали меморандум про партнерство та співпрацю між Міністерством та Центром. Документ спрямований на посилення взаємодії між державним, громадським і благодійним сектором задля підтримки цивільного населення, особливо у прифронтових областях.

«Найважливіше для нас — люди. Першочергово маємо підтримувати тих, хто живе в прифронтових громадах. Цей меморандум допоможе краще

координувати дії держави та партнерів, щоб своєчасно надавати необхідну допомогу», — зазначив Олексій Рябикін.

Меморандум передбачає забезпечення координації заходів щодо захисту внутрішньо переміщених осіб, зокрема щодо:

- евакуації людей із небезпечних територій;
- організації роботи місць тимчасового проживання та транзитних центрів;
- координації дій із органами влади, міжнародними та громадськими організаціями;
- моніторингу потреб постраждалих;
- надання допомоги внутрішньо переміщеним особам та громадам, які постраждали внаслідок війни.

Меморандум також передбачає взаємну підтримку у реалізації спільних проєктів, програм та ініціатив, спрямованих на захист прав і потреб внутрішньо переміщених осіб.

БО «Координаційний гуманітарний центр» - це національна благодійна організація, що працює у 16 областях України та має офіси у Харкові, Запоріжжі, Дніпрі та Слов'янську. КГЦ займається питаннями евакуації, адмініструванням трьох транзитних пунктів, координацією гуманітарної допомоги у прифронтових регіонах, підтримкою внутрішньо переміщених осіб, а також розвиває мережу з понад 750 громадських організацій по всій країні.

11.11.2025

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України

<https://www.msp.gov.ua/press-center/news/minsotspolityky-rozroblyayetsyefrovyi-instrument-yakyy-zabezpechyt-suprovid-vpo-vid-evakuatsiyi-do-intehratsiyi>

Мінсоцполітики розробляє цифровий інструмент, який забезпечить супровід ВПО від евакуації до інтеграції

11 листопада відбулася зустріч за участі Послів та представників дипмісій, присвячена питанням захисту прав внутрішньо переміщених осіб.

Учасники обговорили ключові напрями державної політики у сфері підтримки внутрішньо переміщених осіб. Зокрема йшлося про доступ до житла, освіти, медичних і соціальних послуг, а також про створення умов для довгострокової їх інтеграції у громади.

Міністр соціальної політики, сім'ї та єдності Денис Улютін під час зустрічі наголосив, що питання ВПО є одним із пріоритетів для держави.

«Політика щодо ВПО повинна орієнтуватися не просто на виплати, а саме на людину і на її потреби. Тому ми продовжуємо працювати над Стратегією підтримки ВПО. Я дякую нашим міжнародним партнерам, народним депутатам, які долучені до цього процесу. Це чіткий покроковий

план. По-перше, це житло, по-друге, системна підтримка. І по-третє — реінтеграція та пошук роботи», — повідомив Денис Улютін.

Крім того, очільник Міністерства окреслив два поточні напрями роботи: розробку цифрового інструменту для ВПО, який забезпечить супровід людини на всіх етапах — від евакуації до інтеграції, а також впровадження житлової політики, зокрема пільгових кредитних програм та соціальної оренди.

Денис Улютін наголосив, що успішна реалізація цих ініціатив неможлива без співпраці між державними структурами, міжнародними організаціями та експертним середовищем, адже мова йде не лише про фінансові механізми, а й про обмін знаннями та досвідом: «Це надзвичайно важливо, оскільки люди в момент переміщення, втрачають все. Йдеться не тільки про житло, а й про соціальні зв'язки, друзів, місце, де вони відчували себе комфортно і розуміли, що буде в майбутньому».

Народний депутат, Голова Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань захисту майнових та немайнових прав внутрішньо переміщених та інших осіб, постраждалих внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України Павло Фролов підкреслив необхідність чесного й відкритого діалогу, який допоможе знайти ефективні рішення проблем, з якими стикаються сьогодні внутрішньо переміщені особи.

«Тільки спільно ми зможемо створити умови, щоб кожна внутрішньо переміщена особа змогла знайти свій дім, повернути гідність і впевненість у завтрашньому дні. Ми прагнемо, щоб цей діалог продовжився у конкретних справах та рішеннях», — зазначив Павло Фролов.

12.11.2025

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України

<https://www.msp.gov.ua/press-center/news/minsotspolityky-ta-bf-team4ua-obhovoryly-napryamy-potentsiynoyi-spivpratsi-nad-novymy-initsiatyvamy-pidtrymky-vpo>

Мінсоцполітики та БФ «Team4UA» обговорили напрями потенційної співпраці над новими ініціативами підтримки ВПО

Мінсоцполітики та Благодійний фонд «Team4UA» провели зустріч для обговорення потенційної співпраці у сфері підтримки внутрішньо переміщених осіб. Під час неї сторони обговорили можливі напрями співпраці, а фонд представив консорціум TERA, який спеціалізується на реалізації програм допомоги ВПО. У зустрічі взяли участь заступники Міністра соціальної політики, сім'ї та єдності України Анатолій Комірний та Тетяна Кірієнко.

«Для нас важливо налагоджувати партнерство та шукати шляхи для довгострокових рішень у підтримці евакуйованих і людей, які вимушено залишили свої домівки. Співпраця з різними партнерами у цій сфері допомагає робити наші цифрові рішення більш комплексними та дієвими: їхні

напрацювання ми враховуємо у роботі над спеціальною платформою для підтримки ВПО», — сказав Анатолій Комірний, заступник Міністра з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації (CDTO).

Тетяна Кірієнко, заступниця Міністра, звернула увагу на Стратегію підтримки ВПО, що охоплює всі етапи — евакуацію, адаптацію, інтеграцію та повернення, і яку наразі доопрацьовують.

«Наша мета — забезпечити системну та послідовну підтримку ВПО, об'єднавши різні напрями допомоги в межах єдиної стратегії», — додала Тетяна Кірієнко.

Команда фонду «Team4UA» працює із початку повномасштабного російського вторгнення. До її складу входять гуманітарні працівники та підприємці, які застосовують стартап-підходи для надання допомоги людям у кризових ситуаціях та вирішення довгострокових викликів, зокрема в прифронтових регіонах. Благодійний фонд спільно з партнерами системно відвідує колективні центри у різних регіонах України. Наприклад, минулого тижня команда провела моніторинговий візит 13 колективних центрів у Львівський та Рівненський областях.

«Ми цінуємо відкритість Мінсоцполітики до діалогу та планування. Зараз команда БФ "Team4UA" здійснює масштабний моніторинг місць тимчасового перебування в різних регіонах України. Наша мета — спільно розробити довгострокові рішення для підтримки евакуйованих людей, зокрема у сфері функціонування колективних центрів, розвитку підтриманого проживання та зміцнення системи соціального захисту», — сказав Жан-Крістоф Боні, засновник та директор БФ «Team4UA».

Довідково

Консорціум TERA – об'єднання українських неурядових організацій, що забезпечує безпечне транспортування, підтримку у захисті прав та розміщення для цивільного населення із зон ризику. Діяльність відбувається за фінансової підтримки Гуманітарного фонду для України (UHF). Консорціум TERA був створений БФ «Team4UA».

13.11.2025

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України

<https://www.msp.gov.ua/press-center/news/zberezhennya-lyudskoho-kapitalu-ta-tsyfrovizatsiya-sotsialnoyi-sfery:-ukrayina-ta-shveytsariya-prodovzhat-spivpratsyu>

Збереження людського капіталу та цифровізація соціальної сфери: Україна та Швейцарія продовжать співпрацю

Міністр соціальної політики, сім'ї та єдності України Денис Улютін зустрівся з Надзвичайним та Повноважним Послом Швейцарії в Україні Феліксом Бауманом та представниками МЗС Швейцарії. Під час зустрічі йшлося про розвиток чинних та нових спільних проєктів.

Швейцарія є одним із ключових партнерів України у сфері соціальної політики. З 2021 року співпраця охоплює напрями цифровізації соціальної сфери, підтримки інклюзії, розвитку системи реабілітації, підтримки постраждалих від насильства та психосоціальної підтримки, зокрема розвиток мережі Центрів життєстійкості.

«Ми цінуємо підтримку Швейцарії у розбудові сучасної системи соціального захисту. Нова філософія соціальної політики полягає у переході від одноразових виплат до системи довготривалої підтримки людини, орієнтованої на її потреби. Я дякую за підтримку реформ, які ми впроваджуємо, зокрема у сфері цифровізації», — зазначив Денис Улютін.

Зараз Мінсоцполітики працює над модернізацією соціального договору між державою та громадянами. Серед пріоритетних напрямків реформ — стійка система пенсійного забезпечення, розвиток кейс-менеджменту та цифрових сервісів, послуг для людей з інвалідністю, деінституціалізація, підтримка внутрішньо переміщених осіб та сприяння добровільному поверненню українців з-за кордону.

Створюється Система обліку немайнової шкоди, завданої внаслідок російської агресії. Необхідні правові основи системи вже визначено, а наступний етап реалізації потребує технічного доопрацювання. Система буде складовою Єдиної інформаційної системи соціальної сфери (ЄІССС).

Він також засвідчив солідарність з українцями, які наразі перебувають у Швейцарії. На території країни зареєстровано понад 70 тисяч наших громадян зі статусом тимчасового захисту, який триватиме до березня 2027 року.

10.11.2025

Урядовий портал

<https://www.kmu.gov.ua/news/ilona-havronska-ukraina-spilno-z-ies-ta-ukrainskymy-hromadskymy-orhanizatsiiamy-hotuietsia-do-rozghortannia-merezhi-iednosti>

Ілона Гавронська: Україна спільно з ЄС та українськими громадськими організаціями готується до розгортання Мережі єдності

Україна спільно з Європейським Союзом та українськими громадськими організаціями, які вже активно працюють за кордоном, готується до розгортання Мережі єдності. Про це повідомила заступник Міністра соціальної політики, сім'ї та єдності з питань європейської інтеграції Ілона Гавронська під час Всеукраїнського форуму лідерів соціальних змін, який відбувся у Києві 7 листопада 2025 року.

У межах форуму Ілона Гавронська взяла участь у сесії «Соціальна згуртованість як запорука єдності та спільного розвитку українців», де разом з представниками органів місцевого самоврядування, громадських та міжнародних організацій обговорила шляхи посилення соціальної згуртованості українського суспільства – як в Україні, так і за її межами.

«Кожен українець, де б він не перебував, важливий для України. Ми працюємо над тим, щоб наші громадяни, які перебувають за кордоном, зберігали зв'язок з державою, мали можливість отримати достовірну інформацію і приймати поінформоване та свідоме рішення про повернення додому. У цьому контексті ми готуємося до розгортання Мережі єдності українців. Першими осередками цієї Мережі стануть Центри єдності, які вже цього року відкриються в Іспанії та Німеччині», – наголосила Ілона Гавронська.

За її словами, найбільш ефективним підходом до розгортання Мережі єдності є тристороння модель, яка полягає у залученості України, країн-членів ЄС, а також українських громадських організацій, які вже активно працюють за кордоном.

«Наша мета – не тільки створити нові осередки для українців, але й об'єднати вже існуючі ініціативи. По суті, ми формуємо «мережу мереж», щоб зробити видимими й почутими ті активності, які сьогодні реалізують українські громади, громадські та міжнародні організації. Це про взаємодію і довіру: щоб ми бачили й чули одне одного, щоб не було поділу на «тут» і «там», а відчувалася єдність і взаємна цінність кожного українця по всьому світу», – зазначила Ілона Гавронська.

Заступник Міністра нагадала, що сьогодні близько 4,7 млн українців перебувають у країнах ЄС у статусі тимчасового захисту, дія якого триватиме до 4 березня 2027 року. Уже зараз Україна спільно з європейськими партнерами працює над тим, щоб перехід до нових сталих політик був послідовним і ґрунтувався на принципах єдності, гідності та партнерства.

«Підтримка українських громад, які прийматимуть тих, хто повертається, є одним із ключових напрямів нашої спільної роботи з європейськими колегами. Саме громади стають партнерами для людей після повернення, допомагають адаптуватися, знайти роботу, житло. Водночас від інвестицій у їхній розвиток виграють усі – і місцеві жителі, і внутрішньо переміщені особи, і ті, хто повертається з-за кордону», – підкреслила Ілона Гавронська.

Всеукраїнський форум лідерів соціальних змін об'єднав понад 200 учасників – керівників та представників соціальної сфери з усіх регіонів України задля формування спільного бачення розвитку соціальної політики під час війни та післявоєнного періоду. Форум організовано Міністерством соціальної політики, сім'ї та єдності України спільно з Агентством ООН у справах біженців в Україні (УВКБ ООН) та за підтримки БФ «Стабілізуєш Суппорт Сервісез».

11.11.2025

Урядовий портал

<https://www.kmu.gov.ua/news/hranty-dlia-vnutrishno-peremishchenykh-hromadian-vid-sluzhby-zainiatosti>

Гранти для внутрішньо переміщених громадян від Служби зайнятості

Державна служба зайнятості разом із Офісом омбудсмана України продовжує інформувати громадян щодо сервісів і послуг на ринку праці в рамках спільної комунікаційної кампанії.

Сьогодні розповідаємо про можливості грантів на старт або розвиток власної справи, якою також може скористатися внутрішньо переміщена людина. Програму реалізовує Державна служба зайнятості.

Що таке мікрогрант?

Це безповоротна, безпроцентна державна допомога:

- громадянам України;
- фізичним особам-підприємцям;
- юридичним особам (кінцевими бенефіціарними власниками яких є громадяни України).

Як повертається грант?

У вигляді податків, сплачених за працевлаштованих нових працівників, за себе як за ФОП, а також з прибутку від ведення господарської діяльності.

Які умови та розмір мікрогранту?

Мінімальна сума мікрогранту складає 50 тис. грн.

- до 75 тис. грн включно – за умови реєстрації фізособою-підприємцем і без створення робочих місць. З нового року – до 100 тис. грн.
- до 150 тис. грн включно – за умови створення мінімум 1 робочого місця та працевлаштування на нього працівника. З 1 січня 2026 року сума грантів для цієї категорії грантерів зростає до 200 тис. грн;
- до 250 тис. грн включно – за умови створення не менше 2 нових робочих місць та працевлаштування на нього працівника.

З 1.01.2026 – до 350 тис. грн.

Якщо вам 18-25 років, то ви маєте право на отримання мікрогранту розміром до 150 тис. грн без умови створення робочого місця.

З нового року – до 200 тис. грн.

Якщо ви мрієте про створення бізнесу у сфері креативної індустрії, то держава пропонує спецумови для отримання такого гранту – від 100 тис. грн до 1 млн грн в залежності від кількості створених робочих місць.

Максимальний розмір грантової підтримки для започаткування або розвитку приватних дитячих освітніх закладів також до 1 млн грн.

Потенційному або вже діючому бізнесу у прифронтових регіонах також пропонуються підвищені суми грантів – до 500 тис. грн.

Якщо ви маєте статус учасника бойових дій, людиною з інвалідністю внаслідок війни або є одним із подружжя, батьками чи повнолітніми дітьми ветерана та ветеранки, то можете отримати ветеранський грант.

- Для учасника бойових дій, зареєстрованих як фізособа-підприємець та члена сім'ї: до 250 тис. грн і одне робоче місце; 250 тис. грн – 500 тис. грн – два робочих місця.
- Для ветерана/ветеранки: 500 тис. грн – 1 млн грн – створюється чотири робочих місця, отримувач має бути зареєстрований як ФОП не менше року і внести самостійно або за рахунок кредитних коштів 30% вартості проекту, 70% – профінансує держава.

Як отримати послугу?

Крок 1. Сформууйте заяву та бізнес-план. Затверджена форма з поясненнями щодо заповнення - тут .

Крок 2. Подайте заяву та бізнес-план через портал ДІА.

Крок 3. Пройдіть в уповноваженому банку перевірку ділової репутації. Банки партнери – “Ощадбанк” та Сенс-банк.

Крок 4. Пройдіть співбесіду в регіональному центрі зайнятості.

Крок 5. Протягом 15 робочих днів Державний центр зайнятості ухвалить рішення про надання мікрогранту/ветеранського гранту та повідомить результати в особистий кабінет на порталі ДІА.

Крок 6. Протягом 20 робочих днів з дня отримання повідомлення: зареєструйте ФОП або створіть юридичну особу (якщо ще не маєте), зверніться в банк, укладіть договір мікрогранту та подайте документи на відкриття рахунку.

Крок 7. Використовуйте кошти, створюйте та розвивайте власний бізнес. На що можна використати мікрогрант/ветеранський грант? Грантові кошти надаються для покриття таких витрат/Використання коштів.

Хто може надати допомогу в отриманні грантових коштів?

Перше і основне – не користуйтеся платними послугами компаній, які пишуть бізнес-план і гарантують отримання гранту. Лише ви особисто будете проходити перевірку банку, співбесіду і захищатимете свою бізнес-ідею. На основі цього ви отримаєте певну кількість балів – підсумковий показник має бути не менше 130 – і рішення про надання гранту або відмову. У разі відмови, ви маєте необмежену можливість у повторній подачі заяви.

Допомогу в отриманні грантів безплатно надає служба зайнятості в будь-якому центрі, в офісах «Зроблено в Україні» (адреси офісів тут), online через Facebook та Instagram або контакт центр 1518. Це можуть бути консультації, рекомендації, поради у написанні бізнес-плану, “підсвічуванні” сильних сторін.

Але акцентуємо увагу ще раз: захист і презентація бізнес-проекту – виключно за вами! За час дії грантових програм, а це понад 3 роки, ними

скористалося вже майже 3 тис. внутрішньо переміщених людей, з яких – 259 зі статусом УБД.

14.11.2025

***Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини
https://ombudsman.gov.ua/news_details/tisyachi-ukrayinciv-rizikuyut-zalishitisya-bez-kompensaciyi-za-zrujnovane-zhitlo-ombudsman-ukrayini***

Тисячі українців ризикують залишитися без компенсації за зруйноване житло — Омбудсман України

За попередніми оцінками, кількість домогосподарств, що постраждали від обстрілів, сягає 2,5 мільйона — зазначив Дмитро Лубінець.

Водночас до Реєстру пошкодженого та зруйнованого майна подано лише 986 тисяч повідомлень, із яких понад 425 тисяч — без верифікованої інформації із Державного реєстру речових прав (ДРРП). А отже, ці люди не зможуть отримати відшкодування.

Основна причина — відсутність верифікованої інформації про право власності у ДРРП.

Більшість перешкод у самій системі:

- люди часто не мають оригіналів документів;
- архіви Бюро технічної інвентаризації (БТІ) знищені або недоступні;
- інформаційна довідка з БТІ є платною;
- бракує інформації: багато громадян навіть не знають, що потрібно зареєструвати своє право у ДРРП.

Офіс Омбудсмана України системно отримує звернення від людей, які втратили житло і не можуть довести своє право на нього. Під час організованого нами заходу, що охопив понад 4 тисячі осіб, ми отримали понад 150 запитань щодо порядку реєстрації прав власності. Це свідчить про значну потребу в підтримці та роз'яснювальній роботі.

Саме тому Дмитро Лубінець наполягає на:

1. Посиленні інформаційної роботи серед громадян, особливо в громадах, де проживають ВПО;
2. Запровадженні спрощеної адміністративної процедури підтвердження права власності — без обов'язкових документів БТІ на основі копій документів, рішень місцевих рад, свідчень або старих архівних даних.

"Люди, які втратили домівки через війну, не повинні повторно втрачати своє право — через недосконалість системи", — сказав Лубінець.

Місцеве самоврядування

10.11.2025

Київська міська рада

https://kyivcity.gov.ua/news/kiv_zatverdiv_programu_pidtrimki_integratsi_ta_adaptatsi_vnutrishno_peremischenikh_osib_na_20262028_roki/

Київ затвердив Програму підтримки, інтеграції та адаптації внутрішньо переміщених осіб на 2026–2028 роки

У столиці затвердили нову Програму заходів підтримки, інтеграції та адаптації внутрішньо переміщених осіб на період 2026–2028 років. Підписано відповідне розпорядження КМДА. Про це повідомила заступниця голови КМДА з питань здійснення самоврядних повноважень Марина Хонда.

«В умовах війни та масового внутрішнього переміщення населення Київ лишається ключовим центром прийому та підтримки людей, які втратили дім. Програма передбачає системне поєднання тих послуг, які вже надає столиця за рахунок міського бюджету, а також нових послуг, що тільки впроваджують. Це дасть змогу не шукати у різних міських цільових програмах можливості, а побачити їх в одному документі з конкретними виконавцями», – зазначила Марина Хонда.

За її інформацією, Програма спрямована не лише на розширення можливостей для осіб, які вимушено залишили свої домівки через війну, а й на зміцнення їхньої соціальної адаптації та включення в життя столичної громади.

Документ охоплює кілька ключових напрямів, що забезпечують комплексну підтримку відповідно до індивідуальних потреб ВПО.

1. Доступ до соціальних та психосоціальних послуг:

- оцінка та моніторинг потреб;
- первинна та вторинна правова допомоги;
- психологічна допомога та кризові консультації;
- соціальний супровід сімей.

2. Професійна адаптація та економічні можливості:

- надання ваучерів на перекваліфікацію, підготовку та підвищення кваліфікації;
- програми працевлаштування та професійного консультування;
- надання грантів для створення або розвитку власного бізнесу.

3. Доступ до інформаційних послуг:

- системний доступ ВПО до інформації про соціальні сервіси, можливості освіти, працевлаштування, медичні та культурні послуги міста.

4. Освітні можливості:

- забезпечення безперешкодного доступу дітей до дошкільної, шкільної і позашкільної освіти;
- заходи щодо отримання документів/дублікатів документів про освіту, отриманих на тимчасово окупованій території.

5. Культурна інтеграція та зміцнення соціальних зв'язків:

- участь у культурно-мистецьких заходах міста;
- безплатні екскурсії, лекторії, події з психологічної підтримки;
- залучення до волонтерських та громадських активностей.

6. Доступ до медичних і фізкультурно-оздоровчих послуг:

- повний доступ до медичної допомоги;
- участь у фізкультурно-оздоровчих заняттях, спортивних активностях.

«Серед першочергових завдань – формування механізмів моніторингу реалізації Програми, налагодження відповідної співпраці з громадськими організаціями та координація дій між департаментами КМДА, районними держадміністраціями та партнерами. Програма стане основою системної роботи столиці з підтримки та інтеграції внутрішньо переміщених осіб на найближчі 3 роки», – повідомила Марина Хонда.

Нагадаємо, що торік у партнерстві з благодійним фондом «Рокада» створено КНП «Київський міський центр комплексної допомоги внутрішньо переміщеним особам», яке надає їм юридичну, психологічну та соціальну підтримку.

12.11.2025

Київська міська рада

https://kyivcity.gov.ua/news/kiv_posilyuye_pidtrimku_vnutrishno_peremishchenikh_osib_ponad_433_tisyachi_ukrantsiv_znayshli_prikhistok_u_stolitsi/

Київ посилює підтримку внутрішньо переміщених осіб: понад 433 тисячі українців знайшли прихисток у столиці

Наразі у столиці зареєстровані 433 214 осіб зі статусом ВПО, з них понад 70 тис. дітей і більше ніж 75 тис. пенсіонерів. Із моменту реєстрації у столиці ВПО стають частиною громади Києва та мають право на всі види підтримки, яку місто надає своїм мешканцям. Йдеться, зокрема, про безперешкодний доступ до медицини та освіти, матеріальну допомогу від міста та безплатний проїзд у громадському транспорті для соціально незахищених категорій громадян тощо. На цьому наголосила заступниця голови КМДА з питань здійснення самоврядних повноважень Марина Хонда.

«Київ лишається містом, що приймає, підтримує і допомагає людям, які втратили дім через російську агресію. Щороку зростає кількість тих, хто потребує безпечного середовища, нового житла, соціальної підтримки. Адже ворог продовжує обстрілювати українські міста і руйнувати цивільні будинки. Так, у 2022 році в Києві проживали понад 170 тис. ВПО, у 2023 році – 370 тис., а у 2024-му – понад 420 тис. Наразі їх кількість сягає 433 214 осіб, із них понад 70 тис. дітей і більше ніж 75 тис. пенсіонерів», – прокоментувала Марина Хонда.

За її словами, окрім надання ВПО всіх можливостей, які мають кияни, як-от безперешкодний доступ до медицини й освіти, у столиці діє міська цільова програма «Турбота. Назустріч киянам». У її межах місто системно допомагає внутрішньо переміщеним особам через низку напрямів соціальної підтримки.

Види соціальної підтримки ВПО за програмою «Турбота. Назустріч киянам»

Матеріальна допомога малозабезпеченим ВПО

За 2025 рік (станом на жовтень) 22 тис. осіб отримали виплати на загальну суму 58 млн грн.

Безплатне харчування дітей із числа ВПО у школах і дитячих садках

За 2025 рік (станом на жовтень) витрати міського бюджету на це становлять 200 млн грн.

Компенсація за пільговий проїзд у міському транспорті

У 2025 році (станом на жовтень) нею скористалися 38 тис. осіб на суму 32 млн грн.

Допомога від територіальних центрів соціального обслуговування

За 2025 рік (станом на жовтень) більше 1 900 осіб звернулись до міста та отримують продуктові набори, гаряче харчування, засоби особистої гігієни, мийні засоби, комплекти постільної білизни, медичні комплекти для догляду за лежачими хворими.

Також місто забезпечує підтримку внутрішньо переміщених осіб, які проживають у столичних інтернатних закладах. Нині у 8 таких установах перебуває 335 ВПО з-поміж 2 350 вихованців – це понад 15%. Усі вони мають повний доступ до соціальних і медичних послуг.

Окрім прямої фінансової та соціальної допомоги, місто розвиває інфраструктуру підтримки переселенців та їх інтеграції у міську спільноту. Зокрема, в партнерстві з Благодійним фондом «Рокада» минулого року створено комунальне некомерційне підприємство «Київський міський центр комплексної допомоги внутрішньо переміщеним особам». Нині в приміщенні триває капітальний ремонт. Це буде сучасний та доступний простір, де внутрішньо переміщені особи зможуть отримати:

- індивідуальні консультації з будь-яких питань, що виникають при переміщенні;
- первинну юридичну допомогу;
- первинну психологічну підтримку;
- соціальний супровід;
- допомогу в оформленні або відновленні документів;
- можливість відвідати культурні та освітні заходи.

Київ також забезпечує повноцінний доступ ВПО до медичних послуг. Так само, як і мешканці столиці, внутрішньо переміщені особи мають право обслуговуватися у будь-якому медичному закладі й обирати сімейного лікаря незалежно від місця реєстрації. Це право гарантується державою та реалізується в усіх комунальних медзакладах Києва.

Додатково, у межах міських цільових програм «Підтримка та розвиток галузі охорони здоров'я столиці» та «Громадське здоров'я» ВПО можуть отримувати дороговартісні медичні послуги, які оплачуються з бюджету міста. Сюди входять, зокрема, програми підтримки пацієнтів із хронічними захворюваннями, допомога для онкопацієнтів, високовартісні обстеження та реабілітаційні послуги. Таким чином Київ не лише забезпечує базові гарантії, а й надає розширені можливості для збереження здоров'я та якості життя людей із числа ВПО.

Завдяки комплексному підходу столиця продовжує бути місцем безпеки, підтримки та нових перспектив для сотень тисяч українців, які вимушено покинули свої домівки через війну.

12.11.2025

Київська обласна військова адміністрація

<https://koda.gov.ua/zustrich-zarady-diyi-na-kyivshhyni-obgovorylyshlyahy-rozshyrennya-mozhlyvostej-dlya-praczevlashtuvannya-vnutrishno-peremishhenyh-osib/>

Зустріч заради дії: на Київщині обговорили шляхи розширення можливостей для працевлаштування внутрішньо переміщених осіб

Засідання робочої групи з питань працевлаштування та професійної орієнтації у складі Координаційного центру підтримки цивільного населення при Київській обласній державній адміністрації відбулося у Бориспільській філії Київського обласного центру зайнятості.

До обговорення долучилися заступник голови Київської ОДА Іван Добровольський, народний депутат України Олександр Федієнко, директор Київського обласного центру зайнятості Денис Дармостук, представники обласної влади, місцевих громад, Ради ВПО, громадських організацій, підприємці, роботодавці та внутрішньо переміщені особи.

Під час засідання йшлося про ситуацію на ринку праці Київщини, підтримку ВПО у пошуку роботи, залучення до суспільно корисних робіт у межах проєкту «Армія відновлення України», компенсаційні програми для роботодавців, ваучери на навчання та гранти для започаткування власної справи.

Заступник голови Київської ОДА Іван Добровольський звернув увагу, що підтримка ВПО — це не лише складова соціальної стабільності, а й важливий чинник економічного відновлення регіону.

«Ми цінуємо зусилля служби зайнятості, місцевої влади та громадських об'єднань, які працюють для того, щоб кожна людина мала шанс на роботу та впевненість у завтрашньому дні», — сказав Іван Добровольський.

«Служба зайнятості Київщини продовжує активно підтримувати внутрішньо переміщених громадян. З початку року понад 3,5 тисячі переселенців скористалися нашими послугами, 430 роботодавців отримали

компенсацію за працевлаштування 882 ВПО, а 122 людини започаткували власну справу. Ми бачимо, як кожна історія праці та самореалізації створює нові можливості для розвитку громад», — зазначив директор Київського обласного центру зайнятості Денис Дармостук.

За підсумками засідання учасники домовилися продовжувати спільну роботу задля розширення можливостей працевлаштування ВПО в громадах області, розвитку навчальних програм та підтримки бізнесу для переселенців і релокованих підприємств.

13.11.2025

Маріупольська міська рада

<https://mariupolrada.gov.ua/news/v-bilij-cerkvi-zbudujut-kvartal-dlja-pereselenciv-z-mariupolja.-proekt-otrimav-arhitekturnij-koncept-pid-chas-vistavki-rebuild-ukraine>

В Білій Церкві збудують квартал для переселенців з Маріуполя. Проєкт отримав архітектурний концепт під час виставки ReBuild Ukraine

13 листопада в межах Міжнародної виставки Rebuild Ukraine у Варшаві представлена архітектурна концепція майбутнього житлового кварталу для 1000 сімей переселенців з Маріуполя. Відповідний меморандум про передачу архітектурно-технічних рішень для будівництва житла підписано між Маріупольською міською радою та компанією Метінвест (концепція відновлення України «Сталева мрія»).

Розробку архітектурного проєкту кварталу профінансувала Група Метінвест Ріната Ахметова. Концепт, який було безкоштовно передано Маріупольській міській раді для найшвидшого початку будівництва, передбачає використання модульної технології сталевих будівництва каркасу житла, що значно скорочує терміни будівництва та оптимізує вартість житла.

Зведення першого кварталу на 1000 квартир планується в Білій Церкві на виконання урядової постанови №814, за рахунок коштів місцевого бюджету, акумульованих Маріупольською міською радою з 2022 року. Реалізація здійснюється Маріупольською міською радою за підтримки Міністерства розвитку громад та територій України, за участю Київської обласної військової адміністрації та Білоцерківської міської ради. Проєкт стане системним кроком Уряду щодо житлової підтримки ВПО з Маріуполя, поки не буде розблоковано держпрограму компенсації за зруйноване та пошкоджене майно для всіх мешканців тимчасово окупованих громад.

Комплекс об'єднає житло, соціальну інфраструктуру та громадські простори (меморіальний комплекс Героїв Гарнізону Маріуполя). Квартири будуть повністю відремонтовані, оснащені меблями та побутовою технікою. Житло буде знаходитися у власності Маріупольської громади. Оренда у комплексі буде соціальною і суттєво нижчою за ринкову. Низка пільгових

категорій отримають змогу безоплатного проживання за рахунок державних програм.

Надалі заплановане масштабування будівництва житлових кварталів на міста з найбільшою чисельністю ВПО з Маріуполя – Львів та Дніпро. Наразі 9086 маріупольців виявили бажання отримати житло за Постановою КМУ №814. Маріупольська міська рада зареєструвала заяви від 4543 сімей, серед яких 10% складають сім'ї військовослужбовців, 39% – людей похилого віку, 25% – сім'ї з дітьми, 7% – найбільш соціально вразливі категорії (багатодітні, мають інвалідність тощо).

Майбутній квартал стане першим житловим об'єктом в Україні, який відповідає концепції та принципам соціального житла, розробленим урбан-бюро повного циклу Big City Lab разом з архітектурним бюро PURA, консалтинговою компанією Civitta та Маріупольською міською радою на запит Мінрозвитку. Команда експертів вивчила досвід Франції, Швейцарії, Нідерландів, Іспанії та Польщі та адаптувала його під потреби України. Пілотний проєкт в Білій Церкві має стати відправною точкою для формування в країні якісної системи соціального житла з гідними умовами, яка покликана зберегти людей в Україні та створити нові можливості для повернення українців додому.

«Соціальне житло у Білій Церкві стане найбільшим в Україні житловим проєктом для внутрішньо переміщених осіб. Завдяки співпраці уряду, регіональної та місцевої влади, великого українського бізнесу ми зможемо створити гідні умови для людей, які втратили домівки через війну. Це можливість зберегти наших громадян в Україні та повернути тих, хто був змушений виїхати», - міський голова Маріуполя Вадим Бойченко.

Довідка:

Пілотний проєкт будівництва соціального житла для ВПО з Маріуполя визначено Постановою Кабінету Міністрів України №814. Він покликаний забезпечити переселенців якісним та доступним житлом із соціальною орендою, які втратили свої домівки внаслідок повномасштабного російського вторгнення. Під час блокади, яка тривала 86 днів, російською армією було знищено 90% інфраструктури. Понад 200 тисяч маріупольців, які втратили свої домівки, покинули окуповане місто та наразі перебувають на підконтрольній Україні території.

12.11.2025

Івано-Франківська обласна державна адміністрація

<https://www.if.gov.ua/news/u-kaluskomu-raioni-vidbulasia-zustrich-z-vnutrishno-peremishchenymy-liudmy-zokrema-tymy-iaki-neshchodavno-pryikhaly-do-nashoi-oblasti>

В Калуському районі відбулася зустріч з внутрішньо переміщеними людьми, зокрема, тими, які нещодавно приїхали до нашої області

На місці працювали фахівці центру зайнятості, соціального захисту, Пенсійного фонду, медичної сфери, системи безоплатної правової допомоги, а також психологи та представники благодійних організацій. Присутні мали можливість отримати консультації щодо оформлення документів, пошуку роботи, медичного супроводу та соціальних гарантій.

Про це повідомила голова обласної державної адміністрації – начальниця обласної військової адміністрації Світлана Онищук.

Завдяки підтримці Global Empowerment Mission (GEM) та Howard G. Buffett Foundation для 250 родин передали продуктові набори.

Торік наші партнери для Прикарпаття надали близько 3 000 таких наборів, які отримали ВПО та вразливі категорії населення.

За даними Єдиної інформаційної бази, у Калуському районі проживають понад 11 000 внутрішньо переміщених людей, серед них 182 – у місцях тимчасового проживання.

12.11.2025

Івано-Франківська обласна державна адміністрація

<https://www.if.gov.ua/news/svitlana-onyshchuk-razom-iz-mizhnarodnymy-partneramy-prodovzhuemo-dopomahaty-vnutrishno-peremishchenym-liudiam-iaiki-znaishly-prykhystok-na-prykarpatti>

Світлана Онищук: Разом із міжнародними партнерами продовжуємо допомагати внутрішньо переміщеним людям, які знайшли прихисток на Прикарпатті.

Сьогодні голова обласної державної адміністрації - начальниця обласної військової адміністрації Світлана Онищук у Бурштині зустрілася із родинами ВПО – особисто поспілкувалася з людьми, щоби почути про їхні проблеми та допомогти їх вирішити.

Водночас працювали представники профільних структурних підрозділів обласної державної адміністрації, фахівці сфери соціального захисту, служби зайнятості, Пенсійного фонду, медичної галузі, системи безоплатної правової допомоги та психологи.

На сьогодні у Бурштинській громаді офіційно зареєстровано понад 1500 внутрішньо переміщених людей (1123 сім'ї). Серед них — 316 пенсіонерів, 307 дітей і 71 людина з інвалідністю.

130 переселенців перебувають у трьох місцях тимчасового розміщення, де за кошти місцевого бюджету проводяться ремонтні роботи, щоб створити комфортні умови проживання.

У громаді діє Програма соціального захисту населення на 2025–2030 роки, яка передбачає допомогу переселенцям на лікування та вирішення побутових питань.

"Держава активно підтримує ВПО через щомісячні виплати, субсидії, компенсації громадам і власникам житла, програми «Відновлення» та

«Оселя», допомогу з працевлаштування, освіти для дітей і соціальні виплати для родин, - зазначила Світлана Онищук. - Ми також працюємо над тим, щоб залучати міжнародних партнерів до допомоги людям, які опинилися у складних життєвих обставинах".

Завдяки співпраці Офісу Конгресу місцевих та регіональних влад при Президентові України й Global Empowerment Mission Ukraine (GEM UA) сьогодні передали 470 продуктових наборів першої необхідності для переселенців.

12.11.2025

Житомирська обласна державна адміністрація

<https://oda.zht.gov.ua/news/zhytomyrshhyna-doluchytsya-do-novogo-paketu-poslug-dlya-vpo/>

Житомищина долучиться до нового пакету послуг для ВПО

11 листопада відбулася онлайн-зустріч Національної служби здоров'я України з представниками обласних військових адміністрацій та закладів охорони здоров'я.

Участь у заході від Житомирської обласної військової адміністрації взяли перша заступниця начальника ОВА Наталія Остапченко, директорка Департаменту охорони здоров'я Валентина Донець та представники департаменту.

Під час зустрічі обговорювали впровадження нового пакета медичних послуг «Довготривалий медсестринський догляд внутрішньо переміщених осіб», який реалізується в межах експериментального проєкту «Деякі питання підтримки внутрішньо переміщених осіб». Особливу увагу приділили організації роботи транзитних центрів у частині направлення евакуйованих осіб, які потребують тривалого догляду, до відповідних медичних закладів.

Житомирська область залишається серед регіонів, що активно реалізують заходи із забезпечення соціального та медичного захисту переселенців. Наразі в регіоні проживає близько 51,3 тисячі внутрішньо переміщених осіб, серед яких – 12,5 тисячі дітей, 2,8 тисячі осіб з інвалідністю та 351 багатодітна родина.

Запровадження пакета сприятиме підвищенню якості медичної допомоги людям, які втратили домівки через війну, та забезпечить їм належні умови для відновлення здоров'я й адаптації у нових громадах.

Це експериментальний проєкт, що реалізується спільно Міністерством охорони здоров'я України, Міністерством соціальної політики та Національною службою здоров'я України.

Після евакуації у транзитному пункті внутрішньо переміщена особа проходить консультацію у медичного працівника.

Якщо є потреба в подальшому лікуванні чи стабілізації стану, людину направляють до визначеного медичного закладу, який надає послугу довготривалого догляду. Перелік таких закладів ви зможете побачити нижче.

Які послуги передбачає довготривалий медсестринський догляд:

- медичний догляд — виконання призначень лікаря, проведення медичних маніпуляцій, моніторинг стану здоров'я;
- спеціальний та загальний догляд, психологічна підтримка;
- забезпечення житлом і предметами першої необхідності;
- не менш як чотириразове харчування відповідно до норм МОЗ;
- супровід соціального фахівця — допомога з відновлення документів, пошуком житла, отриманням соціальних послуг тощо.

Термін перебування у медичному закладі — до 30 календарних днів на рік для однієї особи.

Як організовано надання послуги:

Перелік закладів, які беруть участь у проєкті, визначають МОЗ і Мінсоцполітики.

Наразі десять закладів охорони здоров'я Житомирщини планують долучитися до участі в експериментальному проєкті. Зокрема, по одному закладу визначено в Бердичівському районі, два — у Звягельському, три — у Житомирському та чотири — у Коростенському районі.

Медичні заклади, що бажають долучитися, можуть подати пропозицію через електронну систему охорони здоров'я.

Зазначимо, що така послуга фінансується з державного бюджету. Заклад, який надає медсестринський догляд, укладає договір із Національною службою здоров'я України. Тариф для медичного закладу становить 530,66 грн на день за одну людину.

13.11.2025

Донецька обласна державна адміністрація

<https://dn.gov.ua/news/159-zakhodiv-provely-dlia-donechchan-u-zhovtni-v-mezhakh-proiektu-aktyvni-parky-lokatsii-zdorovoi-ukrainy>

159 заходів провели для донеччан у жовтні в межах проєкту «Активні парки – локації здорової України»

У жовтні в реалізації соціального проєкту «Активні парки – локації здорової України» були задіяні 12 координаторів із 9 громад Донеччини. Вони працюють у різних регіонах країни, залучаючи до регулярної рухової активності внутрішньо переміщених осіб з Донецької області.

Протягом місяця проведено 159 заходів, загальне охоплення яких склало 1909 учасників. Програма включає різні формати, розраховані на людей різного віку й рівня підготовки – руханки та ігрові активності для дітей, фітнес-заняття й комплекси загальної фізичної підготовки для дорослих,

вправи на мобільність і відновлення, елементи дихальних практик для стабілізації психоемоційного стану.

Діяльність координаторів супроводжує Донецький обласний центр фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх» – здійснюється збір звітності, моніторинг виконання умов договорів, надання консультацій і методичної допомоги для підвищення якості та безпеки занять.

Соціальний проєкт «Активні парки – локації здорової України» формує звичку до регулярної рухової активності, створює доступні та безпечні можливості для занять, підтримує інтеграцію ВПО у місцеві спільноти та сприяє зміцненню здоров'я населення.

12.11.2025

Донецька обласна державна адміністрація

<https://dn.gov.ua/news/predstavnyky-donetskoi-oda-vzialy-uchast-u-naradi-z-pytan-zabezpechennia-realizatsii-prav-i-svobod-pereselentsiv>

Представники Донецької ОДА взяли участь у нараді з питань забезпечення реалізації прав і свобод переселенців

12 листопада відбулася робоча нарада з питань забезпечення реалізації прав і свобод внутрішньо переміщених осіб, під час якої розглянули ключові та нагальні питання, що стосуються соціального захисту ВПО.

У заході взяли участь заступник голови Донецької ОВА Олександр Шевченко, голова Ради з питань внутрішньо переміщених осіб при Донецькій ОВА та керівники структурних підрозділів облдержадміністрації.

Головувала на засіданні Заступник Керівника Офісу Президента України Ірина Верещук.

Під час наради розглянули низку актуальних питань, пов'язаних із забезпеченням прав, соціальних гарантій і житлових потреб внутрішньо переміщених осіб, зокрема:

- щодо внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України від 30.08.2002 № 1298 та від 25.08.2023 № 928 у частині збільшення оплати праці працівників соціальних установ;
- щодо механізму надання компенсацій громадянам за проведене власним коштом відновлення пошкодженого житла, із залученням місцевих органів влади;
- стан реалізації постанови КМУ від 13.07.2011 № 753 у частині підвищення розміру оплати праці за виконання суспільно корисних робіт соціальної спрямованості під час воєнного стану;
- підготовка проєкту окремого Порядку до постанови КМУ від 11.03.2022 № 261 щодо компенсації витрат за тимчасове розміщення внутрішньо переміщених осіб, у тому числі спожитих комунальних послуг;

- удосконалення механізмів забезпечення житлом та соціальної підтримки ВПО відповідно до листа Офісу Президента України від 09.10.2025 № 47-01/1635;
- можливість передбачення на 2026 рік перехідної субвенції, визначеної постановою КМУ від 17.09.2025 № 1160, з метою завершення розпочатих проєктів будівництва, реконструкції та переобладнання житлових об'єктів для ВПО;
- реалізація державної програми «ЄОселя» з оновленими умовами — 70% вартості житла покривається державою для ВПО, у тому числі звільнених з полону цивільних осіб;
- вирішення технічних питань, пов'язаних з відображенням довідок ВПО у застосунку «Дія», що унеможливило участь окремих категорій громадян у державних програмах підтримки;
- врегулювання питання реєстрації ВПО за адресами житла, розташованого на тимчасово окупованих територіях, а також удосконалення порядку видачі довідок про перетин державного кордону громадянами, які переміщуються через пункт Доманове—Мокрани;
- внесення змін до постанови КМУ від 27.05.2025 № 616 щодо можливості повторного подання заяв організаціями-заявниками у разі технічних помилок у реквізитах;
- щодо результатів опрацювання проєкту постанови «Про внесення змін до Порядку надання внутрішньо переміщеним особам компенсації за пошкоджені / знищені об'єкти нерухомого майна внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України».

Під час обговорення учасники акцентували увагу на необхідності подальшого вдосконалення нормативно-правової бази у сфері забезпечення прав ВПО, узгодження механізмів міжвідомчої взаємодії, а також передбачення відповідних фінансових інструментів у державному бюджеті на 2026 рік для реалізації ініціатив, спрямованих на підтримку внутрішньо переміщених осіб.

13.11.2025

Львівська обласна військова адміністрація

<https://loda.gov.ua/news/151734>

Новий Посол Федеративної Республіки Німеччина в Україні вперше прибув з візитом на Львівщину

Загальна сума фінансової, військової та гуманітарної допомоги, яку ФРН надала Україні, уже перевищила 44 млрд євро.

Сьогодні, 13 листопада, голова Львівської ОДА Максим Козицький зустрівся із новопризначеним Надзвичайним і Повноважним Послом

Федеративної Республіки Німеччина в Україні Гайко Томсом. Це перший візит німецької делегації на Львівщину у такому складі.

Максим Козицький привітав Посла з початком дипломатичної місії та подякував за постійну підтримку України – загальна сума фінансової, військової та гуманітарної допомоги ФРН уже перевищила 44 млрд євро. Сторони обговорили безпекові пріоритети та ситуацію в регіоні у соціальній, медичній та економічній сфері.

«На Львівщину щодня приїжджають евакуаційні потяги зі сходу – до тисячі осіб кожного тижня. Загалом на Львівщині офіційно зареєстровані 205 тис. внутрішньо переміщених осіб – ті, хто отримують соціальну допомогу. Більш ніж половина з них – це діти, люди старшого віку та особи з інвалідністю. Ще майже 150 тисяч не зареєстровані офіційно, але теж потребують підтримки.

В області функціонує 68 місць-прихистків для ВПО, які забезпечують 9 тис. ліжкомісць, ще 40 прихистками опікуються громадські та релігійні організації. Та цього житла недостатньо. Дякую партнерам, які вже допомагають, але у соціальній сфері разом маємо працювати ще більше», – підкреслив Максим Козицький.

Також обговорили пілотний проєкт українського уряду – 5 університетських лікарень. Першу таку створюють у Львівській області на базі Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького.

«На базі цієї лікарні запрацює ще один реабілітаційний центр, також працюємо над створенням великого симуляційного центру, центру клінічних і доклінічних досліджень та центру виробництва ліків. У кожному напрямі Міністерство охорони здоров'я шукає партнерів. Будемо раді, якщо Німеччина зможе долучитися», – зазначив очільник Львівщини.

Обговорили і потенційні напрямки для розширення співпраці, адже 286 підприємств із німецьким капіталом уже працюють у Львівській області. Як перспективні для співпраці з Німеччиною виокремили: фармацевтичну галузь, біотехнології, агропромисловий комплекс, легку промисловість, IT і туризм.

«Я розумію, що з тією вимушеною ситуацією, яка склалася в Україні, самотійно не впоралася б жодна країна. Тому ми дуже серйозно ставимося до нашої відповідальності – підтримувати і допомагати. Німецька допомога Україні точно не зменшується, а можливо навіть стане більшою. Очікуємо на прийняття важливого рішення найближчими днями.

Усі пропозиції щодо співпраці передам на розгляд німецького уряду. Їх також врахуємо під час підготовки до Українсько-Німецького економічного форуму, який відбудеться в Берліні у грудні», – наголосив Гайко Томс.

Довідково

Окрім постійної військової, фінансової та гуманітарної допомоги ФРН активно співпрацює з окремими українськими областями.

Так у 2023 році Львівщина разом із землею Саар підписали декларацію про співробітництво на 5 років у сферах економіки, енергетики, охорони

природи, науки і технологій, медицини, а також освіти, культури і мистецтва. Відтоді Саарланд за підтримки громадської організації «Ukraine Freude Saar» надав медичне обладнання для операційних, апарати штучної вентиляції легень, генератори та іншу техніку для Університетської лікарні ЛНМУ ім. Д. Галицького та Західного реабілітаційно-спортивного центру НКСІУ.

Окрім того, у вересні цього року «Спілка робочих самаритян Німеччини» та ЛОДА підписали меморандум про співпрацю. У 2024-2025 організація уже надала медичний автомобіль з обладнанням у Миколаївську міську лікарню, грошову допомогу для 1000 ВПО у Самбірському районі та розпочала закупівлю обладнання радіозв'язку для систем швидкої медичної допомоги області.

13.11.2025

Львівська обласна військова адміністрація

<https://loda.gov.ua/news/151819>

Координаційна комісія погодила ще 23 об'єкти, які зможуть використовуватись для житлових потреб ВПО на Львівщині

Сьогодні, 14 листопада, відбулося четверте засідання Координаційної комісії з обліку об'єктів нерухомого майна для проживання внутрішньо переміщених осіб. До участі також запросили представників райдержадміністрацій, БФ «Рокада», БФ «Право на захист» та Координаційного центру підтримки цивільного населення при облдержадміністрації.

Під час засідання учасники розглянули 3 питання, а саме:

1. Розгляд і схвалення актів обстежень об'єктів нерухомого майна у Львівському та Самбірському районах.

На засіданні розглянули 36 об'єктів у Львівському районі та 1 об'єкт у Самбірському. Із цієї кількості лише 23 можна потенційно використовувати для проживання внутрішньо переміщених осіб. Решту 14 — ні, оскільки вони вже використовуються за цільовим призначенням, перебувають у приватній власності та не функціонують як прихистки, приватизовані, демонтовані або задіяні для оборонних потреб.

Загалом за результатами всіх засідань Координаційної комісії вже обстежили 141 об'єкт нерухомого майна. З них 114 можуть бути використані для проживання переміщених осіб — одразу або після ремонту. Розподіл за районами такий:

Львівський — 22; Стрийський — 23; Золочівський — 18; Шептицький — 18; Самбірський — 16; Дрогобицький — 13; Яворівський — 4.

2. Розгляд та схвалення опрацьованих актів обстежень земельних ділянок.

Обстежили 29 земельних ділянок, наданих органами місцевого самоврядування для реалізації довгострокових проєктів для внутрішньо переміщених осіб, а саме – потенційного будівництва житла для них.

За результатами розгляду актів обстежень встановили, що із загальної кількості не можна використовувати під вказані цілі 2 земельні ділянки, розміщені в Меденицькій та Радехівській громадах. Ділянки не погодили у зв'язку з використанням під потреби мешканців громади та віднесенням до земель природозаповідного фонду.

3. Розгляд додаткових пропозицій від центральних органів виконавчої влади

На виконання рішення Тимчасової спеціальної комісії ВРУ з питань захисту майнових та немайнових прав внутрішньо переміщених та інших осіб, постраждалих внаслідок збройної агресії російської федерації проти України від 26 листопада 2025 року, облдержадміністрації надали додаткові об'єкти нерухомого майна, які можуть потенційно розглядати для проживання вимушених переселенців, від наступних центральних органів виконавчої влади:

- Державна податкова служба України: 4 об'єкти у Городоцькій, Пустомитівській, Сокальській та Старосамбірській громадах;
- Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів: 1 об'єкт у Новокалінівській громаді.

За підсумками засідання Комісія ухвалила рішення провести обстеження переданих об'єктів відповідно до вимог постанови КМУ від 29.04.2025 № 489 та подати акти обстеження разом із підтвердними документами до 01.12.2025.

14.11.2025

Чернігівська обласна державна адміністрація

<https://cg.gov.ua/index.php?strfind=%D0%92%D0%9F%D0%9E&csrf=56c3fd7344e7b3bda340587fcfae5b89aebc9548afd8311a07e6e7247492e81d>

Житло для ВПО та нові послуги: розвиток соцсфери у Сосницькій громаді

Учора з робочим візитом у селищі Сосниця Корюківського району перебували заступниця голови ОДА Жанна Шерстюк та керівниця Департаменту соціального захисту населення Валентина Лугова.

У центрі уваги – питання житла для ВПО та розвиток соціальної інфраструктури громади.

Під час поїздки оглянули місця тимчасового проживання переселенців – модульні будиночки, а також об'єкти, де планується проведення реконструкції для облаштування соціального житла.

«Завдання громади – не лише вирішувати нагальні питання, а й працювати на перспективу, розвиваючи соціальне житло», – зазначила Жанна Шерстюк.

До модульних будинків проведено світло, каналізацію, є свердловина для автономного водопостачання. Окрема увага – забезпеченню енергонезалежності: актуальною є потреба в генераторах.

Принагідно завітали до Центру надання соціальних послуг, який опікується людьми в складних життєвих обставинах. Загалом ЦНСП обслуговує більше 2 тисяч жителів громади.

Крім того, Центр активно працює над впровадженням нових послуг, про які під час зустрічі розповіла директорка Тетяна Сіра. Серед запроваджених новацій – робота мультидисциплінарної команди, прокат реабілітаційних засобів, послуги швачки, взуттєвика, перукаря, транспортні послуги тощо. Там знаходяться й робочі місця фахівців із супроводу ветеранів.

11.11.2025

Дніпропетровська обласна військова адміністрація

<https://adm.dp.gov.ua/news/na-poriadku-dennomu-problemy-pryfrontovikh-terytorii-kruhlyi-stil-u-dnipropetrovskii-ova-obiednav-predstavnykiv-riznykh-rehioniv>

На порядку денному – проблеми прифронтових територій: круглий стіл у Дніпропетровській ОВА об'єднав представників різних регіонів

У Дніпропетровській ОВА відбувся круглий стіл. Його ініціаторами стали представники міжфракційного депутатського об'єднання «Прифронтові території» й Українська асоціація районних та обласних рад. Офлайн і онлайн доєдналися до розмови команди від десяти регіонів. Тих, де є тимчасово окуповані населені пункти або ведуться бойові дії.

«Коли ми говоримо про прифронтові території, мова про людей, які там живуть. Це майже 6,5 млн українців і 240 громад. Маємо конкретні завдання, пов'язані з ними. Мешканці мають відчувати підтримку держави», – онлайн звернувся до присутніх заступник міністра розвитку громад та територій України Олексій Рябикін.

Серед прифронтових і Дніпропетровщина. Регіон, який став логістичним і медичним хабом країни. Водночас від початку повномасштабної війни прийняв понад 450 тис переселенців. А нині зі своїх громад, наближених до бойових дій, евакуює місцевих.

«Важливо вирішувати питання, з якими стикаються прифронтові території. Здебільшого вони спільні для всіх – від безпекових до гуманітарних. Тут захист людей та забезпечення їх елементарним – водою, світлом, газом. І кожне потребує оперативних дій», – зазначив заступник начальника Дніпропетровської ОВА Олександр Москаленко.

Аби пропрацювати їх, організатори й ініціювали проведення виїзного круглого столу. Під час нього представники прифронтових областей акцентували на нагальному. Фінансова підтримка громад, в яких небезпечно. Заохочення для фахівців, які залишаються там. Відновлення понівеченого,

інтеграція переселенців у нове середовище, особливості надання медичних, освітніх і соціальних послуг, збереження бізнесу.

«До нашого об'єднання входять депутати з різних фракцій та комітетів. Тому впевнені – станемо майданчиком, від якого ініціюватимемо важливі та потрібні рішення, будемо піднімати нагальні потреби й доносити їх до конкретних стейкхолдерів», – сказав народний депутат України, співзасновник МФО «Прифронтові території» Олексій Красов.

Він також запропонував учасникам спільно пропрацювати термін «прифронтові території». Законодавством таке поняття нині не передбачене, але для реалізації майбутніх ініціатив вкрай потрібне.

«Регіони, про які сьогодні говоримо, вимагають найбільшої уваги від держави – уряду та парламенту. Необхідна й синергія у цьому питанні всіх гілок влади, адже фактично ці території є форпостом країни», – пояснила голова Харківської облради, президентка Всеукраїнської асоціації органів місцевого самоврядування «Українська асоціація районних та обласних рад» Тетяна Єгорова-Луценко.

Наміри про подальшу взаємодію організатори закріпити підписами під меморандумом.

14.11.2025

Дніпропетровська обласна військова адміністрація

<https://adm.dp.gov.ua/news/robota-z-moloddiu-ta-dopomoha-v-evakuatsii-komanda-helpcode-rozshyriuie-svoiu-diialnist-na-dnipropetrovshchyni>

Робота з молоддю та допомога в евакуації: команда Helpcode розширює свою діяльність на Дніпропетровщині

На Дніпропетровщині зустрілися команди ОВА та італійської неурядової організації Helpcode. Говорили про вже реалізований в області проєкт для молоді. А ще ініціативу, втілювати яку тільки розпочинають. Вона націлена на підтримку евакуації, прихистків та транзитного хабу. Проєкт розрахований на півтора роки.

«До 2025-го Дніпропетровщина була транзитною та приймаючою для мешканців Донецької і Луганської областей. Тепер ми й самі евакуюємо людей із прифронтових громад регіону. Із Синельниківщини виїхали приблизно 60 тис жителів. Тому програми, які втілює організація в області, для нас вкрай актуальні», – зазначила директорка департаменту соціального захисту ОВА Олена Кришень.

Проєктний менеджер та керівник підрозділу офісу Helpcode в Україні Енріко Нері зазначив, що організація займається гуманітарними проєктами. Зокрема, в царині освіти і надання послуг вразливим групам населення.

«До цього часу ми ще не стикалися з напрямком евакуації. Але хочемо приєднатися до цього, бо це дуже важливо. Надати прихисток тим, хто буде виїжджати, аби зробити умови для них найбільш сприятливими, – сказав

Енріко Нері. – Спілкування з ОВА розширює наші можливості. Ми зможемо масштабніше реалізовувати проєкти».

Він додав, що організація вже реалізувала проєкт в м. Самар. Там відкрила освітній хаб для молоді.

Директорка департаменту цивільного захисту ОВА Тетяна Куряченко наголосила, що також для області актуальна допомога в забезпеченні альтернативними джерелами живлення. А ще – розмінуванні територій та роз'яснювальній роботі серед мешканців щодо поводження з вибухонебезпечними предметами.

11.11.2025

Полтавська обласна військова адміністрація

<https://poda.gov.ua/news/244577>

Відбулася робоча зустріч із представниками хабів для внутрішньо переміщених осіб у Полтаві

Відбулася робоча зустріч із представниками хабів для внутрішньо переміщених осіб за участі фахівців Управління у справах реінтеграції, соціального захисту ветеранів та внутрішньо переміщених осіб Полтавської обласної військової адміністрації, а також представника Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини в Полтавській області Владислава Носенка.

На сьогодні у Полтаві діє шість гуманітарних хабів, створених представниками Маріупольської, Краматорської, Волноваської, Бахмутської, Гірської та Лисичанської громад.

Під час зустрічі обговорили актуальні питання, які виникають у внутрішньо переміщених осіб на території Полтавської області, зокрема порядок отримання гуманітарної допомоги, оформлення документів, доступ до пільг, а також найважливіше – забезпечення житлом.

Окрему увагу приділили умовам проживання внутрішньо переміщених осіб у місцях тимчасового розміщення, забезпеченню їх продуктами харчування, засобами гігієни та побутовими речами. Також обговорили питання постановки на квартирний облік та можливості забезпечення житлом.

Під час зустрічі розглянули чинні державні постанови щодо іпотечного кредитування та будівництва нового житла в громадах Полтавської області. Обговорили також питання працевлаштування внутрішньо переміщених осіб, надання медичної допомоги, пенсійного забезпечення та реалізації інших соціальних прав.

Учасники зустрічі розглянули заходи, передбачені в обласній програмі підтримки внутрішньо переміщених осіб та місцевих програмах, що діють на території громад області.

11.11.2025

Львівська міська рада

<https://city-adm.lviv.ua/news/society/social-sphere/u-lvovi-pidhotuvaly-budynky-v-iakyykh-prozhyvaiut-pereselentsi-do-zymy/>

У Львові підготували будинки, в яких проживають переселенці, до зими

Працівники Львівського комунального підприємства «Рембуд» провели перевірки та подбали, щоб мешканці міських прихистків, де проживають люди, які переїхали до Львова з інших регіонів України, були з теплом та водою впродовж зими. Для мешканців забезпечили альтернативні джерела світла та тепла.

«Останні перевірки перед холодами. Утеплені труби, баки з водою повні, генератори заправлені й перевірені. Тепло підключене у всіх об'єктах. Погода сприяє, а тому ЛКП «Рембуд» далі готує господарку до зими», – повідомляють в ЛКП.

ЛКП «Рембуд», нагадаємо, обслуговує будівлі та модульні містечка для проживання внутрішньо переміщених осіб у Львівській міській територіальній громаді. Зокрема прихисток «Незламні матусі», «Народний дім в с. Великі Грибовичі», модульне містечко на Сихові, гуртожиток на вул. Тернопільській.

Зараз до усіх цих об'єктів подається тепло та, звісно, передбачені альтернативні джерела електропостачання та обігріву приміщень. Наприклад, у модульному містечку на просп. Червоної Калини, яке живиться лише за рахунок електричної енергії, на підстраховці є шість потужних електрогенераторів. А в будівлі у Великих Грибовичах на випадок відімкнення електроенергії передбачений твердопаливний котел, до якого закупили пелети – екологічне біопаливо.

Також усі місця проживання забезпечені резервуарами для питної води. У містечку на Червоної Калини є бак на 500 л та тонну води. На Тернопільській якраз, за інформацією ЛКП «Рембуд», встановлюють ємність на 500 л. Крім того, на складі підприємства є інші резервуари для транспортування питної води, які можуть бути задіяні в разі потреби.

«Це велика і важлива робота. Попереду нелегка зима, тож маємо бути готові до різних сценаріїв», – кажуть у ЛКП «Рембуд».

Нагадаємо, в міських прихистках мешкає 1342 людей. Серед них 331 дитина, 393 особи старшого віку та 194 людини з інвалідністю.

ОГЛЯД ПУБЛІКАЦІЙ ЗМІ

Центральні

12.11.2025

ZN.UA

<https://zn.ua/ukr/UKRAINE/dopomoha-pereselentsjam-chi-majut-vpo-spovishchati-pro-pratsevlashtuvannja-pfu.html>

Допомога переселенцям: чи мають ВПО сповіщати про працевлаштування

Багато українців були змушені покинути свої домівки через повномасштабну агресію РФ та стали внутрішньо переміщеними особами. Переселенці, які отримують допомогу на проживання, мають повідомити про будь-які зміни, що впливають на отримання державної підтримки. Видання «На пенсії» розповіло, чи повинні ВПО повідомляти про своє працевлаштування.

Якщо ВПО отримують грошову допомогу від держави, то вони мають інформувати про своє працевлаштування. На це дається 14 календарних днів з моменту появи змін, які можуть вплинути на право на отримання виплат.

Повідомити Пенсійний фонд можна кількома способами:

- особисто – звернувшись до територіального управління ПФУ;
- поштою – надіславши відповідну заяву;
- в електронному вигляді – за наявності кваліфікованого електронного підпису або системи електронної ідентифікації.

Також можна подати повідомлення через ЦНАП чи уповноважену особу місцевої ради.

Слід зазначити, що такий обов'язок повідомлення стосується тих переселенців, хто був зареєстрований у центрі зайнятості як безробітний та почав працювати. Невиконання цієї вимоги може призвести до втрати права на допомогу або необхідності повернути надмірно виплачені кошти.

14.11.2025

ZN.UA

<https://zn.ua/ukr/UKRAINE/dopomoha-vpo-chi-mozhut-priznachiti-viplati-ukrajintsjam-jaki-povernulisja-z-za-kordonu.html>

Допомога ВПО: чи можуть призначити виплати українцям, які повернулися з-за кордону

Багато українців були змушені покинути свої домівки та виїхати за кордон через повномасштабне вторгнення РФ. Деякі наші громадяни через деякий час повернулися. У Головному управлінні Пенсійного фонду України (ПФУ) розповіли, чи можуть призначити допомогу для внутрішньо

переміщених осіб (ВПО) людині, яка проживала у Маріуполі, виїхала до Німеччини на початку війни, а потім повернулася в Україну.

У ПФУ пояснили, що внутрішньо переміщеній особі, яка перебувала за кордоном і яка вперше звертається за призначенням допомоги на проживання для ВПО, виплата призначається на підставі поданої не раніше ніж через 15 робочих днів після повернення в Україну заяви.

«Для призначення допомоги ви маєте право звернутися повторно із відповідною заявою після закінчення терміну в 15 днів після повернення в Україну», – йдеться у повідомленні.

10.11.2025

LIGA.net

<https://life.liga.net/all/article/yak-ukraintsiam-za-kordonom-poiednaty-dvi-shkoly-bez-stresu-dosvid-naybilshoi-dystantsiynoi-shkoly>

Як українцям за кордоном поєднати дві школи без стресу: досвід найбільшої дистанційної школи

Поєднувати навчання у двох школах — місцевій іноземній та українській онлайн — вимушено переміщеним учням непросто, адже замість відпочити після офлайн-школи треба відвідати онлайн-уроки в другу зміну. Проте це не єдиний шлях підтримати в дитини знання та українську ідентичність — адже існує формат дистанційного навчання.

Учні можуть обрати власний темп навчання, складають контрольні, здобувають сертифікат про середню освіту та готуються до НМТ. І при цьому школа все ще уважно перевіряє контрольні роботи, ставить прозорі оцінки, пропонує гуртки та іншу соціалізацію, інформує батьків про успіхи дітей та допомагає з навігацією в бюрократичних питаннях.

На відміну від онлайн-навчання, дистанційний формат не є новою практикою. Ще в XIX столітті, наприклад, деякі європейські учні та студенти отримували навчальні матеріали звичайною поштою. А з появою мережі "Інтернет" спочатку університети, а згодом і школи інтегрували дистанційну освіту та переваги онлайн-інструментів.

Такий досвід пропонує найбільша українська дистанційна школа "Оптіма". Діти пільгових категорій за кордоном можуть здобути таку освіту безоплатно. У спецпроекті LIGA.net, створеному для школи, читайте, чому родини обирають дистанційне навчання, чим воно відрізняється від онлайн-формату, які можливості дає пакет "Ми з України!" та як українські документи допомагають при вступі за кордоном.

Чому родини обирають дистанційний формат

Згідно зі свіжим аналітичним звітом від Офісу Омбудсмана від квітня 2025 року про вимушене переміщення українців, за кордоном перебувають 1,4 мільйона дітей шкільного віку. А за даними Агентства ООН у справах біженців, 43 % українських учнів за кордоном водночас відвідують місцеву

школу та навчаються онлайн в українській. Тож приблизно 600 тисяч українських дітей за кордоном мають подвійне академічне навантаження й менше вільного часу для дозвілля. Складнощі від поєднання двох шкіл є другими за поширеністю серед українців за кордоном у контексті шкільної освіти.

А втім, навчання у форматі онлайн в українській школі — це не єдина опція. Адже існують також дистанційні українські школи: із записаними уроками та конспектами, готовим планом навчання, завданнями та контрольними для дітей. Головна відмінність від онлайн-формату — усі навчальні матеріали підготовлені заздалегідь, відповідно немає і розкладу уроків.

Двома словами — дитина не прив'язана до ноутбука на фіксовані 45 хвилин у визначений час, а вчиться у комфортному темпі самостійно. В Україні є декілька дистанційних шкіл, серед них найбільша — Optima School, де навчаються понад 20 000 дітей, з яких половина за кордоном.

Мотивація вступати до дистанційної школи може бути різною. Для сімей за кордоном це насамперед опція української освіти, яка не забиратиме години щодня. Але при цьому забезпечить необхідні предмети та можливість отримати документ про середню освіту після 9 або 11 класів. Для учнів в Україні такий формат може бути привабливим, якщо діти беруть участь у спортивних змаганнях чи різноманітних олімпіадах, до яких пріоритетно готуються; чи якщо просто потребують додаткової підтримки з того чи іншого предмета.

У дистанційній школі класні керівники та вчителі не мусять заспокоювати чи "організувати" клас. Натомість вони стають наставниками-консультантами, які створюють освітні матеріали, перевіряють контрольні роботи, спілкуються з учнями та їхніми батьками.

Перша й найбільша дистанційна школа України

В Україні першою дистанційною школою стала саме "Оптіма" у 2015 році. Тоді це була прогресивна для України ідея — створити шкільний простір, який не обмежує учнів, ще й у форматі дистанційного навчання. Важливо розуміти, що онлайн-навчання означає відвідування класів у реальному часі з поміччю мережі "Інтернет". А от дистанційне навчання пропонує учням навчатися в зручному темпі та незалежно від місця проживання чи часового поясу — адже всі навчальні матеріали у форматі відео, тексту, тестів чи інтерактивних ігор готові до використання в будь-який момент.

Інша перевага дистанційної школи, особливо зараз, — можливість закрити пропущені навчальні роки екстерном. Учнів приймають у класи відповідно до віку, навіть якщо через російську агресію було втрачено рік чи більше часу навчання в українській школі. Після чого учні опановують відповідну програму, пишуть контрольні на перевірку знань і таким чином надолужують освітні втрати.

Для українців за кордоном у школі "Оптіма" є навчальний пакет "Ми з України!". Пакет передбачає українознавчий компонент — українську мову,

літературу та історію. А для молодшої школи це мова, читання та предмет "Я досліджую світ". Інші предмети в українській табель можна перезарахувати на основі оцінок з іноземної школи. Завдяки цьому можна отримати свідоцтво про повну середню освіту в Україні, щоб за можливості повернутися, скласти національний мультипредметний тест (НМТ) та вступити до університету.

"Оптіма" також пропонує численні гуртки, екскурсії та інші активності — навіть гучний випускний. У школі є активне самоврядування учнів, які зараз переглядають новий навчальний контент, розроблений спеціально під програму 8 класу Нової української школи (НУШ). "Працює група з понад 50 старшокласників — вони вивчають матеріали, збирають думки й потім самі узагальнюють цю інформацію у вигляді таблиці. Ми беремо до уваги відгуки нашого кінцевого користувача — учнів, а методисти потім валідують, які зміни втілити", — коментує директорка "Оптіми" Ольга Білодід.

Як батьки в дистанційній школі контролюють успіхи дітей

Важливо, що взаємодія в реальному часі із живими людьми присутня в "Оптімі" — це навчальні студії та онлайн-консультації. У навчальних студіях учитель готує матеріал для практики — завдання та вправи відповідно до програми та державного стандарту, щоб відпрацювати певні навички. А для онлайн-консультацій учні готують власні запитання, щоб поставити вчителю.

Директорка школи "Оптіма" Ольга Білодід додає, що зазвичай формуються доволі стабільні групи дітей, які приходять від заняття до заняття: "Консультації та навчальні студії розраховані на всіх учнів — прийти може будь-хто охочий. Але, як правило, є група ініціативних дітей, які приходять, тому що їм цікаво. Вчитель знає свою групу, і якщо це сильні діти, їм можна дати щось глибше. А якщо це, наприклад, старші класи, то вчитель готуватиме завдання на практику в контексті НМТ".

Інший приклад "короткої відстані" між учнями та вчителями в "Оптімі" — це чати всередині навчальної платформи. Наприклад, вчителю можна написати питання щодо навчальних матеріалів. "У посадових обов'язках прописано, що вчителі заходять у систему певну кількість разів на день, щоб перевіряти звернення від дітей та відповідати. Але по факту вони навіть частіше заходять, тому звернення навіть не накопичуються", — додає директорка "Оптіми".

А для точних предметів — математики, фізики та хімії — доступна термінова консультація з учителем: "У нас є швидка педагогічна допомога, такий собі "телефонний зв'язок" із вчителем. Крім консультацій та навчальних студій, ще є можливість голосом поспілкуватися з учителем. Єдине обмеження: лише в робочий час, з 10:00 до 18:00", — уточнює Ольга.

Матеріали до уроків на платформі дистанційного навчання наповнені інтерактивними завданнями, іграми, пазлами, квестами, 3D-моделями. Особливо молодші та середні класи, які вже вчать за програмою НУШ, чий навчальні матеріали оновлюють останніми роками. "Від початку в засновників школи була позиція, що контент має бути інтерактивним, щоб дітям було цікаво, щоб сам зміст уроку мотивував до навчання, — коментує директорка

Ольга Білодід, — тож роками ми накопичуємо інтерактивні формати, купляємо ліцензійні доступи, адже розуміємо, що діти мають гратися незалежно від віку. І ми шукаємо можливості, які дає нам цифровий світ. До нашої навчальної платформи навіть підключений ІІІ-помічник у вигляді чату, створений спеціально для "Оптіми", який знає весь наш освітній матеріал, вчиться на запитах учнів та може відповідати на їхні запитання".

Окрім навчального кабінету для учнів, "Оптіма" також має кабінети для батьків, щоб була можливість стежити за прогресом у навчанні та спілкуватися з учителями напряму. Спілкування зі школою щодо документів та різних бюрократичних питань відбувається в зручному для батьків каналі.

10.11.2025

LIGA.net

<https://biz.liga.net/ua/all/all/novosti/ukraintsi-u-polshchi-podannia-zaiavy-na-otrymannia-karty-pobytu-perevodiat-v-onlayn>

Українці у Польщі. Подання заяви на отримання карти побиту переводять в онлайн

У Польщі змінюють правила для іноземців. Головне нововведення – перехід на повністю електронну форму подання документів через платформу MOS (Moduł Obsługi Spraw). Про це пише Vitrina.pl.

Минулого тижня Сенат ухвалив поправки до закону, згідно з якими заяви на отримання дозволів на проживання (т. зв. карта побиту) подаватимуться повністю онлайн, без необхідності особисто приносити документи до воєводських управлінь.

Карта побиту (пол. karta pobytu – картка перебування) – документ, що видається Республікою Польща іноземцю, який отримав дозвіл на тимчасове проживання, дозвіл на постійне проживання, дозвіл на проживання довгострокового резидента Європейського Союзу, додатковий захист, згоду на перебування з гуманітарних міркувань або статус біженця в країні.

Новий електронний модуль вестиме голова Управління у справах іноземців. Через MOS іноземці зможуть подавати заяви на всі види дозволів на перебування, а користуватися системою зможуть також:

- представники неповнолітніх і недієздатних;
- воєводські управління (для ведення справ).

Усі дані, завантажені в MOS, автоматично передаватимуться до державних реєстрів, пов'язаних зі справами про легалізацію перебування.

Попри перехід в онлайн, один візит до держустанови залишиться обов'язковим. На запрошення воєводи заявник має прийти, щоб підтвердити особу, здати відбитки пальців і зразок підпису. За словами авторів закону, це пов'язано з вимогами міграційної безпеки.

Проект прямо передбачає обов'язкове електронне подання заяв через MOS для всіх іноземців та їхніх представників, які проживають у Польщі.

Можливість користування послугами довіреної особи (pełnomocnika) зберігається.

Планується, що закон набере чинності у січні 2026 року.

10.11.2025

Ukraine Pulse

<https://www.ukrainepuls.com/u-nimechchyni-praczevlashtovana-ponad-polovyna-ukrayinskyh-bizhencziv/>

У Німеччині працевлаштована понад половина українських біженців

За три роки присутності українців у Німеччині рівень їхньої зайнятості стрімко зріс: якщо у 2022 році роботу мали лише 16% новоприбулих, то у 2025-му — 51%. Про це йдеться у новому звіті Федерального інституту демографічних досліджень Німеччини.

Керівник дослідження Андреас Етте пояснює, що ключову роль відіграли інтеграційні та мовні курси: після їх завершення багато українців змогли влаштуватися на роботу.

Рівень задоволеності умовами праці серед українців також підвищився: з 87% у 2023 році до 94% у 2025-му. Дослідники зазначають, що з часом до Німеччини почали приїжджати менш досвідчені фахівці, тоді як перша хвиля складалася з більш кваліфікованих спеціалістів.

За словами директорки інституту Катаріни Шпіс, сімейні пари, які переїхали разом, частіше планують залишатися у Німеччині надовго. Водночас близько чверті українських дітей і підлітків не хочуть залишатися в країні, хоча їхні батьки часто розглядають Німеччину як місце для постійного життя.

13.11.2025

ЕСПРЕСО

<https://espresso.tv/nimechchyna-kantsler-nimechchini-poprosiv-zelenskogo-obmezhati-viizd-molodikh-cholovikiv-do-frn>

Канцлер Німеччини попросив Зеленського обмежити виїзд молодих чоловіків до ФРН

Канцлер Німеччини Фрідріх Мерц під час розмови з президентом України Володимиром Зеленським 13 листопада наголосив, що менше молодих українських чоловіків мають приїжджати до Німеччини як біженці.

Про це повідомляє французьке видання Agence France Presse.

“Я попросив українського президента зробити так, щоб молоді чоловіки з України, зокрема, не приїжджали до Німеччини у дедалі більшій кількості, а служили у власній країні. Вони потрібні там”, — зазначив Мерц після телефонної розмови із Зеленським.

Мерц також заявив, що німецькі правила соціального забезпечення недовзі змінять таким чином, що виплати для українських біженців зменшаться, аби "створити більші стимули для працевлаштування".

“Пільги для цих біженців структурують так, щоб мотивація працювати переважала над спокусою залишатися в системі соціальної допомоги”, — сказав Мерц на бізнес-конгресі в Берліні.

10.11.2025

Інтерфакс-Україна

<https://interfax.com.ua/news/general/1119215.html>

Воєнні біженці з України в США опинилися перед загрозою продовольчої кризи

Воєнні біженці з України опинилися в США перед загрозою продовольчої кризи, заявив генеральний директор Hope For Ukraine Юрій Боєчко в інтерв'ю подкастеру-мільйоннику Адаму Класфельду, оприлюдненому в YouTube у неділю.

Йдеться про виплати за "Програмою додаткової допомоги з харчування" (Supplemental Nutrition Assistance Program, SNAP).

"Це була справжня шокова хвиля, яка прокотилася нашим офісом і всією громадою, українськими біженцями, які тут перебувають, тому що в кінці жовтня вони почали отримувати листи, в яких їх повідомляли, що через їхній імміграційний статус їхні пільги SNAP будуть скасовані або значно скорочені", - розповів Боєчко в ефірі подкасту.

Він нагадав, що в США перебуває близько 300 000 українських воєнних біженців, які приїхали після повномасштабного вторгнення у 2022 році за статусом тимчасового захисту, мають дворічний термін дії дозволу на перебування, відтак усі вони перебувають в США легально. З 1 листопада вони втратили доступ до SNAP.

"Я називаю це найжорстокішим скороченням Big Beautiful Bill (раконопроект про податки та видатки, який передбачає радикальні зміни в оподаткуванні, системі соціального забезпечення – ІФ-У), яке фактично було спрямовано на найбільш вразливу частину населення Сполучених Штатів. Щоб ви розуміли, середня допомога SNAP на одну особу становить близько 210 доларів. І, знаєте, Бюджетне управління Конгресу провело низку глибоких досліджень з цього питання. І це скорочення, не матиме великого впливу на бюджет. Це не величезна стаття витрат. Але для цих сімей, як одна сім'я, з якою я вчора розмовляв, у них шестеро дітей, четверо з яких маленькі. І, знаєте, вони працюють за мінімальну зарплату. Для них допомога в розмірі близько 1000 доларів, яку вони отримували для забезпечення їжею, є надзвичайно важливою. І зараз ми бачимо на власні очі, що в Сполучених Штатах виникне серйозна продовольча криза. І це не через стихійні лиха, не через нестачу продовольства, а виключно через політику, яка була

впроваджена в рамках Big Beautiful Bill. Тож, по суті, у них є вибір: платити за оренду і не їсти або їсти і бути виселеними", - зазначив гендиректор Норе For Ukraine.

"Я вважаю, що нашим головним завданням зараз є привернути увагу до цієї проблеми. І, сподіваємось, у Сенаті буде достатньо людей з обох сторін, які усвідомлять, що це дуже велика помилка з їхнього боку, бо це дуже невелика стаття в бюджеті, але вона матиме великі наслідки для громад у майбутньому", - заявив Боєчко, висловивши сподівання, що буде ухвалений закон, який вирішить цю проблему.

12.11.2025

Інтерфакс-Україна

<https://interfax.com.ua/news/press-release/1119894.html>

Більше мільйона переміщених українців змушені витратити заощадження на оренду житла

Мільйони внутрішньо переміщених осіб (ВПО) в Україні продовжують стикатися з серйозною житловою нестабільністю, володіючи домівками, до яких не мають доступу через бойові дії. Багато хто змушений покладатися на ринок оренди та витратити сімейні заощадження, йдеться в новому звіті МОМ.

За останніми даними, зібраними Міжнародною організацією з міграції (МОМ), понад половина з 3,7 мільйона ВПО (54%) проживають у орендованому житлі, порівняно лише з шістьма відсотками серед непереміщених українців.

Близько 2,5 мільйона людей володіють житлом, яке залишається переважно недоступним. Про понад половину (60%) таких домівок у місцях свого походження ВПО повідомляють як про пошкоджені.

Фінансовий тягар оренди продовжує сильно впливати на переміщені домогосподарства. Дві третини ВПО, які орендують житло (понад 1,3 мільйона осіб), покладаються на власні заощадження для покриття витрат, згідно з результатами опитування МОМ. Кожен четвертий переміщений українець, який витрачає 50% або більше свого доходу на оренду, вже вичерпав заощадження. Ситуацію погіршує те, що медіанний місячний дохід ВПО, які шукають орендоване житло, становить 16 000 грн, що значно нижче за близько 30 000 грн доходу орендарів з числа людей, які повернулися чи не були переміщені.

Поки війна в Україні триває, вирішення житлових потреб переміщених українців залишається критичним пріоритетом.

«МОМ прагне допомогти внутрішньо переміщеним особам та громадам, що їх приймають, будувати стабільне майбутнє. Це включає навчання нових навичок, сприяння в пошуку роботи та забезпеченні стабільного житла», — зазначив Роберт Тернер, Голова Представництва МОМ в Україні.

МОН регулярно проводить опитування щодо ситуації людей, постраждалих від війни в Україні. Останній раунд проходив із липня по жовтень 2025 року шляхом телефонних інтерв'ю з понад 40 000 респондентів, відібраних випадковим чином по всій Україні, за винятком Криму та окупованих територій. Опитування включало додаткові інтерв'ю з ВПО, людьми, які повернулися, та непереміщеними особами.

13.11.2025

Інтерфакс-Україна

<https://interfax.com.ua/news/general/1120097.html>

Німеччина змінює систему підтримки українців, які прибули до країни з квітня 2025р. - ЗМІ

Громадян України які прибули до Німеччини з 1 квітня 2025 року вважатимуть не воєнними біженцями а шукачами притулку, з відповідно нижчим обсягом фінансової підтримки з боку держави, повідомила Bild у середу.

"Прорив у суперечці щодо допомоги по безробіттю для біженців з України. ХДС і СДПН домовилися про реформу! BILD дізнався: багато українців у майбутньому більше не отримуватимуть допомогу. Зокрема, всі українці, які прибули до Німеччини після 1 квітня 2025 року, в майбутньому будуть розглядатися як особи, які шукають притулку, і відповідно отримуватимуть менше виплат ("зміна правового статусу"). Про це домовилися міністр внутрішніх справ Олександр Добріндт (55, ХСС) і міністр соціальних справ Барбель Бас (57, СДПН)", - йдеться у повідомленні Bild.

"Наразі в Німеччині проживає 1,1 млн українців. Вони отримують соціальну допомогу в розмірі 563 євро на місяць (особи, які проживають самотійно). Крім того, держава бере на себе витрати на оренду житла, опалення тощо. Натомість, згідно із Законом про допомогу біженцям, вони отримуватимуть 196 євро на особисті потреби та 245 євро на необхідні потреби (харчування, одяг). Разом це становить 441 євро на місяць", - пояснює Bild фінансову сторону питання.

"Є надія, що завдяки цій домовленості більше українців будуть мотивовані влаштуватися на роботу", - пише видання.

10.11.2025

RFI Українською

<https://surl.li/jjnenl>

До ЄС за місяць виїхала рекордна кількість українців, понад 47% — чоловіки

У вересні країни ЄС видали 79 205 нових рішень про надання тимчасового захисту втікачам від російської агресії проти України. І це на 49% більше, ніж попереднього місяця.

Станом на кінець вересня 2025 року тимчасовий захист у країнах ЄС мають 4,3 мільйона людей, які через повномасштабний напад РФ виїхали з України. Близько 98,4% із них — із українським громадянством. Проти кінця серпня показник зріс на 49 555, або 1,2%.

Про це передає RFI Українською, посилаючись на дані Євростату.

79 205 — кількість нових рішень про надання тимчасового захисту, виданих протягом вересня. У Євростаті кажуть, що це найвищий такий показник із серпня 2023 року.

«Це збільшення відбулося після ухвалення урядом України наприкінці серпня 2025 року указу, який надає чоловікам віком від 18 до 22 років включно право безперешкодно залишати Україну», — йдеться в пресрелізі Євростату.

Згідно з розрахунками, частка дорослих чоловіків серед одержувачів тимчасового захисту за вересень сягнула 47,1%. Як порівняти з серпневим, нині показник збільшився на 18,3 відсоткового пункту.

«За той же період частка дорослих жінок (31,0%) та неповнолітніх (22,0%) скоротилася відповідно на 7,8 та 10,5 відсоткового пункту», — зазначають у Євростаті.

Нагадаємо, дозвіл на виїзд чоловіків 18-22 років із України набрав чинності 28 серпня. За даними прикордонників Польщі, наданих на запит RFI Українською, кількість перетинів чоловіками такого віку з 26 серпня до 26 жовтня 2025 року сягає понад 98,5 тисяч.

Тоді як прикордонне відомство Словаччини повідомило в коментарі RFI Українською, що кількість перетинів кордону українськими чоловіками віком 18–22 років на в'їзд за період з 27 серпня до 31 жовтня сягає 7 946.

Скільки українців у ЄС?

Станом на кінець вересня поточного року тимчасовий захист у ЄС розподіляється між жінками, чоловіками та дітьми так:

- жінки — 44%;
- неповнолітні — 31%;
- чоловіки — 25,1%.

Це співвідношення майже не змінилося за останні два місяці. Так, станом на кінець серпня у ЄС мали захист 44,6% жінок, 31,1% неповнолітніх та 24,3% чоловіків.

А станом на кінець липня Євростат звітував про 44,7% жінок, 31,2% неповнолітніх і 24,2% чоловіків.

У яких країнах ЄС найбільше українців?

Найбільше втікачів від російсько-української війни, яким надано тимчасовий захист, у таких країнах Євросоюзу:

- Німеччина — 1 218 100 осіб, або 28,3% від загальної кількості в ЄС,
- Польща — 1 008 885, або відповідно 23,5%;
- Чехія — 389 310, що відповідає 9%.

Побільшало шукачів захисту в 24 країнах ЄС, причому найбільше в Польщі, Німеччині, Чехії. А от зменшення зафіксували тільки у Франції.

10.11.2025

RFI Українською

<https://surl.it/hymraq>

Чехія отримує від українців удвічі більше, ніж витрачає на допомогу їм

Міністерство праці та соціальних справ Чехії опублікувало звіт, згідно з яким українські біженці, які приїхали до країни після початку повномасштабного вторгнення, суттєво поповнили бюджет країни.

Українці, які проживають у Чехії, сплатили 8,2 мільярда чеських крон податків та соціальних внесків у третьому кварталі 2025 року, повідомляє RFI Українською з посиланням на Radio Prague International. Це більш ніж удвічі перевищує суму, яку Чехія витратила на підтримку українців.

Витрати на допомогу українцям становили 3,9 мільярда чеських крон. Після всіх виплат у державному бюджеті залишився профіцит — 4,3 мільярда крон. Міністерство зазначило, що тенденція до зростання доходів від біженців та зниження витрат на соціальне забезпечення продовжується.

Зазначається, що ця тенденція не нова: біженці вносять до чеського бюджету більше, ніж отримують у вигляді підтримки, ще з третього кварталу 2023 року, і з того часу розрив лише збільшується.

10.11.2025

inPoland.net.pl

<https://inpoland.net.pl/novosti/obshhestvo/u-polshhi-dlya-uchniv-z-ukra%01%97ni-khochut-zaprovaditi-dodatkovijj-predmet-u-shkolakh/>

У Польщі для учнів з України хочуть запровадити додатковий предмет у школах

Група депутатів від Polska 2050 підготувала запит щодо нового предмета у польських школах. Депутати хотіли б, щоб іноземні учні мали обов'язкові додаткові уроки польської мови і вивчали польську мову як другу мову.

Політики навели дані нещодавнього звіту Центру громадянської освіти, згідно з якими лише 48% дітей-іноземців користуються додатковими уроками польської мови, що пропонуються в школах. Депутати зазначили, що ці заняття не є обов'язковими, оскільки саме батьки учнів ухвалюють рішення щодо відвідування дитиною таких уроків. Це означає, що понад половина іноземних учнів не отримують системної мовної підтримки, хоча усі уроки проводяться польською мовою.

Депутати звернули увагу, що у деяких школах є так звані іноземні класи. Це звичайні класи (не підготовчі), але в них навчаються лише учні з України. Вони відвідують такі класи, бо на достатньому рівні не володіють польською мовою, щоб відвідувати звичайні заняття.

Ініціатори змін зазначили, що для багатьох вчителів головною проблемою у роботі з іноземними учнями є погане знання польської мови.

В обґрунтуванні зазначено, що «це абсолютно незрозуміла ситуація: діти зобов'язані брати участь у заняттях, де вони часто не розуміють мови, а школи не мають системного інструменту для надання їм належної підтримки».

Депутати також нагадали, що в Інституті досліджень освіти вже створена експертна група, яка розробила базову навчальну програму з «Польської мови як другої», а це означає, що є готовий до впровадження змістовний та методичний інструмент.

Представники Polska 2050 звернулися до Міністерства національної освіти із запитанням, чи передбачається запровадження обов'язкового предмета «Польська мова як друга» та чи вжито законодавчих та виконавчих заходів, які дозволять впровадити розроблену базову навчальну програму з польської мови як другої мови та підготують школи до виконання нових завдань.

10.11.2025

inPoland.net.pl

<https://inpoland.net.pl/novosti/yaka-kra%97na-ehvropi-najjibilshe-vitratila-na-ukra%97nskikh-bizhenciv/>

Яка країна Європи найбільше витратила на українських біженців?

Європейські країни з початку повномасштабної війни надали безпрецедентну фінансову допомогу українцям, які змушені були залишити свої домівки. Згідно з даними дослідження Ukraine Support Tracker, з січня 2022 по серпень 2025 року загальна сума витрат на підтримку українських біженців у Європі склала 137,4 мільярда євро.

Німеччина є беззаперечним лідером за масштабами допомоги: понад 1,2 мільйона українців отримали там притулок, а видатки федерального уряду сягнули 36,55 мільярда євро. Кошти спрямовувалися на соціальні виплати, оплату житла, медичну допомогу та курси інтеграції. Польща, яка прихистила близько 1 мільйона осіб, витратила 29,3 мільярда євро, а Чехія — понад 8 мільярдів євро на підтримку 397 тисяч переселенців.

Помітний внесок зробили й інші держави. Іспанія спрямувала 8,63 мільярда євро на утримання майже 248 тисяч українців, Франція — 4,46 мільярда євро для 74 тисяч переселенців, а Велика Британія — 3,83 мільярда євро, реалізуючи програму “Homes for Ukraine”. Суттєві витрати також понесли Румунія (4,17 млрд євро), Італія (3,64 млрд), Швейцарія (3,56 млрд) та Бельгія (3,39 млрд).

Європейський Союз уже готує новий етап політики щодо тимчасового захисту українців. Поточна програма діятиме до 4 березня 2027 року, після чого біженці зможуть або перейти до статусу постійного проживання, або повернутися в Україну.

15.11.2025

inPoland.net.pl

<https://inpoland.net.pl/novosti/polshha-skorochueh-dopomogu-ukra%201%97nskim-bizhencyam/>

Польща скорочує допомогу українським біженцям

Президент Польщі Кароль Навроцький оголосив, що підписаний ним закон про допомогу українським біженцям є «останнім» такого роду. Про це він заявив під час зустрічі з виборцями, підтвердивши позицію, що особлива соціальна підтримка для українців буде завершена після проведення чинної формули виплат.

Новий закон продовжує легалізацію перебування українців в Польщі до 4 березня 2026 року, проте встановлює жорсткіші критерії отримання соціальної допомоги. За словами Навроцького, виплати «800+» — щомісячної допомоги на дітей — матимуть право отримувати лише українці, які працюють або мають офіційний дохід.

У своєму зверненні президент підкреслив, що після завершення особливої форми соціальної підтримки українцям доведеться адаптуватися до «звичайного режиму» іноземців у Польщі. Він наголосив, що «більше не підпише жодного іншого закону» щодо спеціальної допомоги.

Рішення викликало критику від правозахисників та частини української громади. Деякі аналітики вбачають у ньому політичний поворот, спрямований на обмеження привілеїв для біженців. Водночас Польща заявляє про прагнення зберегти підтримку, але в умовах «рівності» для всіх іноземців та більшу самостійність серед українців, що перебувають у країні.

14.11.2025

Polskie Radio S.A.

<https://surl.lt/uplqvpr>

Очільник МЗС Польщі: Доки українці у нас, ми звільнені від переміщення мігрантів

«Поки тут українські біженці, ми звільнені від переміщення мігрантів; підозрюю, що це ще кілька років», — сказав віцепрем'єр-міністр і міністр закордонних справ Польщі Радослав Сікорський, відповідаючи на запитання про звільнення Польщі від так званого міграційного пакту ЄС.

У четвер, 13 листопада, Радослава Сікорського запитали в ефірі Polsat News, чи була Польща «раз і назавжди звільнена від зобов'язання переміщувати мігрантів». Європейська комісія у вівторок визнала, що Болгарія, Чехія, Естонія, Хорватія, Австрія та Польща стикаються з серйозною міграційною ситуацією та зможуть подати заявку на повне або часткове звільнення від так званого фонду солідарності, зокрема від переміщення мігрантів на наступний рік у рамках пакту ЄС про притулок та міграцію.

Міністр закордонних справ визнав, що це звільнення «звичайно, не є раз і назавжди». «Коли у нас величезна кількість біженців, Європа повинна виявити солідарність з нами. Сьогодні ЄС це визнає, і цьогоріч, і доки тут будуть українці, — ми можемо скористатися цим механізмом — що, на жаль, як підозрюю, буде так ще кілька років», — сказав Сікорський.

На запитання про критику з боку лідера ПiС Ярослава Качинського, який у своєму дописі на X заявив, що «немає нічого нового щодо міграційного пакту» та «пакт діє, і ми перебуваємо у владі Брюсселя», Сікорський відповів, що «Качинський повинен мовчати з цього приводу». «Це вони брали гроші за візи, це вони впускали сотні тисяч мігрантів, фальшивих студентів, вони нацьковували на мігрантів, але впускали їх тисячами», — сказав він.

Сікорський заявив, що коли йдеться про міграцію, «Польща зараз подає приклад». «Ми збудували, — почала ПiС, — але ми завершили та зміцнили огорожу на кордоні з Білоруссю та запровадили правило, що заяви про надання притулку не можна подавати на нашому боці кордону», — сказав він. «Якщо інші країни відновлять контроль на зовнішніх кордонах ЄС — проблема зникне», — сказав він, відповідаючи на запитання про міграційну кризу.

«Ми показали, що, наприклад, можна позбавити тих, хто незаконно перетнув кордон, права подавати заяву про надання притулку. Ці люди все ще мають право подавати заяву, але в Мінську чи Москві, а не в Білостоці», — додав Радослав Сікорський.

Заступник міністра внутрішніх справ та адміністрації Мацей Душик раніше у четвер, 13 листопада, оголосив, що заява Польщі про повне звільнення від механізму солідарності в Пакті про міграцію та притулок надійшла до Європейської комісії. «Ми чекаємо на його схвалення», — сказав він і нагадав, що наступне засідання Ради Європейського Союзу (на рівні міністрів) відбудеться 8 грудня.

Пакт про притулок та міграцію передбачає вибір одного з трьох варіантів вираження солідарності з країнами, які стикаються з міграційним тиском у ЄС. Це — прийняття мігрантів, надання фінансового внеску або надання операційної підтримки.

Болгарія, Чехія, Естонія, Хорватія, Австрія та Польща можуть бути звільнені від цього механізму на підставі рішення Європейської Комісії. Остаточне рішення має бути прийняте Радою ЄС кваліфікованою більшістю голосів. У такому разі звільнення буде дійсним протягом одного року.

15.11.2025

Polskie Radio S.A.

<https://surl.li/rijcmj>

У Варшаві відбулася презентація проєкту будівництва соціального житла для маріупольців, які стали ВПО

У черговому випуску програми «Тема дня» — про місто Маріуполь, яке перебуває під окупацією Росії і стало однією з найбільших трагедій війни РФ проти України та водночас символом незламності. Під час п'ятої Міжнародної виставки на конференції ReBuild Ukraine 2025, яка проходила цими днями у Варшаві, відбулася презентація проєкту будівництва соціального житла для маріупольців, які стали внутрішньо переміщеними особами. Про спільні проєкти, про допомогу польських друзів Маріуполлю і маріупольській громаді розповів маріупольський міський голова Вадим Бойченко

Пане Вадиме, Ви приїхали на конференцію з відновлення України ReBuild Ukraine 2025, яка відбулась у Варшаві. З яким головним посилом приїхали? Що хочете сказати і Польщі, і Європі, світу?

В першу чергу, хочу подякувати Польщі за те, що з початку війни наші польські брати, це наші партнери, це наше сестринське місто, місто Гданськ, яке взяло на себе відповідальність і навколо себе створило ще більше енергії партнерської. Це місто Вроцлав і місто Варшава. Які між собою підписали угоду на підтримку нашого міста-героя Маріуполя.

Ви казали, що на початку повномасштабного вторгнення польські міста взяли відповідальність.

Це так само місто героїзму наших воїнів, яких ми шануємо і поважаємо, і багато хлопців та дівчат досі перебувають в полоні. І ми маємо знати про це і говорити це в голос, тому що всі герої мають бути повернені під прапор України.

Тобто, фактично, це місто незламності, такий символ незламності?

Так, це дійсно місто сили. І колись, наш шановний президент Володимир Зеленський так і сказав, що Маріуполь є серцем України, і поки серце б'ється, живе Україна. То воно так і буде. Я хочу повернутися до теми, як підтримка польських міст допомогла нашому місту, і чому ми сьогодні говоримо про такий надважливий проєкт, який пов'язаний з забезпеченням наших маріупольців житлом. Тобто на початку війни, повномасштабного вторгнення Російської Федерації на територію нашої держави і безпосередньо в місто, спочатку було неможливо розпочати такий важливий шлях, який має назву евакуація, тому що Росія не хотіла, щоб маріупольці їхали в бік України. Це було складно.

Але 200 тисяч маріупольців виїхали під прапор України і отримали підтримку з боку міжнародних партнерів. В цьому переліку є польські міста, які я вже перелічив. Вони одразу своєю реакцією, своєю підтримкою прийшли з допомогою. Це допомогло нам залучити, якщо в цілому подивитися на міжнародну допомогу, 1,7 мільярда інвестицій на підтримку маріупольців.

Що це за підтримка? Ми відкрили центри підтримки маріупольців, які так і називають. Так маріупольці захотіли, щоб вони називалися «Я Маріуполь». Сьогодні це 22 міста, працюють 42 центри. Кожного дня маріупольці мають розуміння, куди йти, де їх чекають. Тобто там працюють маріупольці заради маріупольців. Тобто люди, які в складних умовах, в неможливих умовах, через фільтрацію, через ці катування майже знищені виїжджали і ставали так само на роботу, підтримуючи тих маріупольців, які ще їдуть.

І сьогодні це мережа, вона працює. Ми пройшли такий шлях евакуації, потім важливий був етап адаптації. Тобто вони приїхали розгублені, і партнери давали гуманітарну допомогу: це їжа, це психологічна допомога, це юридичні питання, які закривалися саме в той час, коли вони потребували цієї допомоги. Потім був такий етап соціалізації, треба було дати щось більше, і люди самі казали, що треба дати більше. Так, центри з'явилися.

Ну, власне, все те, що необхідно для життєдіяльності людини. Я так розумію, що, місто окуповане, тимчасово окуповане, тому що я вірю, що воно буде звільнене ЗСУ, але тут головне зараз берегти громаду маріупольську, яка розкидана і в Україні, і по світу. Тому що люди стали не лише внутрішньо переміщеними особами, але й воєнними мігрантами. Я знаю, що дуже багато біженців з Маріуполя перебуває в Польщі і загалом в Європі. Яка ще підтримка існує? Як ви намагаєтесь гуртувати маріупольців і допомагати їм?

Легше, звісно, робити це в Україні, тому що центри працюють, і люди знають, куди йти. Ми зараз впровадили в цьому році на запит маріупольців, такий проєкт як «Маріуполь поруч з тобою». Це працює як всередині країни, так і за кордоном. Ми, відповідно, розмістили всі наші контакти, ми можемо онлайн давати і медичну послугу, і психологічну послугу. А головне, що ми формуємо сьогодні запит на те, що ми сьогодні будемо обговорювати. Що ми приїхали на ReBuild Ukraine стосовно житла. Ми запустили таку кампанію, як а формує бачення, скільки сьогодні такого соціального житла потребує український Маріуполь, як всередині України, так і зовні.

Скільки? Чи є якісь підрахунки?

На сьогодні ми запустили цю заявочну кампанію на початку минулого тижня. Можна сказати, десь воно трошки більше тижня працює, і ми вже маємо розуміння, що 5 тисяч маріупольських сімей, тобто це є і закордон, і Україна, хочуть жити під українським прапором в Україні. І такі зазначені міста, як Біла Церква, як Львів і Дніпро. Тобто сьогодні це найбільші такі агломерації сьогодні наших українців з Маріуполя, які зараз живуть в Україні або хочуть повертатися саме в ці міста, щоб формувати своє майбутнє.

14.11.2025

Наш Вибір

<https://naszwybir.pl/prava-bizhentsi/>

Які права мають українські біженці, які сьогодні прибувають до Польщі?

У 2022 Польща та поляки вирізнялися винятковою солідарністю з українцями. Хоча каталог соціальної допомоги, на яку могли розраховувати перші прибулі українські біженці, не був найширшим у ЄС, він дозволяв забезпечити хоча б мінімальні потреби осіб з особливо вразливих категорій населення – безплатне поселення та харчування. Під кінець 2025, допомога зарезервована для тих, хто одразу може довести польській державі свою економічну придатність. Що робити тим, хто з різних причин не може знайти працю – неясно.

Наприкінці вересня президент Польщі Кароль Навроцький підписав оновлений за проектом уряду закон «Про допомогу громадянам України», який є основним документом що регламентує права українців, що прибули до Польщі після 24 лютого 2022 як воєнні біженці. Хоча спершу президент наклав на новелізацію закону вето, в результаті уряду Громадянської коаліції та президенту з ПiС вдалося погодити зміни. Вони стали найбільш радикальним обмеженням державної гуманітарної підтримки як для тих, хто проживає у Польщі вже кілька років, так і для новоприбулих шукачів притулку – російська агресія триває щодня, і сотні українців вимушені щодня залишати свої домівки.

Якщо у 2022 польські політики влаштували неформальний конкурс, хто більше допомагатиме Україні та українцям, то починаючи з зернової кризи у 2023 ситуація почала змінюватися: допомога біженцям, навіть представникам найбільш вразливих категорій, обмежується; працездатні мають знайти роботу і самі себе утримувати, тоді як ті хто з різних причин не може працювати – можуть розраховувати переважно на асистенцію з боку некомерційних організацій (НКО), небайдужих громадян та інших мігрантів.

То які права у Польщі має громадянин України, який би зараз, у листопаді 2025, перетнув кордон саме у пошуках притулку?

Якщо ви перетинаєте українсько-польський кордон сьогодні і декларуєте що ваша мета – це пошук притулку, то ви маєте протягом 30 днів отримати статус PESEL UKR – з ним ваше перебування буде легальним до 4 березня 2026.

Хоча Рада ЄС у червні підтримала продовження дії механізму тимчасового захисту до весни 2027, Польща вирішила згорнути його раніше – у березні 2026. Протягом цього часу діятимуть гарантовані законом права українських біженців, зокрема право на роботу без додаткових дозволів (працедавець має тільки зареєструвати відповідне зголошення). Передбачається, що до 4 березня 2026 українські біженці мають або залишити територію Польщі, або податися онлайн на спеціальну «перехідну» карту

перебування – 3-річну карту CUKR, або ж на карту тимчасового перебування на одній із зазначених у законі підстав.

Статусу PESEL UKR не отримає українець, який вже має тимчасовий захист в іншій країні ЄС.

Теоретично, українці можуть також клопотатися у Польщі про міжнародний захист – статус біженця, регламентований не рішенням Ради ЄС, а Женевською конвенцією. Однак на практиці Польща таким особам у більшості випадків відмовляє.

Можна також в'їхати в рамках безвізового режиму, який діє між Україною та країнами Шенгенської зони, і протягом дозволених 90 днів особисто чи поштою податися на один з типів карт тимчасового перебування, «омінаючи» статус PESEL UKR.

Можна минути Польщу транзитом та клопотатися про тимчасовий захист в іншій країні ЄС.

Громадяни України, підставою перебування яких є саме тимчасовий захист, і далі зможуть безплатно користуватися послугами Національної служби охорони здоров'я (NFZ) – як це передбачає згадана директива ЄС, але внаслідок останніх змін до спецзакону, каталог цих послуг з 1 жовтня 2025 обмежений.

Від 1 жовтня українці, які не сплачують відповідний страховий внесок (składka zdrowotna) з підписаного трудового договору, договору-підряду, в рамках ведення підприємницької діяльності або добровільно, вже не отримають доступ до: санаторно-курортного лікування та санаторно-курортної реабілітації; медичної реабілітації, стоматологічного лікування, ендопротезування та видалення катаракти, рефундації коштів виписаних польським лікарем лікарських засобів і харчових добавок, та медичних виробів, що відпускаються в аптеках за рецептом. Натомість надання усіх розпочатих медичних послуг продовжується до завершення лікування.

Хоча ці зміни діють вже понад місяць, медичним закладам бракує конкретних інструкцій: що з рефундацією рецептів на ліки, які виписані у рамках давно розпочатого лікування; що з доступом до рецептурних ліків для осіб хворих на ВІЛ або після корекції статі; що з лікуванням тих українців, які стануть повнолітніми під час започаткованого курсу, включно з тими хто потребує паліативної допомоги; неясно також, куди біженці можуть скаржитися, якщо між ними, лікувальним закладом та Національним фондом здоров'я виникають непорозуміння. Лист з такими запитаннями до Фонду відправили НКО, зокрема «Український дім», але на момент написання цього тексту відповідь ще не надійшла.

Варто згадати, що позитивна дискримінація українських біженців при доступі до медичних послуг є важливою і непростою темою у польській суспільній дискусії. Ще з 2022 року у соцмережах поширюються фейки про нібито першість, яку українці мають перед поляками під час відвідин лікарів та госпіталізації. Нещодавно у соцмережах розганяли фейк про позачергове обслуговування українських військових – насправді це було планове

обстеження, за які лікарня отримала окрему оплату від Міністерства оборони, тож це не лише не стало тягарем для місцевих, а й принесло додатковий прибуток медзакладу.

За інформацією порталу Interia, з початку повномасштабної війни до 30 червня 2025 медичні послуги у Польщі були надані 609 тисяч українських біженців. Майже половина цих послуг стосувалася первинної медичної допомоги (консультація терапевта). Серед спеціалізованих амбулаторних послуг дорослі українці найчастіше зверталися до відділів акушерства та гінекології, офтальмології, загальної хірургії. Найбільше послуг у рамках стаціонарного лікування надали польські педіатри та фахівці з хімієтерапії.

За даними Міністерства охорони здоров'я, до червня 2025 Польща витратила на лікування українських біженців близько 2,48 мільярда злотих. Ці гроші були виплачені з бюджету держави. Натомість щоб зрозуміти масштаб витрат – лікування усіх застрахованих пацієнтів тільки у 2023 році коштувало Національному фонду охорони здоров'я 144,29 мільярдів злотих, у 2025 ця квота має скласти 185,47 мільярдів.

Натомість страхові внески до Національного фонду охорони здоров'я увесь час сплачують українські трудові мігранти та ті біженці, які працюють на відповідному типі трудового договору. Як порахував портал Rynek zdrowia, лише у 2024 році це було 3,8 мільярда злотих. При цьому 1,5 мільярда було витрачено на лікування застрахованих українців, а 747 мільйонів – українців, які мали доступ до лікаря тільки на підставі спецзакону. Таким чином, працевлаштовані українці повністю покривають витрати на лікування своїх співгромадян, що не працюють, а Фонд ще й «заробляє» на них 1,5 мільярда злотих.

Якщо ви перетнули кордон і подалися на статус PESEL UKR після 1 листопада, то найімовірніше не матимете права на безплатне розміщення в осередках колективного поселення. Винятки зарезервовані для дуже обмеженого грона осіб – правозахисники та волонтери гуманітарних організацій вважають ситуацію критичною.

Хоча суспільна дискусія про допомогу українцям точиться переважно довкола доступу до медичних послуг та родинної фінансової допомоги (про це нижче), насправді найгіршою є ситуація осіб, які потребують тимчасового або постійного гуманітарного проживання. Нагадаємо, у 2022 чимало поляків добровільно приймали у себе вдома українських біженців, для їхньої підтримки уряд вирішив доплачувати 40 злотих на добу за поселення та харчування кожного українського біженця. Спочатку максимальний термін виплати складав 60 днів, вже від червня 2022 – 120, натомість довше на виплати з держбюджету могли претендувати ті власники нерухомості, хто приймав представників вразливих груп: старших осіб, осіб з інвалідністю (зокрема особи з українськими посвідченнями), вагітних та мам дітей протягом першого року життя, батьків трьох і більше дітей. У липні 2024 уряд відмовився від такої форми підтримки, і українські біженці (якщо не могли

самі винаймати житло або жити у знайомих) могли розраховувати тільки на нічліг в осередках колективного поселення.

Починаючи з 1 листопада 2025, проживати безплатно у таких осередках можуть лише: особи з польською довідкою про інвалідність або значним чи помірним ступенем інвалідності; особи віком понад 60 років (для жінок) або 65 років (для чоловіків), за умови, що вони не отримують польську пенсію за віком; вагітні жінки або особи, які виховують дитину до 12 місяців, самотні особи, які доглядають за трьома або більше дітьми в Польщі (за умови, що хоча б одна з дітей молодша за 7 років). Що важливо, нові правила також поширилися на осіб, які проживали у колективному житлі на момент набрання чинності поправки.

За оцінками Польського форуму мігрантів (Polskie Forum Migracyjne), станом на 31 жовтня 2025 року у місцях колективного поселення проживало близько 20 тисяч громадян України, але саме ці люди найбільше потребують підтримки, бо з різних причин – опіка над членами родини, стан здоров'я, вік – не можуть бути активними на ринку праці. В особливо поганій ситуації опинилися, як подає Форум у своїх соцмережах, люди з інвалідністю з українським, а не польським посвідченням – вироблення польського триває у кращому випадку кілька місяців, а частіше – рік; самотні матері, які опікуються дітьми без інвалідності – хоча польське житлове право напряду забороняє виселення неповнолітніх; старші особи з маленькими польськими пенсіями, меншими за прожитковий мінімум або люди передпенсійного віку; люди з психічними хворобами – не всі мають добре документовану історію хвороби та лікування. Таких осіб може бути навіть 5 тисяч, серед них – неповнолітні.

Як згадує координаторка програми поселення фонду «Український дім» Світлана Маслій, проблема також у тому, що чимало осередків колективного проживання або взагалі не пропонують опції поселення за гроші, або вимагають абсолютно неринкові кошти – навіть 2400 злотих на місяці за проживання однієї людини у 5-місній кімнаті (комерційна оренда кімнати у Варшаві для однієї особи це кошт, як правило, до 1600 злотих).

Фактично, єдина надія тих українців, хто не може сам винайняти житло або зупинитися у друзів – це допомога з боку НКО та громадських гуманітарних ініціатив. У Варшаві є кілька організацій, які мають так звані інтервенційні квартири – але це поселення на максимум місяць часу. Польський Червоний Хрест та фонд «Польський центр міжнародної допомоги» другий рік мають програму «Разом до самостійності», в рамках якої протягом пів року частково фінансують орендну плату за житло. Але умова участі у програмі – це проходження професійних тренінгів та активний пошук праці. Тобто знову таки, це підтримка для осіб які потенціально можуть бути для Польщі економічно корисними.

А що відбувається з іншими? Їхні історії регулярно описує у соцмережах Ян Кастан Врублевський, координатор ініціативи «Асиметристи», яка разом з українським фондом «Рубікус», єдині у Варшаві надають допомогу першого

контакту тим українським біженцям, які тільки-но прибули до Польщі. Це десятки осіб щодня, переважно з прифронтових місцевостей, які прибувають евакуаційними автобусами на вокзал Варшава Східна:

«Asymetryści минулого місяця допомогли 1276 біженцям з України та її окупованих територій. Ми перевезли 346 новоприбулих осіб до тимчасового житла, де вони могли чекати на виїзд з Польщі. Ми доставили 378 осіб на залізничні вокзали та в аеропорти, звідки вони вирушили на Захід, де, на відміну від Польщі, яка порушує директиву Ради Європейського Союзу, отримують реальну допомогу: 118 осіб вирушили до Данії, 112 – до Німеччини, 93 – до Фінляндії, 41 – до Норвегії, 4 – до Ірландії, по 3 – до Австрії та Іспанії, 2 – до Швейцарії та по 1 – до Латвії та України. Завдяки неоціненній допомозі Blooming House та Foodsharing Warsaw, ми змогли забезпечити харчуванням 530 осіб. Ми забезпечили 22 біженців з інвалідністю, які постійно проживають у Польщі, необхідним транспортом між центрами допомоги або до медичних закладів. У нас навіть немає часу вести статистику щодо кількості наданих інвалідних візків, ходунків, милиць та валіз.

Ми є ланкою в ланцюзі неурядових організацій, які рятують людей у найскладніших фінансових та медичних ситуаціях з прифронтових районів України та від російської окупації. На жаль, вже давно лише наші волонтери та наші друзі надають допомогу біженцям, які щойно прибувають до Варшави з України, яка чинить героїчний опір. Крім того, з 1 листопада, в результаті внесення змін до закону про допомогу громадянам України, державна допомога була фактично скасована, зокрема для 100% тих, хто проїжджає транзитом через Польщу – понад 90% жертв війни, які з очевидних географічних причин повинні подорожувати через нашу країну на шляху до порятунку та безпеки».

До травня 2026 року українські біженці, зокрема ті, які нещодавно приїхали, і далі отримуватимуть родинну допомогу на дітей 800+ на рівні з громадянами Польщі, натомість якщо вони зацікавлені в отримванні такої допомоги надалі – поза виконанням дітьми шкільного обов'язку, мають від лютого 2026 року знайти собі роботу.

Тема виплати родинної допомоги – 800 злотих щомісяця на кожну неповнолітню дитину – українським біженцям стала однією з найголовніших під час останньої президентської кампанії. На відміну від інших мігрантів, українці з PESEL UKR могли розраховувати на 800+ навіть якщо не працювали у Польщі, тобто на тих самих засадах як польські громадяни. Це, на думку експертів, частково компенсувало біженцям погано розвинені програми соціальної допомоги.

Натомість обмежити виплати обіцяли майже всі кандидати у президенти, зокрема представник правлячої коаліції мер Варшави Рафал Тшасковський. Уряд збирався запровадити обмеження взимку, але вето президента Навроцького прискорило процес.

Тепер право на родинну допомогу 800+ за період, що починається 1 червня 2026 (право на цей тип підтримки для поляків та іноземців

переглядається щороку у травні), буде надано тим українцям, які перебувають у Польщі на підставі однієї з посвідок на проживання, включно з CUKR, і відраховують соціальні страхові внески з доходу не меншого ніж половина мінімальної зарплатні. Тобто, працюють за укладеним трудовим договором, договором підряду або ведуть індивідуальну підприємницьку діяльність, і заробляють брутто хоча б 2403 злотих (половина мінімалки від 1 січня 2026). Для українських біженців і далі діє також вимога виконання шкільного обов'язку дітьми старшими 7 років. Ці вимоги не поширюються на осіб, які подають заявку на отримання допомоги по догляду за дитиною або мають право на допомогу по догляду за дитиною, яка є громадянином Польщі або має польську довідку про інвалідність.

Нові правила набувають чинності 1 лютого 2026 та застосовуватимуться для визначення права на родинну допомогу, що починається 1 червня 2026. Це означає, що непрацюючі українські біженці можуть розраховувати на 800+ до 31 травня 2026.

Наслідки згадуваної зміни – хоча й підтримані 88% польського суспільства – з позиції гуманітарного права та соціальної політики є негативними. З одного боку, понад 70% українських біженців у Польщі працює, отже більшість теоретично не матиме проблем з дотриманням вимоги працевлаштування. З іншої сторони, не факт що «праця» це саме потрібний тип умови і саме на квоту, яку тепер вимагає закон. Також, є люди які просто не можуть бути активними на ринку праці – це жінки, які окрім дітей доглядають літніх родичів, або дітей з проблемами зі здоров'ям, або ті, які змагаються з психічними хворобами, що не рідкість серед біженців. Це може і невелика група, але саме її виключення з грона бенефіціантів програми призведе до виключення найбільш вразливих осіб. І як від початку підкреслював фонд «Український дім», 800+ це допомога для дітей, і неправильно карати дітей через ту чи іншу позицію дорослих на польському ринку праці.

Згідно з даними Управління соціального страхування (ZUS), у липні цього року допомогу за програмою 800+ отримали 276,6 тисячі дітей-іноземців, зокрема 224,7 тисячі громадян України (це і діти трудових мігрантів, і воєнних біженців) та 21,9 тисячі дітей з Білорусі. Протягом 2024 виплати 800+ усім українським дітям обійшлися польському бюджету в близько 3 мільярда злотих. За підрахунками Bank Gospodarstwa Krajowego, протягом цього ж часу українці заплатили до польського бюджету 15,1 мільярда злотих у прибутковому податку та ПДВ.

Нагадаємо, зараз у Польщі близько 1 мільйона громадян України перебувають у статусі тимчасового захисту. Від 1 січня до 1 жовтня 2025 заявку про надання номера PESEL UKR склали 113,9 тисячі осіб. Польща має один із найвищих показників частки жінок серед дорослих біженців (384 тис. жінок до 162 тис. чоловіків), та найбільший показник працевлаштування.

16.11.2025

Наш Вибір

<https://naszwybir.pl/senat-cukr/>

Сенат вніс поправки до законопроекту, який дозволить українцям подавати заявки на карту CUKR

Сенат розглянув законопроект «Про зміну закону про іноземців та деяких інших законів». Документ, зокрема, передбачає запровадження системи MOS 2.0, яка дозволить оформлювати документи в електронному вигляді та дасть змогу українцям зі статусом UKR подати заявку на отримання картки CUKR. До проекту внесено низку поправок, які Сейм розгляне під час засідань 18–21 листопада.

Законопроект «Про зміну закону про іноземців та деяких інших законів» передбачає, що буде змінено спосіб подання заявки на отримання дозволу на проживання (тимчасового або постійного) – замість паперової форми з особистою присутністю на електронне подання документів за допомогою системи Moduł Obsługi Spraw (MOS). Також він має на меті узгодити та уточнити обсяг даних і інформації, які обробляються у різних реєстрах та процедурах, що ведуться на підставі кількох законів про іноземців і адаптувати польське законодавство до Регламенту Європейського парламенту та Ради (ЄС). Детальніше про закон ми писали у нашій попередній статті.

17 жовтня за ухвалення законопроекту проголосував Сейм. А 6 листопада голосування відбулося у Сенаті.

Сенат вніс редакційні поправки. Вони, зокрема, уточнюють протягом якого терміну іноземець повинен особисто з'явитись до управління з метою підтвердження особи або надання додаткових документів. У поправках також уточнюється процедура отримання карти перебування / karta pobytu для «члена розділеної родини».

Наразі поправки Сенату має розглянути Сейм. Після ухвалення або відхилення поправок, закон потрапить на підпис Президенту Польщі.

Якщо Президент ухвалить закон, він набуде чинності через 14 днів після публікації в Dziennik Ustaw. Про окремі технічні рішення, які прописані у законі, потрібно буде повідомляти не пізніше, ніж за 14 днів перед впровадженням цих рішень.

Варто зазначити, що якщо закон набуде чинності, то українці, які перебувають у Польщі на підставі статусу UKR, зможуть подавати заяви на отримання спеціальної карти перебування для українських біженців – карти CUKR. Адже вони мають видаватися виключно за допомогою системи MOS 2.0 й за спрощеною процедурою. Якщо Президент підпише закон, то подавати заяви на отримання цього дозволу на перебування можна буде вже від січня 2026 року.

13.11.2025

Radio Prague International

<https://ukraina.radio.cz/v-ukrayini-zatverdily-perelik-krayin-iz-yakymy-dozvolyat-podviyne-gromadyanstvo-8868833>

В Україні затвердили перелік країн, із якими дозволять подвійне громадянство. Чехія серед них

Як і очікувалося, Чехія перелічена у списку, який ухвалив днями Кабінет міністрів України. В ньому лише п'ять країн: крім Чехії, це ще Польща, Німеччина, США і Канада.

Ухвалені в червні зміни до закону про громадянство України, які набудуть чинності 16 січня 2026 року, значно розширять для українських громадян можливість легально мати й громадянства інших країн. Зокрема, ці зміни запроваджують поняття «держав, громадяни (піддані) яких набувають громадянство України у спрощеному порядку». Список їх визначає Кабінет міністрів.

Громадяни таких держав зможуть отримати й громадянство України без необхідності виходу з попереднього громадянства, як то вимагається від громадян інших держав. І, навпаки, громадяни України після набуття змінами чинності зможуть набувати громадянство таких держав без передбаченої законом в інших випадках втрати українського громадянства.

Президент України Володимир Зеленський іще в серпні називав ці самі п'ять країн: Німеччина, Польща, Чехія, а потім, можливо, Канада і США, сказав він тоді. Та були очікування, що до списку потрапить більше дружніх до України держав, у яких теж живе багато українців — чи як діаспора, чи з дозволом на перебування, чи з тимчасовим захистом.

Щоправда, для останніх у Чехії шлях до громадянства буде довгим. За чеським законодавством, іноземець може просити про чеське громадянство, як правило, тільки проживши в країні принаймні п'ять років із дозволом на постійне перебування. А щоб отримати цей дозвіл, треба, як правило, прожити в Чехії ще п'ять років на інших підставах — зокрема, зі спеціальним дозволом на довгострокове перебування, на який могли подаватися українські біженці, що виконали цілу низку вимог.

Чеський закон про громадянство вже передбачає можливість множинного громадянства. Іноземці, що набувають громадянства Чехії, не зобов'язані відмовлятися від попереднього.

14.11.2025

Radio Prague International

<https://ukraina.radio.cz/gromadyanstvo-chehiyi-dlya-ukrayinciv-z-okupovanyh-terytoriy-ye-ryzyk-yogo-ne-8868857>

Громадянство Чехії для українців з окупованих територій: є ризик його не отримати?

Закон Lex Ukraїna 7, який набув чинності у лютому 2025 року, практично позбавляє росіян права на отримання чеського громадянства, припиняючи розгляд заяв на цей статус до завершення дії закону. Виникає логічне запитання: чи торкнеться ця поправка українців із окупованих територій?

Адже Росія автоматично визнала всіх українців, які мали реєстрацію в Автономній республіці Крим і Севастополі на момент окупації, своїми громадянами. А на окупованих територіях материкової України окупаційна російська адміністрація вимушує українців отримувати громадянство країни-окупанта.

Перше захоплення українських територій відбулося 11 років тому, і українці з Кримського півострова, які переїхали до Чехії, маючи й непрошене російське громадянство, вже можуть подавати заяви на чеське громадянство. Чи поширюється заборона Lex Ukraїna 7 на таких громадян України?

Дар'я Свиридова, партнерка адвокатського об'єднання AZONES, так бачить цю ситуацію.

«Фактично важливо говорити про такі три ключові кроки на захист наших громадян, якщо уявити, що в них є, звичайно, ризик потрапити під дію такого закону. Тобто формально вони не підпадають під дію цього закону, але неформально, звичайно, ризик такий залишається для громадян з окупованих територій, де Росія масово і примусово нав'язує своє громадянство. Перше, що наші громадяни мають подаватись на отримання документів паспортних або інших в чеські державні установи виключно з усіма належними українськими документами. Тобто не тими, що видані в окупації, а виключно українськими.

Другий момент: в разі, якщо вони подали свої українські документи, все добре, але з'ясували, що вони потрапили під замороження розгляду їхнього питання, — то, звичайно, треба йти до місцевих адвокатів, юристів, правозахисних організацій за захистом своїх прав. Третє, найважливіше, — якщо при отриманні або претендуванні на громадянство третіх цивілізованих країн, партнерів України, наші громадяни будуть отримувати відмови або схожі заморозки на підставі того, начебто в них є громадянство Російської Федерації, набуте на окупованих територіях. Держава Україна, згідно зі своїм законом, згідно з політичною позицією, згідно з рішеннями міжнародних судів, куди ми зверталися зі скаргами щодо наслідків окупації, — Україна декларує, фіксує і визнає на рівні закону, що примусове автоматичне, фактично будь-яке набуття громадянства Російської Федерації на окупованих

територіях, є таким, що ми не визнаємо. Більш того, паспортизацію громадян в окупації паспортами Росії ми вважаємо одним зі злочинів, який чинить Російська Федерація. Тому в випадку, якщо цей закон буде поширюватись на українців з окупованих територій через те, що начебто Чехія вважатиме їх особами, в яких є громадянство Росії, ставить серйозне політичне питання доволі гостро, на яке Україні, мені здається, треба буде реагувати на рівні Міністерства закордонних справ. І, відповідно, Міністерство закордонних справ, можливо, буде мати потребу включати певні дипломатичні канали комунікації з Чеською Республікою, з офіційною владою, з МЗС Чехії, щодо неприпустимості такої позиції».

Речник Міністерства внутрішніх справ Чехії Ондржей Кратошка на це ж запитання, чи торкнеться нова поправка до закону українців, відповідає таким чином.

«У межах розгляду заяв про надання громадянства Чеської Республіки з огляду на можливі наслідки дії закону Lex Ukrajina 7 Міністерство внутрішніх справ під час оцінювання матеріалів для ухвалення рішення та інших виявлених обставин завжди діє індивідуально. У ситуації, коли, наприклад, особа з українським громадянством, яка залишила територію Кримського півострова до російської анексії у 2014 році, стала громадянином Російської Федерації лише на підставі рішення російських органів, тобто без власного волевиявлення стати громадянином Росії або без фактичного отримання російських паспортів, Міністерство внутрішніх справ не бере до уваги цей факт. На практиці, однак, можуть виникати й інші ситуації, якими Міністерство внутрішніх справ має займатися завжди в індивідуальному порядку».

Чеський омбудсман Станіслав Кржечек висловив свою стурбованість щодо запропонованих змін, які входять до Lex Ukrajina 7, в офіційному листі, адресованому міністрові внутрішніх справ. Омбудсман наголосив, що у нинішньому вигляді ці зміни не можуть бути рекомендовані.

Співробітник відділу юстиції, міграції та фінансів офісу омбудсмана, юрист із питань іноземців Йозеф Стеглік допоміг розібратися у питанні, чи стосуватиметься це українців.

«Після ухвалення нових правил набуття громадянства група senatorів у квітні цього року подала до Конституційного суду пропозицію про їхнє скасування. Ми підтримали цю ініціативу senatorів. Побачимо, яку позицію займе Конституційний суд. Якщо він скасує відповідні положення закону Lex Ukrajina, тоді зникнуть і проблеми, які ця правова норма створює для відповідних іноземців. Якщо ж українцям буде відмовлено в чеському громадянстві через наявність російського паспорта, вони можуть захищати свої права стандартними засобами правового захисту, які доступні всім заявникам. Це залежить від конкретної ситуації — може йтися про апеляцію або про скаргу на бездіяльність органу. Якщо це не дасть результату, можна далі звертатися до суду, подавши відповідний тип адміністративного позову. У будь-якому разі я рекомендую звернутися до юриста, щоб отримати пораду

щодо правильного порядку дій. Це може бути адвокат, який спеціалізується на міграційному праві. Також можуть допомогти юристи неурядових організацій, що займаються питаннями іноземців. Звісно, можна звернутися і до омбудсмена. Але хочу підкреслити, що звернення до омбудсмена не замінює згадані вище засоби правового захисту, їх потрібно обов'язково використати».

Варто зазначити, що жоден із опитаних нами фахівців не зміг однозначно підтвердити, що припинення розгляду заяв на отримання чеського громадянства не торкнеться українців з окупованих територій. Але можна зробити висновок, що шляхи розв'язання проблеми існують, і панікувати не варто. Слід ретельно готувати документи, уважно контролювати процес і розуміти, що міжнародне право не визнає примусово надане громадянство Росії.

11.11.2025

РБК-Україна

<https://www.rbc.ua/rus/news/radi-poyasnili-ki-pravki-vidhilili-byudzheti-1762870234.html>

У Раді пояснили, які правки відхилили в бюджеті-2026 і де знайшли додаткові кошти на ВПО

Попри відхилення частини правок до держбюджету-2026, його доходи розширили на 30 млрд грн завдяки підвищенню податку на прибуток банків до 50%. На житлові потреби ВПО спрямують 1,5 млрд грн.

Як пише РБК-Україна, про це в ефірі Українського радіо повідомила Голова Комітету ВР з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку і містобудування, очільниця партії "Слуга Народу" Олена Шуляк.

За її словами, під час підготовки держбюджету до другого читання народні депутати подали майже 3400 правок, і якби врахували всі, довелося б шукати понад 7 трлн грн додаткових ресурсів.

Натомість реальна дохідна частина проєкту, що надійшов до Верховної Ради, становить 2,9 трлн грн, тож значну частину пропозицій відхилили, зважаючи на відсутність джерел покриття та базову фіскальну логіку.

Як зазначила парламентарка, більшість поданих правок були більше ніж обґрунтовані з огляду на потреби соціальної сфери - соціальні виплати й підтримку вразливих груп, освіту, медицину, безпеку громад, але без визначених джерел фінансування врахувати їх у повному обсязі було б неможливо.

У підсумку, комітетські ініціативи також не пройшли повністю - зокрема, прохання підвищити фінансування «Відновлення до 17 млрд грн.

"Народні депутати між першим і другим читаннями проєкту держбюджету подали 3339 правок. І якщо всі ці правки врахувати, то потрібно було б знайти додаткові кошти більше ніж на 7 трлн грн. Але ми розуміємо,

що зараз дохідна частина Бюджету, яка надійшла у Верховну Раду, становить близько 3 трлн грн. Тому, на жаль, всі подані парламентарями правки неможливо врахувати. Отже, багато з них довелося відхилити", - зауважила Олена Шуляк.

Фінансування «Відновлення»

Вона додала, що попри відхилення частини правок, у бюджеті зберігається фінансування «Відновлення» на рівні близько 7 млрд грн за напрямами пошкодженого та зруйнованого житла.

Частину цих коштів - 2,4 млрд грн - забезпечує Банк розвитку Ради Європи, але уряд планує активніше долучати Світовий банк та інші МФО, що дасть можливість розширювати ресурс для житлових і муніципальних програм без виходу за рамки фіскальної стійкості.

Куди розподілять додаткові кошти

Між першим і другим читаннями, розповіла Шуляк, доходи Бюджету збільшено на 30 млрд грн.

Головним джерелом стала зміна ставок оподаткування прибутку банків - замість 25% вони сплачуватимуть 50%. Рішення є непопулярним для банківського сектору, однак дозволяє спрямувати відчутні ресурси на пріоритетні видатки.

За словами парламентарки, нові надходження розподілять адресно: майже 7 млрд грн піде на підвищення зарплат викладачам закладів вищої освіти, 1 млрд грн - на гуманітарне розмінування, ще 1 млрд грн - на укриття в дитячих садочках і школах.

"Аргументація проста: без безпечної інфраструктури батьки не поведуть дітей до садків і шкіл, а це напряму б'є по зайнятості та економіці", - пояснила Олена Шуляк.

Видатки на житлові потреби ВПО

На підтримку тимчасового розселення ВПО місцевим бюджетам додатково спрямовують 500 млн грн - понад той 1 млрд, що був у першій редакції бюджету.

Водночас житлові потреби переселенців це повністю не вирішує, тож громади мають використовувати кожен можливість для розширення фонду тимчасового проживання та пришвидшення робіт з укриттями в освіті та цивільному захисті.

"Звичайно, коштів, передбачених проектом Держбюджету, навряд чи вистачить на все. Але ми пам'ятаємо головні пріоритети - обороноздатність, житло, робота й безпека українців. Тому я переконана - потрібно й надалі шукати можливості для підвищення фінансування й на місцевому рівні. Так само і громади мають облаштовувати місця для тимчасового проживання ВПО й по максимуму сприяти інтеграції переселенців", - резюмувала Олена Шуляк.

12.11.2025

РБК-Україна

<https://www.rbc.ua/rus/news/zhitlo-novopribulim-lishe-misyats-irlandiya-1762949104.html>

Житло новоприбулим лише на місяць. Ірландія посилює умови для українських біженців

Ірландія стала однією з багатьох країн, яка стикнулася з хвилею українських біженців. Починаючи з 11 листопада 2025 року, правила перебування біженців з України в країні посилюються.

У чому полягають основні зміни, чого очікувати українцям в Ірландії та які виплати вони отримують, спеціально для РБК-Україна розповіла українська блогер, автор телеграм-каналу "Ірландія для українців" Наталія Будянська.

Що зміниться для біженців в Ірландії

Ірландія змінила умови проживання для біженців з України. Офіційно цю інформацію оприлюднили 12 листопада 2025 року на державному сайті.

Що зміниться:

- житло надаватимуть новоприбулим лише на 30 днів (державне розселення в табори);
- хто мав захист в іншій країні ЄС - не зможе отримати житло взагалі.

Де можна отримати статус захисту

Отримати статус тимчасового захисту можна в розподільчому центрі CityWest. Це приміська забудова на південно-західній околиці Дубліна, спочатку розроблена як "бізнес-кампус". Він містить великий готель із конференц-центром, невеликий торговий центр і невеликий житловий комплекс. Це 13 км на південний захід від центру Дубліна.

Адреса: Dublin, Citywest Convention Centre, Garter Ln, Saggart, Co. Dublin, D24 A38Y.

Там працюють представники Department of Justice, Department of Social Protection, перекладачі, та ІОМ (Міжнародна організація з міграції), які допомагають українцям з оформленням.

Які документи потрібні:

- дійсний закордонний біометричний паспорт;
- документи, що підтверджують перебування в Україні до 24 лютого 2022 року.

На що звертають увагу міграційні офіцери

Важливо:

- штампи в паспорті (якщо не виїздили з України - це головний аргумент);
- докази перебування в Україні в період до 24.02.2022.

Оскільки багатьом дітям в той час не було 18 років, вони не мали власних банківських рахунків. Тож, захист молоді видають навіть без наявності

рахунку в банку, якщо є документи про навчання. Навіть музична школа підходить. Раніше саме транзакції в період вересень 2021 - лютий 2022 були пріоритетом.

Дивляться штампи в паспорті дуже ретельно - де ви були за ці місяці, можуть запитати "чому" і "що робили в тій країні". Треба бути готовим, що якщо ви мали захист в іншій країні ЄС - вас запитають "чому покинули безпечну країну, яка вас прихистила?"

Після реєстрації ви отримуєте permission letter - лист жовтого кольору форматі A4, який підтверджує, що вам надано тимчасовий захист.

З цим листом можна одразу користуватись соціальними послугами, працювати, отримати інші права.

Соціальна підтримка (виплати) доступна після отримання PPSN (Personal Public Service Number). Його оформлюють теж в CityWest, а видають у локальному Intreo Centre безпосередньо заявнику.

Чи надають державне житло, станом на осінь 2025

Попри те, що в мережі ходять чутки, що скорочують розподільчі центри, розселяють готелі з українцями - державне житло надають. Термін перебування - 30 діб.

Від лютого 2022 року понад 120 000 людей, які тікають від війни в Україні, отримали в Ірландії тимчасовий захист. Нині близько 83 000 осіб залишаються в країні, з них приблизно 68 400 (82%) проживають у державному або житлі, яке підтримує держава.

Де саме живуть люди:

- близько 22 000 - у комерційному житлі, орендованому державою (з них понад 20 500 оселилися там ще до 14 березня 2024 р.);
- близько 42 000 - у житлі, яке підтримує держава через схему Accommodation Recognition Payment (ARP);
- 2 640 осіб мешкають у Rapid Build житлі (11 об'єктів по країні);
- 259 - у модульних будинках у Columb Barracks, Маллінгар.

Тимчасове (лімітоване) проживання: 1 433 людини мешкають у Designated Accommodation Centres із лімітом 90 днів, станом на 14 жовтня. Зміни, про які йдеться нижче, не впливають на цю групу.

Зміни, запроваджені у вересні 2025 року

Доступ до державного житла для осіб із тимчасовим захистом:

- ті, хто прибув до березня 2024 року, і не проживають у комерційному житлі, орендованому державою, більше не мають права отримати таке житло;
- якщо людина вже залишила попереднє державне житло або ніколи його не прийняла - другу пропозицію вона отримати не може.

Правила відсутності у житлі:

- мешканці можуть бути відсутні до 3 разів на рік, загалом не більше 21 дня;

- відсутність треба погоджувати заздалегідь - заднім числом її не підтвердять. Одна відсутність - максимум 14 днів поспіль. Навіть різдвяні канікули входять у цей ліміт.

Зміни, запроваджені у листопаді 2025 року

Для новоприбулих осіб із України, які реєструються для тимчасового захисту, умови проживання змінюються. Тепер держава надає житло на строк до 30 днів замість 90.

Протягом цього часу люди проживають у Designated Accommodation Centres, де отримують харчування, прання, базові послуги та інтеграційні поради.

Їм надають інформацію про:

- пошук власного житла або житла за схемою ARP;
- працевлаштування й навчання;
- соціальні виплати.

Під час проживання у центрі:

- дорослі отримують 38,80 євро на тиждень;
- діти - 29,80 євро;
- також виплачується дитяча допомога (Child Benefit).

Після 30 днів, залишивши центр, люди можуть звертатися за стандартною соціальною допомогою - на тих самих умовах, що й громадяни Ірландії (якщо відповідають вимогам).

Які виплати соціальної підтримки доступні українцям

У 2025 році доступні:

- Jobseeker's Allowance (допомога по безробіттю) - сума залежить від сімейного стану: 244 євро на тиждень для дорослого, 150,6 євро - молодь до 25 років;
- Child Benefit (допомога на дітей) - 140 євро на місяць на кожну дитину, якщо діти відповідають умовам (вік, освіта тощо).

Через збільшення кількості прибулих, державне комерційне житло більше не надається тим, хто вже мав тимчасовий захист в іншій країні ЄС.

Інші варіанти проживання залишаються:

- Accommodation Recognition Payment (ARP) - для тих, хто знаходить житло у приватних господарів;
- самостійна оренда житла.

Особи у вразливих обставинах можуть бути розглянуті індивідуально.

Для додаткової допомоги можна звертатися на ukrainetempaccom@equality.gov.ie.

13.11.2025

24 Канал

https://24tv.ua/zakordon24/ukrayintsiv-deportuyut-portugaliyi-rosiya-zapustila-chergoviy_n2952144

Українців "масово депортують" з Португалії: що відбувається насправді та до чого тут Росія

Російська пропаганда знову запустила хвилю дезінформації про українців за кордоном. Цього разу пропагандисти поширюють неправдиві повідомлення про нібито "масові депортації" громадян України з Португалії.

Цю інформацію офіційно спростували у Центрі протидії дезінформації, передає 24 Канал.

Як з'явився фейк?

На низці проросійських каналів у соцмережах з'явилися повідомлення, що влада Португалії нібито "скасовує спеціальні закони" та "виганяє 60 тисяч українців". Як "доказ" вони наводять скріншот новини польського видання з заголовком про "втрату тимчасового захисту".

Що відбувається насправді?

Насправді жодних депортацій не відбувається і навіть не планується. Як пише видання Sicnoticias.pt, португальське Агентство з питань інтеграції, міграції та притулку (AIMA) справді проводить перевірку близько 65 тисяч дозволів на тимчасовий захист, виданих ще у 2022 році.

Це робиться на вимогу Єврокомісії, щоб переконатися, що всі документи оформлені належним чином. Мовиться лише про оновлення даних та підтвердження легального статусу, а не про скасування захисту чи видворення українців. Українці в Португалії залишаються під захистом ЄС, який продовжено до березня 2026 року.

Подібні маніпуляції – частина інформаційної кампанії Кремля. Її мета – створити уявлення, що Європа нібито "втомила від українців" і "позбувається біженців". Насправді ж країни ЄС продовжують програми підтримки, а оновлення документів – це звичайна адміністративна процедура, передбачена законодавством.

Яка роль українських біженців в ЄС?

- Попри поширене уявлення, що українські біженці лише шкодять економіці тих країн, в які прибувають за притулком, це не так.
- У третьому кварталі 2025 року українські біженці сплатили до бюджету Чехії 8,2 мільярда чеських крон, що значно перевищує витрати на їхню підтримку у 3,9 мільярда крон.
- Зменшення витрат пояснюють зростанням економічної самостійності біженців, що працюють та сплачують податки, тоді як кількість осіб, які потребують допомоги, зменшилася до 83 тисяч.

10.11.2025

Укрінформ

<https://www.ukrinform.ua/rubric-regions/4057271-u-harkovi-stvorili-gumanitarnij-hab-ednanna-dla-evakujovanih-ziteliv-pokrovska.html>

У Харкові створили гуманітарний хаб «Єднання» для евакуйованих жителів Покровська

У Харкові створили гуманітарний хаб «Єднання» для допомоги евакуйованим жителям Покровська та Покровської громади.

Про це у Телеграмі повідомила Покровська міська військова адміністрація, передає Укрінформ.

"З метою посилення допомоги мешканцям Покровської громади, які через активні бойові дії були змушені залишити домівки, у місті Харків створено черговий гуманітарний хаб «Єднання» Покровської міської територіальної громади", - йдеться у повідомленні.

Зазначається, що відповідне рішення затверджено розпорядженням начальника Покровської МВА Сергія Добряка. Цей хаб тепер працює за адресою: м. Харків, вул. Дерев'янка, 46. Його діяльність спрямована на координацію та надання внутрішньо переміщеним особам консультаційної, гуманітарної, продовольчої та непродовольчої допомоги.

У повідомленні констатували, що на сьогодні на Харківщині знайшли прихисток близько трьох тисяч жителів Покровської громади. У хабі вже зареєстровано понад 200 осіб (близько 75 сімей), які отримують необхідну підтримку.

«Для покровців, які нині перебувають у Харкові, фахівці управління соціального захисту населення Покровської МВА вже проводять прийоми громадян, допомагають у вирішенні нагальних питань, надають консультації та сприяють у отриманні соціальних послуг», - запевнили у міській раді.

Там додали, що наразі також триває робота з налагодження партнерських зв'язків із благодійними фондами та громадськими організаціями, щоб розширити можливості допомоги переселенцям.

Так, сьогодні відвідувачі хабу мали змогу отримати набори гігієни від партнерів — Благодійного фонду «Розвиток та соціальна справедливість України», констатували у міськраді.

13.11.2025

Укрінформ

<https://www.ukrinform.ua/rubric-regions/4058246-na-dnipropetrovsini-z-22-sil-provodat-primusovu-evakuaciju-rodin-z-ditmi.html>

На Дніпропетровщині з 22 сіл проводять примусову евакуацію родин з дітьми

З Синельниківського району Дніпропетровської області продовжується примусова евакуація родин з дітьми. Вийхати мають 249 дітей.

Про це в Телеграмі повідомив в.о.начальника Дніпропетровської ОВА Владислав Гайваненко, передає Укрінформ.

"З 22 сіл Синельниківщини, що у Межівській і Покровській громадах, продовжується примусова евакуація. До безпечніших локацій мають виїхати діти з батьками чи опікунами. Загалом до 9 грудня – 249 хлопців та дівчат, які досі мешкають на прифронтових територіях", - йдеться у повідомленні.

В ОВА додають, що допомагають родинам з переїздом. Працюють транзитні центри, де переселенців приймають у перші дні. До роботи залучені національні громадські організації та міжнародні партнери. Там можна оформити виплати, отримати гуманітарку, юридичну та психологічну підтримку.

Загалом із Синельниківщини вивезли вже 5199 дітей.

14.11.2025

Укрінформ

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/4058670-koordinator-sistemi-on-ukraini-potribni-sistemni-dovgostrokovy-risenna-dla-pidtrimki-vpo.html>

Координатор системи ООН: Україні потрібні системні довгострокові рішення для підтримки ВПО

Україні потрібні системні довгострокові рішення, щоб забезпечити внутрішньо переміщеним особам гідні умови, стабільність і реальний вибір.

Про це заявив координатор системи ООН і гуманітарний координатор Матіас Шмале у виступі на III Всеукраїнському форумі рад ВПО, повідомляє кореспондент Укрінформу.

Шмале зазначив, що пов'язані з війною проблеми для багатьох українців почалися ще у 2014 році, а тривале переміщення людей стало частиною соціальної тканини країни.

«Це вимагає системних, спрямованих у майбутнє довгострокових рішень. Ми на четвертому році війни, на жаль, готуємося до п'ятого, і швидких тимчасових рішень уже недостатньо. Наше спільне завдання - паралельно з гуманітарною відповіддю рухатися до пошуку більш довгострокових рішень, які забезпечать ВПО гідність, стабільність і вибір, а не просто виживання», - сказав гуманітарний координатор.

Він зазначив, що у практичному вимірі ООН бачить три ключові пріоритети.

Перший - співпраця з урядом на всіх рівнях для зміцнення державних систем, щоб уразливі ВПО могли отримувати соціальний захист, житло, медичну допомогу й працевлаштування передбачуваним та інклюзивним чином.

Другий - подальша підтримка та розширення просторів, де переміщені особи та їхні представники можуть збиратися і формувати рішення, зокрема збереження рад ВПО в центрі цього процесу.

Третій - справжні інвестиції в потреби, які самі ВПО визначають як пріоритетні, зокрема у правову допомогу, житло та працевлаштування.

Координатор системи ООН в Україні також підкреслив необхідність фокусуватися з гуманітарної точки зору на прифронтових областях, а з точки зору розвитку - на всій країні.

«Ці пріоритети — не абстрактні політичні цілі. Досвід з усього світу і з України показує, що для цього потрібні спроможні інституції, активні громади та стійка політична воля», — наголосив він.

Шмале запевнив, що Організація Об'єднаних Націй залишається відданою підтримці України як у гуманітарній сфері, так і в пошуку довгострокових рішень. За його словами, роль ООН полягає у зміцненні українських систем, мобілізації міжнародної підтримки та продовженні співпраці з радами ВПО як майданчиками, що дозволяють голосам переміщених людей впливати на кожен етап відновлення країни.

«Ми не лише підтримуватимемо, а й вчитимемося. Досвід України формує глобальне розуміння питань переміщення та відновлення», - резюмував він.

16.11.2025

Укрінформ

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/4059420-oon-fiksue-bezprecedentnu-zitlovu-krizu-v-ukraini-cerez-vijnu.html>

ООН фіксує безпрецедентну житлову кризу в Україні через війну

В Україні за час війни зруйновано або пошкоджено понад 236 тис. будівель, загалом через збройний конфлікт недоступно більш як 2,5 млн одиниць житла - орієнтовно 10% усього житлового фонду.

Як передає Укрінформ, про це йдеться у доповіді Міжнародної організації з міграції ООН, що характеризує ситуацію в Україні як "безпрецедентну житлову кризу".

Зазначається, що на доступність та ціновий рівень житла вплинули брак муніципального житла в поєднанні з недостатньо регульованим ринком оренди та масовою втечею людей від війни.

Свої домівки, за даними експертів МОМ, musiли залишити близько 10,6 млн українців - це майже чверть довоєнного населення країни. Більшість із них виїхали за кордон. Дві третини з 3,7 млн біженців, котрі не залишили Україну, зазнають труднощів з оплатою нового житла. «У багатьох внаслідок залежності від ринку оренди сімейні заощадження вичерпано», - зауважили автори доповіді.

За їхніми оцінками, переселенцям доводиться витратити на оренду житла 50% та більше своїх прибутків.

Оскільки війна в Україні триває, вказується в доповіді, вирішення житлових потреб переміщених українців залишається критичним пріоритетом.

"МОМ прагне допомогти внутрішньо переміщеним особам та громадам, які їх приймають, будувати довгострокове майбутнє. Це включає навчання нових навичок, пошук роботи та забезпечення стабільного житла", – заявив голова місії МОМ в Україні Роберт Тернер.

Регіональні

12.11.2025

Суспільне Луцьк

<https://suspilne.media/lutsk/1162754-u-misti-na-volini-trivae-zvedenna-dvoh-bagatokvartirnih-budinkiv-dla-pereselenciv/>

У місті на Волині триває зведення двох багатоквартирних будинків для переселенців

У 5-му мікрорайоні Нововолинська триває зведення двох багатоквартирних будинків для переселенців на 104 квартири.

У липні 2023 року Нововолинська міська рада підписала угоду, місто отримало від ЄС та НЕФКО понад 7 мільйонів євро на будівництво. З бюджету громади додатково виділити понад 7 мільйонів гривень на будівництво протирадіаційного укриття, розповіла Суспільному начальниця відділу проєктної діяльності та інвестицій міської ради Катерина Лиманська.

Усі будівельні роботи виконуватиме підрядник. У тендері перемогло товариство "Житлобуд-2". Наразі працівники завершують облаштування фасаду другого будинку, а паралельно тривають внутрішні роботи.

Попереду — впорядкування території довкола будинків і спортивного майданчика. Завершити будівництво планують у середині 2026 року.

14.11.2025

Суспільне Донбас

<https://suspilne.media/donbas/1164780-pilgovi-krediti-na-zitlo-dla-luganskih-vpo-z-2014-roku-luganska-ova-pocinae-prijom-zaavok-aki-umovi/>

Пільгові кредити на житло для луганських ВПО з 2014 року. Луганська ОВА починає прийом заявок: які умови

Для переселенців з районів Луганської області, окупованих у 2014 році, стартує обласна програма компенсації кредитів на житло. Луганська ОВА планує витратити з обласного бюджету 500 мільйонів гривень, аби надати ВПО компенсації по кредитах на нові оселі. Заявки від охочих почнуть

приймати 15 листопада, реалізувати програму — тобто забезпечити охочих кредитам — мають до кінця 2025 року. Адже кошти, які передбачені на цей проєкт, наступного року витратити таким чином поки що не зможуть.

Які умови кредитування, хто саме зможе на нього претендувати, як відбиратимуть учасників — начальник облادміністрації Олексій Харченко розказав сьогодні, 14 листопада, на брифінгу журналістам.

За словами начальника ОВА, вже визначили, що гроші з обласного бюджету на погашення житлового кредиту одержать 45 звільнених з полону луганчан. Окрім них, йдеться про ще три категорії людей.

Підрахували, повідомив він, що суми, яка наразі є в бюджеті області вистачить на 180 родин.

"У бюджеті Луганщини є вільні залишки коштів громад, які військові адміністрації населених пунктів не змогли використати, починаючи із 2022 року. До вересня 2025 року, згідно з Бюджетним кодексом, нам було заборонено спрямовувати ці гроші на житлові програми. У вересні ми отримали таку можливість. Втім, із 1 січня 2026 року всі наші вільні залишки будуть передані Мінрегіону. За кошти обласного бюджету ми не можемо купувати житло, тому мною було прийнято рішення запустити програму кредитування переселенців. Вона стосується жителів чотирьох районів, де не утворено військових адміністрацій населених пунктів. Бо жителі зазначених громад не можуть скористатися затвердженими місцевими програмами, — повідомив Харченко. Терміни стислі, але ми маємо впоратися. У цьому році спрямуємо 500 мільйонів гривень. Якщо заявок буде більше, то Держмолодьжитло проводитиме жеребкування, за результатами якого буде обрано близько 180 переможців".

Чотири категорії учасників програми: хто може претендувати на компенсацію кредиту на житло:

1. Люди, які мають статус звільнених з полону. Як пояснюють на сторінці ОВА у Facebook, це стосується осіб, що мають статус ВПО і з 2014 року, і з 2022 року. Їх у Луганській області 78. 45 із них вже готові стати учасниками програми.

Вони зможуть одержати кредит до 3 мільйонів гривень, залежно від складу родини і місця купівлі нерухомості. Їм нададуть 99,5 % компенсації, тобто житло їм обійдеться майже безкоштовно.

2. Ветерани та ветеранки, які отримали інвалідність внаслідок війни (Пункти 11-16 частини другої статті 7 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» – ред.), які на день подання заяви для отримання кредиту зареєстровані на території громад Луганського, Алчевського, Довжанського, Ровеньківського районів Луганської області. Вони можуть розраховувати на 75 % компенсації.

3. Багатодітні сім'ї, які мають трьох і більше дітей до 18 років, які на день подання заяви для отримання кредиту зареєстровані на території територіальних громад Луганського, Алчевського, Довжанського,

Ровеньківського районів Луганської області. Їм також надають 75% від обсягу кредиту.

4. Переселення з територіальних громад Луганського, Алчевського, Довжанського, Ровеньківського районів Луганської області. Вони можуть отримати 50%.

Відповіді на питання щодо програми сьогодні дав начальник ОВА Олексій Харченко на брифінгу.

Чому програма обмежена термінами та звідки на неї фінансування

— Проєкт бюджету 2026 року не передбачає можливість використання вільних залишків для вирішення житлових проблем ВПО. Тому ми маємо півтора місяця для того, щоб люди визначених категорій могли скористатися цією програмою. Так, строки дуже звужені. Якщо нам таку можливість розблокують, до прикладу, в другому півріччі ми знов продовжимо фінансувати таку програму.

З огляду на те що перспектива наступного року поки є туманною, ми збільшили розмір фінансування цієї програми в цьому році з 350 на 500 мільйонів гривень.

Який розмір доходу має мати родина, аби взяти участь, та який перший внесок по кредиту

— Перший внесок за кредитом, який братиме родина, має бути 6%. Також є визначена законодавством норма, що після сплати кредиту залишок коштів не має бути меншим, ніж певний мінімум, визначений державою. (Йдеться про мінімальний прожитковий мінімум, який розраховується на кожного члена родини за умовами кредитування після сплати щомісячного внеску за кредитом, — ред.).

На яке житло можна оформлювати кредит, щоб отримати компенсацію

— Немає різниці, яке житло за кількістю років, але точно введено в експлуатацію. Під перспективну забудову кредити не видаються. Тобто це реальне житло. Новобудова чи вторинний ринок немає значення. Зверніть увагу, є визначена гранична вартість квадратного метра, вона визначена Кабміном, залежно від регіону, в якому купляєте житло.

Як будуть обирати учасників програми компенсації по кредитах на житло

— Ми забезпечуємо поза чергою тільки першу категорію споживачів. Далі ми збираємо заявки. Ми розраховали, що приблизно 180 сімей в цьому році зможуть скористатися програмою.

Як будуть обиратись ці люди, якщо заявок буде більше

— Держмолоджитло буде за допомогою програмних комплексів проводити жеребкування і визначати переможців, які будуть починати процес пошуку житла і збору документів. Обласна адміністрація не прийматиме участь в цьому. Це свідомо позиція для того, щоб не було ніяких зловживань чи навіть розмов про зловживання.

Як буде відбуватися прийом заявок

– Ми плануємо з 15 числа відкрити прийом заявок. Тиждень приблизно ми будемо збирати заявки. Це буде наступний тиждень. Заявка – це ще не повний пакет документів. Це заява про намір. Далі що буде відбуватися? Працівники ОВА будуть перевіряти статус. Чи відповідає статус заявника категоріям, зазначених в програмах. Якщо відповідає, ці всі списки будуть передані в Держмолодьжитло. Далі, якщо охочих буде загальної категорії більше, ніж 180, буде відбуватися шляхом жеребкування, визначимо переможця. Це буде за лічені дні все буде відбуватись.

І далі Держмолодьжитло спільно з ОВА будуть вести консультації, допомагати збирати документи. Наступний тиждень ми приймаємо заяви, перевіряємо статус. Відправляємо на Держмолодьжитло. Проводимо жеребкування, якщо буде в цьому необхідність. І далі людина, умовно кажучи, має два, максимум три тижні для того, щоб зібрати весь пакет документів, знайти житло і придбати його.

Чому обрали саме переселенців з 2014 року

– Є велика категорія людей, права якої забезпечується державою. По-друге, ми не можемо кредитувати осіб з-поміж сиріт та позбавлених батьківського опікування. Ми маємо давати це безкоштовно. Обласний бюджет не наділений повноваженнями надавати будь-яку матеріальну допомогу. Це є прерогативою тільки місцевих бюджетів, не обласного. Ми не можемо робити. А кредитувати осіб з-поміж сиріт ми теж не маємо права по закону, бо вони мають користуватися правом на отримання безкоштовного житла.

Окрім цього, Мінрозвитку запроваджує з 24 листопада цього року програму надання житлових сертифікатів розміром два млн особам з-поміж учасників бойових дій, які є переселенцями, і особам з числа людей з інвалідністю внаслідок війни.

ВПО з 2022 року перебувають під умовною опікою органів місцевого самоврядування, тобто є 26 створених військових адміністрацій. Я пропонував запровадити такі програми у них, однак ми зіштовхнулися з дуже великою, суттєвою бюрократичною процедурою погодження. І вони просто фізично б не встигли погодити ці програми.

10.11.2025

Трибун

<https://tribun.com.ua/uk/123836-pidtrimka-vpo-z-kreminnoi-jaku-dopomogu-mozhut-otrimati-pereselentsi>

Підтримка ВПО з Кременної: яку допомогу можуть отримати переселенці

У Кременській громаді діють декілька місцевих програм допомоги, спрямовані на підтримку внутрішньо переміщених осіб, Захисників, дітей,

осіб, які потребують лікування або опинилися у складних життєвих обставинах.

Про це повідомляє Луганська обласна державна адміністрація.

"У межах Програми надання матеріальної допомоги населенню Кременської громади на 2025 рік підтримку отримують люди, які потребують лікування, соціально незахищені родини, опікуни, багатодітні сім'ї та студенти. Станом на 1 листопада допомога виплачена 1 041 особі на загальну суму 13 004 000 гривень", - розповіли в адміністрації.

У межах Програми супроводу і взаємодії з ветеранами, військовослужбовцями та їхніми родинами на 2025 рік допомогу вже надано 349 особам на 6 941 000 гривень.

Програма підтримки внутрішньо переміщених осіб була розширена цього року й передбачає одноразову допомогу на відновлення бізнесу для ветеранів (до 150 000 грн), компенсацію витрат на переїзд з умовою працевлаштування (3 000 грн) та допомогу на оренду житла (до 5 000 грн за наявності договору) для вразливих осіб.

Цього року в громаді розпочато новий етап Програми забезпечення житлом ВПО на 2023-2027 роки. Сума допомоги становить 50% першого внеску за держпрограмою «Оселя», але не більше 250 тисяч гривень.

Розвивається і Програма оздоровлення та відпочинку дітей та учнів громади. У 2025 році допомогу отримали 132 дитини на суму 946 852 гривні.

Окремий напрям – медична допомога. Мешканці громади, які проживають у Києві, Рівному, Дніпрі та Андрушівці, можуть отримати у координаційних центрах допомоги ВПО безоплатні консультації лікарів, базові медичні послуги, фізіопроцедури та ліки.

У Києві лікарі КНП «ЦПМСД» приймають пацієнтів за двома адресами – на бульварі Марії Приймаченко, 8 (у вівторок, четвер і п'ятницю), та на вулиці Анни Ахматової, 31 (у понеділок і середу).

КНП «Кременська БЛ» продовжує надавати допомогу у Рівному. Заклад працює за адресою: вул. Віденська, 41. Спершу тут запрацювала консультативно-діагностична поліклініка, а згодом відкрився «Кабінет ментального здоров'я та психологічної допомоги». У консультативній поліклініці вже проведено 5 365 прийомів, мобільна паліативна бригада здійснила 799 виїздів, а Центр ментального здоров'я надав 1 028 консультацій.

У координаційних центрах допомоги ВПО надано понад тисячу одиниць гуманітарної допомоги – продукти вразливим категоріям, одяг, ліки.

У хабах громади переселенці можуть отримати консультації фахівців ЦНАПу, Пенсійного фонду, юристів, психологів та логопедів. Для дітей організовано повноцінне культурне життя – творчі майстерні, гуртки, театральні студії та короткотривалий денний догляд.

МІЖНАРОДНІ ТА ВІТЧИЗНЯНІ НЕДЕРЖАВНІ ОРГАНІЗАЦІЇ

11.11.2025

Благодійний фонд «ЯМаріуполь»

https://mhelp.org.ua/novini_ta_istorii/news/mariupoltsi-dlya-frontu-10-tysyach-aptechok-dlya-zakhysnykiv

Маріупольці для фронту: 10 тисяч аптечок для захисників!

Маріупольці, які нині мешкають в Івано-Франківську, об'єднали зусилля з «Громадською ініціативою Галичини» та фондом Operation White Stork. Мета спільна - допомагати військовим.

Результат - разом зібрали 10 тисяч тактичних аптечок для бійців Збройних Сил України.

Кожна аптечка містить усе необхідне для порятунку життя на передовій: перев'язувальні матеріали, антисептики, турнікети, бандажі, знеболювальні засоби та інші важливі елементи першої медичної допомоги.

Такі аптечки – це реальна можливість врятувати життя, надати допомогу в перші критичні хвилини поранення та забезпечити наших воїнів необхідним захистом у найскладніших умовах.

Маріупольці продовжують бути опорою для тих, хто стоїть на передовій. По всій Україні долучаються до зборів та акцій підтримки.

12.11.2025

Благодійний фонд «ЯМаріуполь»

https://mhelp.org.ua/novini_ta_istorii/news/mariupoltsi-prodovzhuyut-podavaty-zayavy-na-dostupne-zhytlo-za-sotsialnoyu

Маріупольці продовжують подавати заяви на доступне житло за соціальною орендою

У центрах «ЯМаріуполь» по всій мережі триває збір заяв щодо виявлення потреб у доступному житлі за соціальною орендою від Маріупольської міської ради.

Це допоможе зрозуміти запит та дасть розуміння, на які громади ще слід розширити проєкт. Наразі будівництво планується у Білій Церкві на Київщині, розглядається також можливість у Львові та Дніпрі.

Маріупольці фіксують свої потреби, адже питання житла залишається одним із найактуальніших для кожної родини, що вимушено залишила рідне місто.

Важливо, Маріупольська міська рада паралельно працює не тільки над житловими програмами підтримки, а й над тим, щоб маріупольці отримали компенсацію за втрачене майно.

10.11.2025

Благодійний фонд «Право на захист»

<https://r2p.org.ua/page/chy-mozhna-uklasty-dohovir-daruvannia-nerukhomosti-za-mistsem-prozhyvannia-vpo>

Чи можна укласти договір дарування нерухомості за місцем проживання ВПО?

Чимало внутрішньо переміщених осіб стикаються з потребою укладення угод з нерухомістю та труднощами, що виникають навколо цього процесу.

Життєва історія

Пан Михайло* є власником двокімнатної квартири у Харкові, яку має намір подарувати своєму синові. Обидва зареєстровані («прописані») в місті Полтава. Зараз пан Михайло фактично проживає в Ужгороді, де перебуває на обліку як внутрішньо переміщена особа (ВПО). З метою посвідчення договору дарування за місцем свого обліку як ВПО він звернувся до нотаріуса. Проте вже п'ять нотаріусів відмовили у вчиненні нотаріальної дії. Як пояснив пан Михайло, причиною відмови стало те, що довідка ВПО, на думку нотаріусів, не може вважатися документом, який підтверджує місце реєстрації проживання. Це викликало в чоловіка закономірне питання — чи є така відмова правомірною? *Ім'я змінено.

Пропонуємо розглянути це звернення і відповісти на найбільш поширені питання, що виникають у людей в подібних ситуаціях.

Першочергово нагадаємо, що договір дарування нерухомості укладається у письмовій формі і підлягає нотаріальному посвідченню.

Питання 1. Чи має «прописка» значення для укладення договору дарування квартири?

У багатьох випадках нотаріальні дії може вчиняти будь-який нотаріус, незалежно від локації (для прикладу, щоб видати довіреність, засвідчити переклад).

Водночас існують винятки. Один із них стосується посвідчення договорів про відчуження нерухомості (купівля-продаж, дарування тощо):

- житлового будинку;
- квартири;
- дачі, садового будинку, гаража;
- земельної ділянки;
- іншого нерухомого майна.

Такі договори посвідчуються за своїми правилами (на вибір) за:

- місцеперебуванням нерухомості;
- зареєстрованим місцем проживання однієї зі сторін правочину (у випадку з даруванням це або за «пропискою» дарувальника, або обдаровуваного).

Питання 2. Чим підтверджується зареєстроване місце проживання ВПО?

ВПО, які отримали довідки, перебувають на обліку в громаді, що приймає, за місцем фактичного проживання. Для отримання більшості послуг довідки ВПО достатньо: це і про влаштування дітей до садочків / шкіл, і про доступ до медичного обслуговування, переоформлення соціальних виплат та пенсій, допомогу з працевлаштування тощо.

Однак не завжди довідки ВПО достатньо.

Відповідно до ч. 6 ст. 55 Закону «Про нотаріат», посвідчення договорів про відчуження нерухомості (включно із договором дарування) може здійснюватися за зареєстрованим місцем проживання без згадки про можливість вважати таким місце обліку ВПО.

Документом, який підтверджує реєстрацію місця проживання, є витяг з реєстру територіальної громади, який можна легко сформулювати в застосунку «Дія» чи, наприклад, отримати в ЦНАПі.

Висновок

Для дарування, продажу чи передання за іншим договором права власності, ВПО потрібно звернутися до нотаріуса за: місцем реєстрації («прописки») однієї зі сторін договору; місцеперебування майна. На жаль, інших альтернатив на сьогодні не передбачено, тому відмови нотаріусів у цій ситуації правомірні.

10.11.2025

Благодійний фонд «Право на захист»

<https://r2p.org.ua/page/zmahannia-u-zastosuvanni-praktyky-yespl-bf-pravo-na-zakhyst-sered-orhanizatoriv-studentskoho-konkursu>

Змагання у застосуванні практики ЄСПЛ: БФ «Право на захист» серед організаторів студентського конкурсу

29–30 жовтня команда БФ «Право на захист» долучилася до організування й проведення національних змагань «Європейське право з прав людини — вдома», організованих Київським національним університетом імені Тараса Шевченка спільно з Радою Європи.

II Всеукраїнський конкурс із застосування Європейської конвенції з прав людини та практики Європейського суду з прав людини у національному судочинстві «Європейське право прав людини — вдома» об'єднав студентів-правників з усієї України, які мали змогу поглибити знання Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод через аналіз реальних кейсів та моделювання судових засідань.

«БФ “Право на захист”», зокрема, опікувався змістовою частиною конкурсу: підготував кейс для змагань, здійснив оцінювання письмових робіт 41 команди-учасниці та разом з іншими членами журі, відібрав вісім команд для участі в усних раундах, які відбулись у місті Києві», — розповіла координаторка програми правової допомоги БФ «Право на захист» Христина Захарова.

У перший день заходу, який мав освітній і тренінговий характер, із виступом перед студентами виступила Христина Захарова, координаторка програми правової допомоги БФ «Право на захист», й розповіла про роль і місце правничої допомоги у гуманітарному реагуванні, наголосивши на її першочерговому значенні в захисті прав людини.

Фахівчиня також окреслила роль і вплив БФ «Право на захист» загалом і юридичної команди зокрема в наданні допомоги внутрішньо переміщеним особам та постраждалим від війни, поділилась прикладами найпоширеніших запитів на правову допомогу і тим, як вони допомагають людям повертатись до нормального життя після переміщення.

Окрему увагу вона приділила впливу відділу стратегічного судочинства Програми та його ролі у системних змінах законодавства і правозастосування у сфері захисту ВПО, навівши приклади найкращих практик і досягнень стратегічного судочинства Фонду.

Учасники заходу підкреслили важливість поширення знань про роботу гуманітарного сектору в Україні.

У другий день заходу відбувались усні раунди конкурсу. Юристи Фонду виступили суддями під час плейофів і півфіналів. У фінальному етапі змагань Христина Захарова виступила однією із трьох суддів фінального раунду разом із суддею ЄСПЛ від України Миколою Гнатовським та суддею Верховного Суду Віталієм Урицьким. Вона зауважила, що це було водночас захопливо та відповідально — поставити себе на місце судді, оцінюючи виступи майбутніх правників.

«Загалом такі заходи надзвичайно важливі, адже це інвестиція у майбутнє правосуддя в Україні», — резюмувала Христина Захарова.

За підсумками напружених дебатів перемогу в Конкурсі здобула команда Факультету адвокатури Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого. Друге місце посіла команда Навчально-наукового інституту морського права та менеджменту Національного університету «Одеська морська академія». Окрім призового місця, учасниця цієї команди Єлизавета Комендантова отримала нагороду за найкращий індивідуальний виступ.

Відзнаку за особливу увагу до соціальних прав здобула команда Навчально-наукового інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Конкурс був організований Київським національним університетом імені Тараса Шевченка, БФ «Право на захист» за підтримки Агентства ООН у справах біженців, Вищою школою адвокатури Національної асоціації адвокатів України та чотирма проєктами Ради Європи («HELP (Освіта в галузі прав людини для представників юридичних професій) для України, в тому числі під час війни», Фаза 2, «Підтримка України у впровадженні стандартів Ради Європи щодо судової влади», «Посилення соціального виміру в Україні», «Удосконалення судових та позасудових засобів захисту прав осіб, постраждалих від війни в Україні»).

11.11.2025

Благодійний фонд «Стабілізуєшес Сунпорт Сервісез»

<https://sss-ua.org/news/stiykist-hromad-u-partnerstvi-forum-sotsialna-sfera-v-umovakh-viyny-u-lvovi/>

Стійкість громад — у партнерстві: форум «Соціальна сфера в умовах війни» у Львові

Як трансформується соціальна сфера в умовах війни? Як розвивати соціальні послуги для найуразливіших категорій суспільства? Чому важлива міжсекторна комунікація та співпраця? Ці питання докладно обговорили на форумі «Соціальна сфера в умовах війни: регіональний досвід, виклики, перспективи».

До події долучилися представниці й представники державних органів, місцевого самоврядування, громадських організацій та міжнародних партнерів, які працюють над посиленням соціальної стійкості громад. У фокусі обговорень були успішні практики організації надання соціальних послуг в умовах війни у громадах Львівської області:

- адаптація системи соціального захисту до нових викликів;
- ефективні моделі підтримки ВПО, людей з інвалідністю та людей старшого віку;
- принцип «гроші ходять за людиною» в контексті міжвідомчої взаємодії, фінансування та управління послугами.

Надія Ваховська, фахівчиня з питань захисту на рівні громад із головного офісу УВКБ ООН, зазначила: «У своїй діяльності в галузі соціального захисту людей, УВКБ ООН приділяє особливу увагу найуразливішим категоріям населення — внутрішньо переміщеним людям похилого віку та людям з інвалідністю. Ми прагнемо зробити свій внесок у розвиток саме тих послуг, які покликані підтримати ці категорії. На національному рівні тісно співпрацює з Міністерством соціальної політики України — разом ми шукаємо рішення для вдосконалення системи соціальних послуг, підтримуючи реалізацію експериментальних проектів Міністерства в частині підготовки приміщень для надання послуги підтриманого проживання, напрацювання методології по соціальній адаптації в державних санаторіях в Трускавці та Миргороді, та розробці моделі підтримки внутрішньо-переміщених людей протягом всього шляху переміщення. Також ми підтримуємо роботу соціальних фасилітаторів, які надають базову соціальну підтримку людям похилого віку та людям з інвалідністю, стаючи додатковим ресурсом для установ соціального захисту».

Олена Фартушна, керівниця експертної групи з питань захисту прав окремих соціальних груп та людей похилого віку Директорату розвитку соціальних послуг Міністерства соціальної політики України також акцентувала увагу на захисті ВПО, які найбільш потребують допомоги, — людей старшого віку, людей з інвалідністю й тих, хто має тимчасові хвороби.

Експертка пояснила алгоритм роботи транзитних пунктів, де соціальний працівник має визначити потреби людей, які туди потрапили, а лікар — оглянути й надати рекомендації щодо необхідної підтримки.

Валерія Вершиніна, виконавча директорка Благодійного фонду «Стабілізуєш Суппорт Сервісез», наголосила: «Всебічна імплементація послуг соціальної адаптації й створення умов для якомога швидшого відновлення економічної самостійності людей, котрі зараз змушені переміщуватися, — критично важливі завдання. Але не можна забувати й про тих, хто не може відновити економічну спроможність і потребуватиме соціального захисту та підтримки протягом усього життя. На жаль, наслідки цієї війни даватимуться взнаки десятиріччями. Наше завдання — розробити такі механізми й створити такі умови, в яких люди зможуть подолати ці наслідки й налагодити своє життя».

Леся Дум'як, директорка Центру надання соціальних послуг Стрийської міської ради, поділилася досвідом розвитку мережі центрів підтриманого проживання у своїй громаді: «На початку повномасштабної війни у нас було 13 000 ВПО. Багато виїхало, але люди з інвалідністю й люди старшого віку залишились. І їм потрібна дієва допомога. Передусім ми вивчили потреби громади: створили для неї гендерний і соціальний паспорти, що допомогли вибрати напрями, які потрібно розвивати. Перший — робота з сім'ями, де є діти з інвалідністю. Для них відкрили денний догляд. Другий — робота з людьми старшого віку і людьми з інвалідністю, які потребують послуг підтриманого проживання. Завдяки донорській підтримці ми створили необхідні для цього простори — зокрема будиночок на дев'ятьох людей. Нам хотілося створити житло, подібне до домашнього, де є кухня, їдальня, спальні, де кожна людина має не тільки ліжко-місце з тумбочкою, а й свої шафи, холодильники маленькі — усе, що потрібно для більш-менш комфортного життя».

Під час форуму лунало чимало пропозицій вдосконалення системи соціального захисту. Серед них — ідея вчити тих, хто прагне надавати соціальні послуги.

«Я думаю, що було би чудесно розглянути варіант навчання для представників громадськості, які хочуть працювати в соціальній сфері за державними вимогами. Створення школи, де можна було б навчити, як бути якісним надавачем соціальних послуг, як створювати організацію, яка має подаватись звітність, що таке якісні соціальні послуги. У нас є можливості й ресурси стати частинкою такої команди. Я думаю, що це підсилить громадянське суспільство й наблизить послуги до споживачів», — міркує Валентина Бартошик, директорка департаменту гуманітарної політики Львівської міської ради.

Це сьомий форум для представниць і представників соціальної сфери, який ми провели цього року. Ми підсилюємо систему соцзахисту населення завдяки проекту «Підтримка спроможності державних установ та місцевих громад у зміцненні системи соціального захисту в Україні», що втілюється за

підтримки Агентства ООН у справах біженців в Україні (УВКБ ООН). Попереду — заключна подія цієї серії заходів, що відбудеться у грудні.

12.11.2025

Благодійний фонд «Схід SOS»

<https://east-sos.org/publications/lyudy-z-tymchasovo-okupovanyh-terytorij-ne-mozhut-otrymaty-kompensacziyu-za-zrujnovane-zhytlo-yake-vony-vtratyly-advokacziynyk-bf-shid-sos-yaroslav-taranecz-dlya-dw/>

«Люди з тимчасово окупованих територій не можуть отримати компенсацію за зруйноване житло, яке вони втратили», – адвокаційник БФ «Схід SOS» Ярослав Таранець для DW Українською

У межах державної програми «ЄВідновлення» понад 143 тисячі українських родин отримали відшкодування за зруйновані або пошкоджені через війну домівки. Однак серед них немає жодної, чиє житло залишилося на тимчасово окупованій території.

У сюжеті DW Українською журналісти розповіли, як живуть такі родини і коли зможуть отримати підтримку від держави. Коментар виданню щодо поточної ситуації дав адвокаційник Благодійного фонду «Схід SOS» Ярослав Таранець. Він зазначив, що з понад 60 тисяч звернень від переселенців за час повномасштабного вторгнення більшість – це саме запити щодо компенсацій за втрачене житло.

«У нас є закон, який передбачає компенсацію за програмою «ЄВідновлення». Однак отримати її можуть лише люди, які мають зареєстроване житло на підконтрольній Уряду України території. Люди з тимчасово окупованих територій наразі не можуть отримати компенсацію за зруйноване житло, яке вони втратили», – пояснив роботу цього механізму правозахисник.

Торік Верховна Рада ухвалила законопроект №11161, який мав би це змінити. Згідно з ним власники могли б відмовитися від житла в тимчасовій окупації на користь держави і скористатися програмою «ЄВідновлення». Але, на жаль, цей закон досі не підписаний.

Ярослав Таранець зазначив, що нині люди, які втратили своє житло через окупацію, можуть розраховувати лише на міжнародний компенсаційний механізм: «Це всім відомий реєстр збитків, але наразі він тільки наповнюється заявами про втрачене житло та інші категорії втрат».

Міністерство розвитку громад і територій України також надало відповідь щодо допомоги із житлом: на неї з кінця листопада можуть розраховувати переселенці з тимчасово окупованих територій, але лише двох категорій – учасники бойових дій або особи з інвалідністю внаслідок війни.

13.11.2025

Благодійний фонд «Схід SOS»

<https://east-sos.org/publications/volonterskyj-czentr-marlog-peredav-dopomizhni-zasoby-reabilitacziyi-dlya-malomobilnyh-osib-yakyh-evakuyuye-bf-shid-sos/>

Волонтерський центр «Марлог» передав допоміжні засоби реабілітації для маломобільних осіб, яких евакуює БФ «Схід SOS»

Евакуаційні екіпажі Благодійного фонду «Схід SOS» щодня рятують людей із небезпечних районів прифронту. Серед них переважно представники маломобільних груп населення, які потребують особливої уваги і підтримки під час евакуації. Фізичний стан людей старшого віку на прифронтових територіях стрімко погіршується через хронічний стрес та значне ускладнення доступу до медичних послуг. Саме тому багато хто з них має потребу в засобах для пересування.

Команда БФ «Схід SOS» щодня підтримує евакуйованих людей у транзитних центрах на Дніпропетровщині та Харківщині: допомагає з організацією подальшого трансферу, розселенням, надає психологічну, соціальну та юридичну підтримку. Щоб зробити цей шлях безпечнішим і комфортнішим для маломобільних груп населення, у жовтні наш фонд отримав цінну допомогу від Міжнародного волонтерського логістичного центру «Марлог» – допоміжні засоби реабілітації.

Цю допомогу видаватимуть у транзитних пунктах у Павлограді та Волоському (Дніпропетровщина). Допоміжні засоби реабілітації отримають ті, хто їх потребує. Це допоможе зберегти самостійність і безпеку на кожному етапі евакуації.

«Для маломобільних груп населення евакуація та подальший шлях до розселення – справжній виклик. На транзитних пунктах наші фахівці й фахівчині зустрічають врятованих, заспокоюють та надають необхідну підтримку. Завдяки партнерам ми можемо забезпечити людей засобами пересування, щоб вони мали можливість безпечно продовжити свій шлях і відчувати допомогу в цей складний момент», – зазначила менеджерка гуманітарного напрямку БФ «Схід SOS» Оксана Колесник.

14.11.2025

Благодійний фонд «Схід SOS»

<https://east-sos.org/publications/yakshho-potribno-evakuyuvaty-lyudej-yaki-potrebuyut-staczionarnogo-doglyadu-to-dlya-nyh-misch-v-ukrayini-duzhe-malo-zastupnyczya-vykonavchoyi-dyrektorky-bf-shid-sos/>

«Якщо потрібно евакуювати людей, які потребують стаціонарного догляду, то для них місць в Україні дуже мало»: заступниця виконавчої директорки БФ «Схід SOS»

Заступниця виконавчої директорки Благодійного фонду «Схід SOS» Катерина Скрипова розповіла виданню LB.ua, з якими труднощами стикаються евакуйовані на четвертому році повномасштабної війни. Темпи виїзду з прифронтових територій зростають, але система прийому й догляду вже перевантажена: бракує місць для розселення великої кількості людей, а умови часто непридатні для комфортного проживання.

Від початку 2025 року наш фонд проводить інформаційну кампанію «Черга життя». У ній висвітлюємо темпи розселення та фіксуємо кількість отриманих заявок на евакуацію, які ми через брак місць для довготривалого розселення не можемо виконати швидко. Ця цифра динамічна.

«Наразі ситуація така: ми шукаємо фінансування, створюємо місця для людей старшого віку та евакуюємо їх з небезпеки. Тобто досі працює низова ініціатива, але вона не системна й об'єми потреб такі, що їх повинна закривати держава, а громадський сектор мав би бути їй підтримкою. А не навпаки. Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України запустило кілька програм, зокрема цієї осені, з надією, що вони розв'яжуть питання дефіциту місць. Проте черги з охочих взяти в них участь наразі немає. І на те різні причини», – зазначила Катерина Скрипова.

Попри виклики, фонд продовжує рятувати людей, здійснює повний цикл евакуації: організовує виїзд зі прифронтових територій за запитом до центру, розміщує у транзитному шелтері, допомагає з оформленням і відновленням документів та пошуком довгострокового місця проживання.

«Ми теж постійно в процесі пошуку місць для постійного розселення. Це прямі запити до приймаючих громад, до регіонів, триває постійний діалог. Якщо це люди, які потребують стаціонарного догляду, то для них місць в Україні дуже мало», – констатує Катерина Скрипова.

Від початку повномасштабного вторгнення БФ «Схід SOS» разом із локальними партнерами облаштував чотири транзитні шелтери для евакуйованих у Харкові, Дніпрі та Запоріжжі. У прихистках надають безоплатне проживання, харчування та базовий догляд, слугуючи проміжним етапом перед пошуком постійного житла. У Дніпрі людей одразу після евакуації розселяють у Центрі соціальної адаптації для людей з інвалідністю ГО «Океан Добра» (до 150 місць), у Запоріжжі та Харкові – у прихистках «Без

меж» (кожен може прийняти понад 35 людей). Також працюють шелтери для сімей із дітьми та людей, які потребують тимчасового прихистку.

«Ми намагаємося працювати із закладами стаціонарного догляду. Ремонтуємо занедбані будівлі, в яких громади зобов'язуються відкрити нові оселі стаціонарного догляду або територіальні центри з надання соціальних послуг, закупаємо обладнання, щоби потім мати можливість заселяти туди людей», – каже Катерина Скрипова.

Від початку повномасштабного вторгнення БФ «Схід SOS» створив 665 нових місць для розміщення евакуйованих людей з інвалідністю. Зокрема, у 2023 році фонд відремонтував та обладнав будівлю колишнього протитуберкульозного диспансеру в Калуші (Івано-Франківщина), який став оселею стаціонарного догляду для осіб з інвалідністю, де нині мешкають 33 людини, з них 26 – переселенці.

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України у 2023 році запустило експериментальний проєкт із надання людям старшого віку та особам з інвалідністю послуг підтриманого проживання і стаціонарного догляду за принципом «гроші ходять за людиною». Для його реалізації ухвалили постанову №888, що визначає порядок фінансування та вимоги до надавачів послуг.

БФ «Схід SOS» долучився до ініціативи міністерства і в межах проєкту бере участь у відновленні соціальної інфраструктури, зокрема у реконструкції двох будівель, призначених для надання послуг стаціонарного догляду, у селі Стоянів на Львівщині та місті Зіньків у Полтавській області.

«Створення закладів підтриманого проживання замість інституційних – це дуже класна історія, хороша ініціатива. Але, мабуть, не тоді, коли триває активна евакуація людей старшого віку. Більшість осель стаціонарного догляду, які в нас переважно великі, на пів сотні місць і більше, не підходять під умови програми», – вважає Катерина Скрипова.

Але водночас додає, що, можливо, варто подивитися на цю історію під іншим кутом, у чомусь послабити вимоги, щоби більше закладів могли долучитися. І тоді це розблокує певну кількість місць для розселення евакуйованих зі прифронту.

13.11.2025

ZMINA

<https://zmina.ua/event/u-bryusseli-obgovoryly-povernennya-ukrayincziv-pislya-zavershennya-tymchasovogo-zahystu-v-yes-zmina-vzyala-uchast-u-zustrichah-iz-yevrokomisiyeyu-ta-speczposlannyczeyu-yes-ilvoyu-johansson/>

У Брюсселі обговорили повернення українців після завершення тимчасового захисту в ЄС: ZMINA взяла участь у зустрічах із Єврокомісією та спецпосланницею ЄС Ілвою Йоханссон

28 жовтня 2025 року під час поїздки до Брюсселя адвокаційна директорка Центру прав людини ZMINA Альона Луньова долучилася до закритого круглого столу з Ілвою Йоханссон, спеціальною посланницею ЄС з питань українців, а також до круглого столу високого рівня “After Temporary Protection. An exchange with the Special Envoy for Ukrainians, Ylva Johansson”, у якому взяли участь представники Єврокомісії, міжнародних організацій та українських НГО, серед яких ZMINA, та БФ “Право на захист”, БФ “Стабілізаційн Суппорт Сервісез”.

Захід об’єднав представників Єврокомісії, урядів Німеччини, Чехії, України, а також громадських та благодійних організацій з усієї Європи.

Європейський Союз наразі готує план дій і рекомендації для країн-членів на період після завершення тимчасового захисту українців, що очікується у березні 2027 року. Як зазначила спеціальна посланниця ЄС, цей процес має забезпечити плавний перехід українців до національних систем захисту в державах ЄС.

“Ми переходимо від логіки статусу біженця — до логіки діаспори. Від реакції на кризу — до довготривалої відповідальності. Українці борються не лише за себе, а й за Європу”, — підкреслила Йоханссон.

Під час дискусій Альона Луньова наголосила на необхідності врегулювати на національному рівні статус осіб, які повертаються з-за кордону (returnees), а також визначити механізми визнання документів, виданих на тимчасово окупованих територіях України.

“Ми маємо спільно готуватися до моменту, коли українці почнуть повертатися додому. Щоб підготуватися до нього, Україна та ЄС мають працювати спільно. У нас є “домашнє завдання”, яке треба виконати для того, щоб ті, хто хочуть повернутися в Україну, мали можливості і не зустрічали на цьому шляху перепон. Важливо врегулювати ті питання, які стосуються, наприклад, жителів тимчасово окупованих територій, які виїхали за кордон. Бо неврегульовані питання, наприклад, щодо документів, виданих в окупації, або не завжди передбачувана відповідальність за колабораційну діяльність, можуть українців перетворити на біженців в Європі”, — зазначила адвокаційна директорка ZMINA.

Під час цих заходів ключовою темою обговорення стало майбутнє українців після завершення дії Директиви про тимчасовий захист (TPD) у березні 2027 року, зокрема — як створити сталу модель проживання, інтеграції та повернення українців.

Як наголошують учасники дискусії, політика ЄС у цей перехідний період має збалансувати потреби українців, які залишаються в Європі, з можливостями України щодо їхньої реінтеграції. Майбутнє українців після завершення тимчасового захисту залежатиме від спільних зусиль — від того, наскільки узгоджено Україна та ЄС вибудують цю нову, довгострокову стратегію.

13.11.2025

UNHCR Україна

<https://www.unhcr.org/ua/news/stories/building-inclusion-ground-how-idp-councils-help-displaced-ukrainians-rebuild-their>

Як Ради ВПО допомагають внутрішньо переміщеним українцям відновлювати власне життя

За підтримки Агентства ООН у справах біженців (УВКБ ООН) і БФ «Стабілізейшен суппорт сервісез», численні Ради внутрішньо переміщених осіб (ВПО) в різних регіонах країни відіграють провідну роль у просуванні залученості й активної участі ВПО у соціально-політичному житті.

Понад 800 Рад внутрішньо переміщених осіб працює при органах місцевої влади у різних областях України. Їхнє завдання – сприяти активній участі тих, хто був змушений покинути рідну домівку через війну, в соціально-політичному житті громад.

За підтримки Агентства ООН у справах біженців і партнера Агентства, БФ «Стабілізейшен суппорт сервісез», ради ВПО стали платформою для діалогу між внутрішньо переміщеними людьми, громадами й місцевою владою.

Утілюючи в життя фундаментальний принцип «люди захищають людей», ради ВПО допомагають формувати рішення у сферах забезпечення житлом і засобами для існування, освіти й соціального захисту. Вони сприяють тому, щоб у місцевому плануванні враховувалася думка внутрішньо переміщених людей, щоб ініціативи з відновлення та інтеграції ґрунтувалися на реальних потребах і досвіді цих людей.

Змінюємо життя за допомогою адвокації

Мар'яна Путятіна разом із двома дітьми була змушена покинути рідний Харків у березні 2022 року. Із собою жінка ла лише найнеобхідніші речі.

«Їхали ми евакуаційним потягом, знали куди, але не планували так надовго. Моя донька хвора на діабет. Тому з речей брали необхідний мінімум. Весь мій рюкзак набитий інсуліном, тест смужками для глюкометра та іншими необхідними препаратами», – ділиться жінка.

Сім'я Мар'яни приїхала до Калуша, невеликого міста на заході України, де мешкає сестра жінки. Мар'яна влаштувалася на роботу, але через збільшення витрат на життя та постійні медичні потреби дочки зводити кінці з кінцями ставало дедалі складніше. Саме тоді нагодилося така необхідна допомога – одноразова виплата для внутрішньо переміщених дітей, які мають діабет, від місцевої ради.

Така важлива допомога, яку отримала Мар'яна і її діти, стала результатом наполегливої праці місцевої Ради ВПО, очолюваної Валерією Прудніковою, яка у 2022 році виїхала до Калуша з Бахмута.

Разом із двома дітьми й літньою матір'ю Валерія оселилася в Калуші й поступово стала лідеркою в новій громаді. Жінка готувала звернення до

органів влади, відвідувала засідання місцевої ради й зустрічалася з представниками різних органів влади.

«Мої обов'язки значно ширші, ніж ті, що прописано у положенні про Раду ВПО. Я займаюсь перенаправленням внутрішньо переміщених людей на юридичний супровід до благодійних фондів чи громадських організацій або підказую, до якої інституції варто звернутись з тим чи іншим питанням. Намагаюся зробити все, щоб люди відчували себе частиною громади, зокрема, організовую поїздки для родин, які не змогли б здійснити такі подорожі самотужки», – пояснює Валерія.

За підтримки БФ «Стабілізуєш суппорт сервісез» Рада ВПО у м. Калуш переглянула місцеві програми соціальної підтримки й визначила прогалини, через які ВПО втрачали можливість отримати допомогу. Тісно співпрацюючи з органами місцевої влади, Рада ВПО здійснила успішну адвокаційну кампанію, спрямовану на внесення змін до програми одноразової матеріальної допомоги й поправок до шести чинних процедур.

Голос Ради ВПО був почутий – місцева влада підтримала ініціативу, завдяки якій перелік осіб, котрі мають право на допомогу, було розширено. Таким чином, загальна сума матеріальної допомоги, виплаченої ВПО, які оселилися в місті, з березня по вересень 2025 року становила 252 000 гривень.

Для Мар'яни і її доньки, яка має діабет, ця допомога була життєво необхідною: «Моя донька має важку форму діабету. Одноразова матеріальна допомога – вагома підтримка. На жаль, держава надає нам лише інсулін безкоштовно. Усе інше, включно з голками, вітамінами, датчиками ми купуємо самостійно. Саме тому така допомога є справді суттєвою підтримкою для нас», – ділиться Мар'яна.

Валерія бачить значущість роботи Ради ВПО не тільки в таких великих перемогах, як внесення змін до чинних процедур. Важливим, на думку жінки, є відчуття приналежності, що з'являється у таких самих внутрішньо переміщених людей, як і вона. «Для людей, які вимушені були покинути свої домівки через війну, це неабияка підтримка. Це не лише історія про матеріальну допомогу. Подібні зміни дають людям відчуття, що вони є частиною цієї громади», – розповідає Валерія.

Створюємо нові можливості всередині громади

За сотні кілометрів від Калуша, у Вознесенську, що на Миколаївщині, ще одна Рада ВПО допомагає тим, хто перемістився до громади, віднайти стабільність і повернути надію.

Яна Бурлуцька не з чуток знає, що відчуває внутрішньо переміщена людина. Двічі в житті жінка була змушена рятуватися втечею від війни: у 2014 році – з Луганська, а у 2022 році – з Харкова. У Вознесенську Яна оселилася після того, як вісім разів змінювала місце проживання. Тут жінка одразу долучилася до роботи Ради ВПО – спочатку як її учасниця, а потім як очільниця.

Яна вважає, що кожен повинен мати доступ до інформації, тому започаткувала канали для комунікації з ВПО у Viber, Facebook і Telegram.

«Проте самої інформації недостатньо для того, щоб справді допомогти людям, – необхідно також створювати для них нові можливості. Я щиро вірила, що навіть невелика кількість людей, яким ми зможемо допомогти, розкажуть про можливості іншим», – зазначає жінка.

Цього року Вознесенська Рада ВПО на чолі з Яною організували два форуми. Один з них був присвячений працевлаштуванню: фахівці надавали інформацію про вакансії, поради щодо перекваліфікації та отримання грантової підтримки для відкриття власної справи. Завдяки цій події 42 людини, які перемістилися до громади, змогли знайти роботу. Другий форум був присвячений проблемам забезпечення житлом: представники банків і органів місцевої влади розповідали про можливості для тимчасового розміщення, програми купівлі житла й компенсації за пошкоджене майно.

«У результаті 25 родин ВПО отримали можливість проживати у власній оселі. Якби не наші канали в соціальних мережах і постійне поширення інформації, багато хто з них і не знав би, що такі можливості існують», – зазначила Яна.

Комунікаційні канали, створені Радою ВПО, й організовані нею форуми докорінно змінили життя Анастасії, яка разом із двома дітьми перемістилася до Вознесенська з Нової Каховки, що на Херсонщині.

«Наш виїзд з Нової Каховки був дуже важким. Місто 24 лютого 2022 року опинилося під окупацією, тому мусила переховуватись у підвалі. Я виїжджала сама, з двома дітьми. Вознесенськ видався дуже схожим на рідний дім – маленьке, тихе, привітне місто. А потім у місцевій групі я побачила повідомлення від Яни. Я сказала їй, що шукаю роботу, а через пару днів вона перетелефонувала», – пригадує Анастасія.

Саме завдяки тому, що Анастасія звернулась до голови Ради ВПО Яни, жінка знайшла роботу. Інколи це означає набагато більше, ніж фінансова стабільність. Я влаштувалася на роботу в місцевий дитячий садочок кухарем саме завдяки пораді, яку отримала від Яни. Робота для мене – це значно більше ніж гроші, а й професійна реалізація, спілкування», – ділиться Анастасія.

У різних областях України понад 800 Рад ВПО допомагають перетворювати залученість до соціально-політичного життя на реальні дії. Це ще раз доводить, що, дослухаючись до голосу ВПО, громади стають сильнішими. За підтримки Агентства ООН у справах біженців і БФ «Стабілізейшен суппорт сервісез» Ради ВПО змінюють досвід переміщення: тепер це не лише історія втрати, а ще й лідерства, співпраці та надії.

УВКБ ООН та БФ «Стабілізейшен суппорт сервісез» на сьогодні підтримали створення понад 100 рад ВПО по всій Україні та надали їм допомогу у зміцненні потенціалу. Завдяки постійним ініціативам із нарощування спроможності, зокрема спеціалізованим тренінгам із лідерства, адвокації, залучення громад та управління проєктами, УВКБ ООН та його партнери допомагають радам підвищувати їхню ефективність і сталий розвиток.

Спираючись на ці досягнення, III Всеукраїнський форум Рад ВПО об'єднає представників Рад ВПО з усієї України. Учасники ділитимуться порадами й власним досвідом, що сприятиме покращенню ефективності їхньої роботи. Форум, який проходитиме 14 і 15 листопада 2025 року, покликаний узгодити підходи до інтеграції внутрішньо переміщених людей у нові громади, а також до впливу на державну політику. Завдяки таким спільним крокам голоси внутрішньо переміщених людей будуть почуті, а їхні потреби – належним чином задоволені.

Благодійний фонд «Стабілізуєш Суппорт Сервісез» долучився до написання цієї історії, надавши свої матеріали.